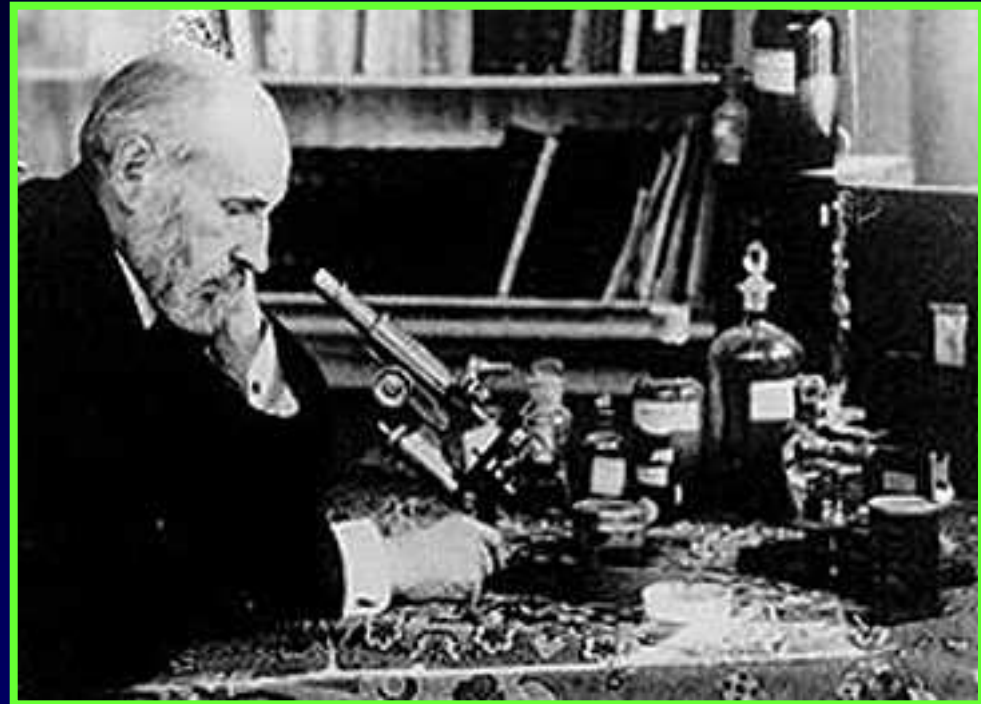
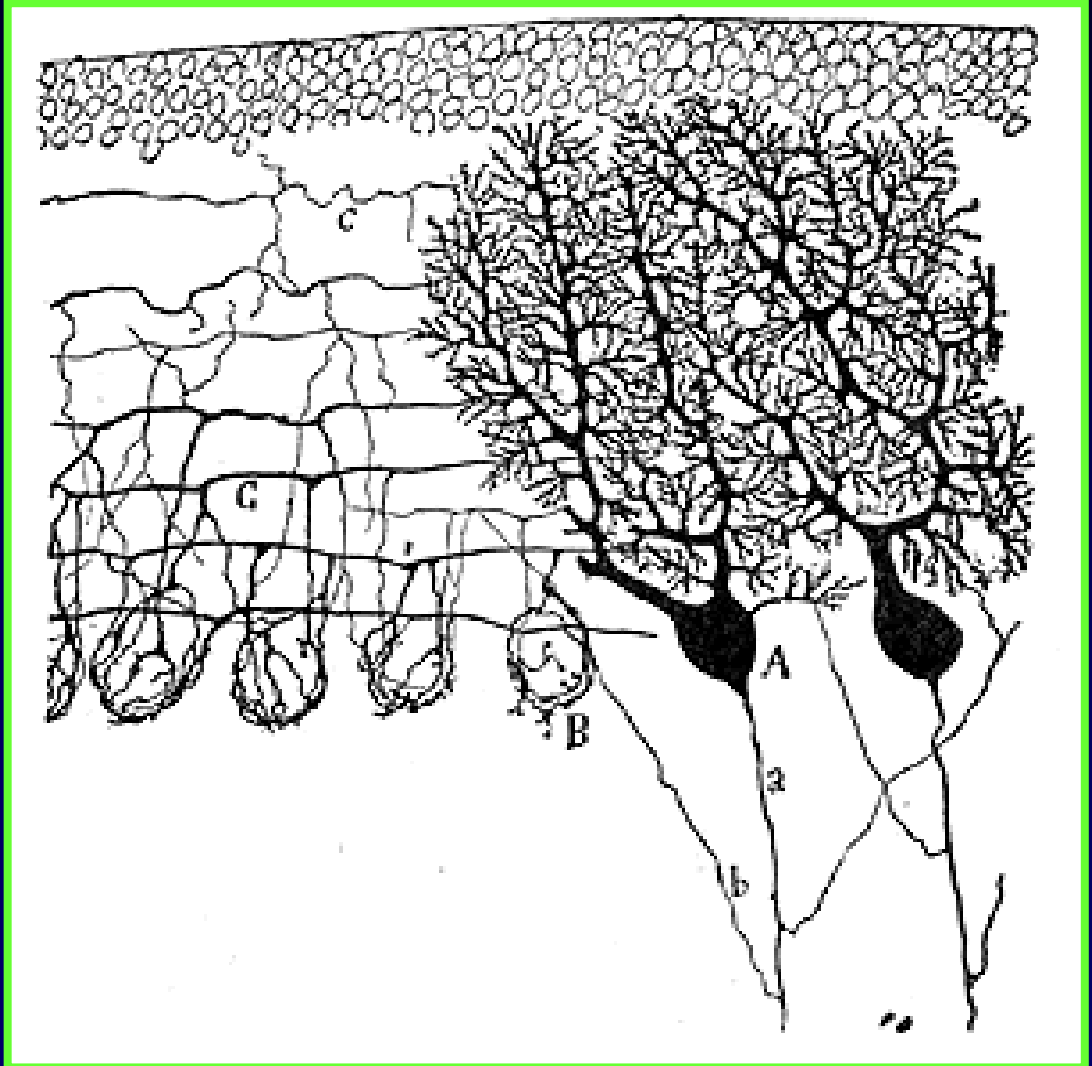

TEMA 21. Teixit nerviós. Histogènesi. Neurones: dendrites i axó. Contactes sinàptics. Cèl·lules glials: astròglia, micròglia, oligodendròglia i cèl·lules de Schwan. Beines mielíniques

TEMA 21. Teixit nerviós. Histogènesi. Neurones: dendrites i axó. Contactes sinàptics. Cèl·lules glials: astròglia, micròglia, oligodendròglia i cèl·lules de Schwan. Beines mielíniques.

TEMA 21. Teixit nerviós. Histogènesi. Neurones: dendrites i axó. Contactes sinàptics. Cèl·lules glials: astròglia, micròglia, oligodendròglia i cèl·lules de Schwan. Beines mielíniques.

Teixit nerviós: assoc. de neurones i cèl·lules glials.

- Parenq. nerviós ---> SNC

- Ganglis

---> SNP

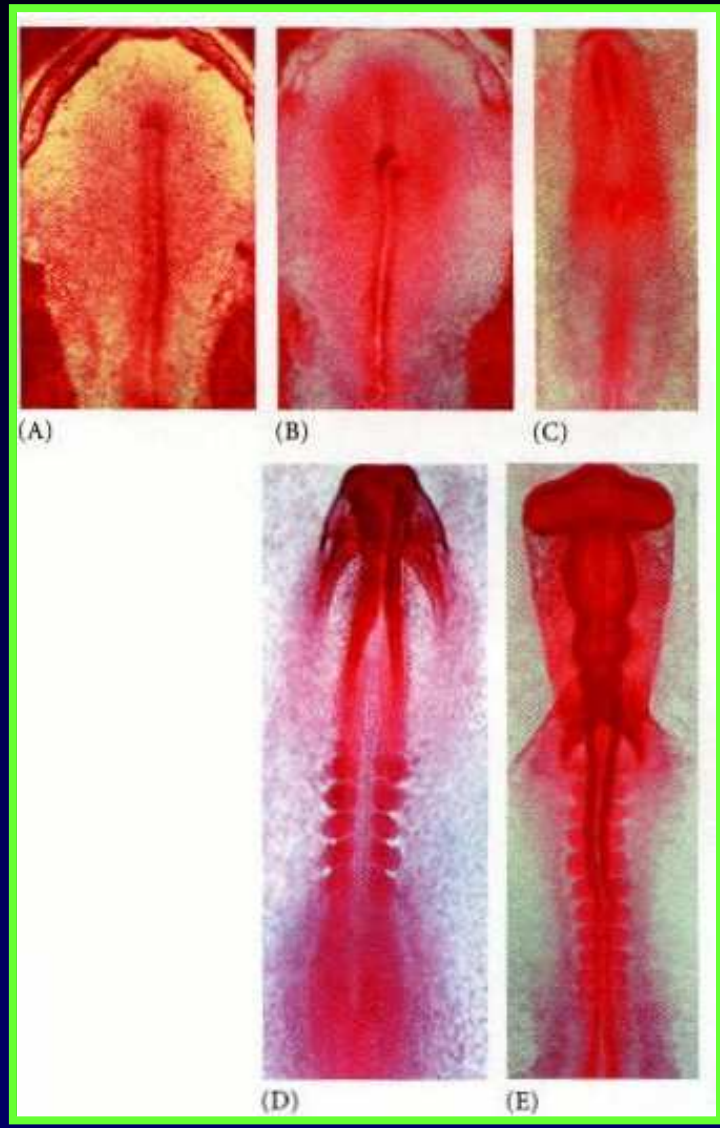
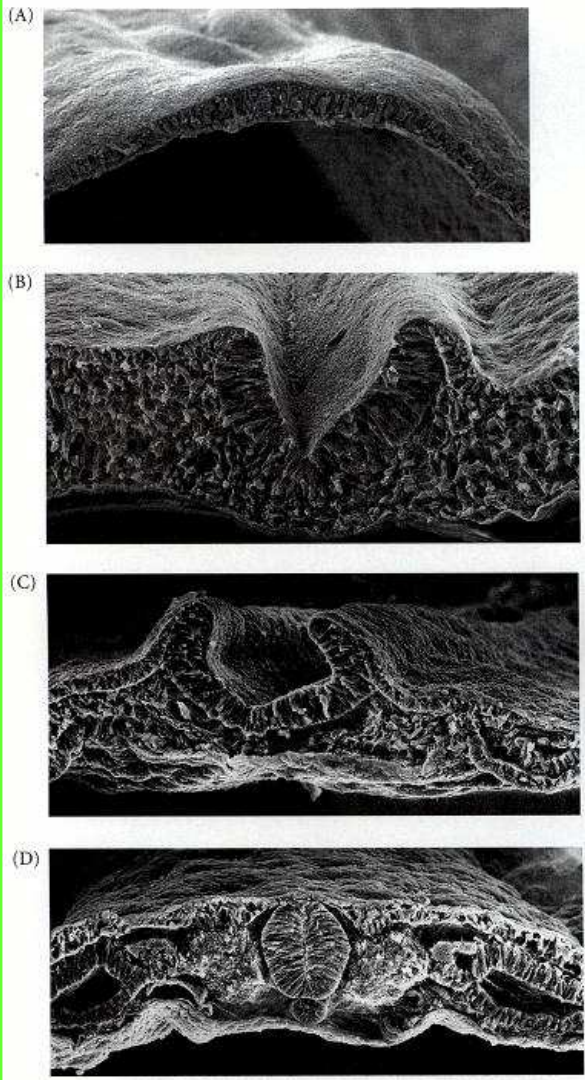
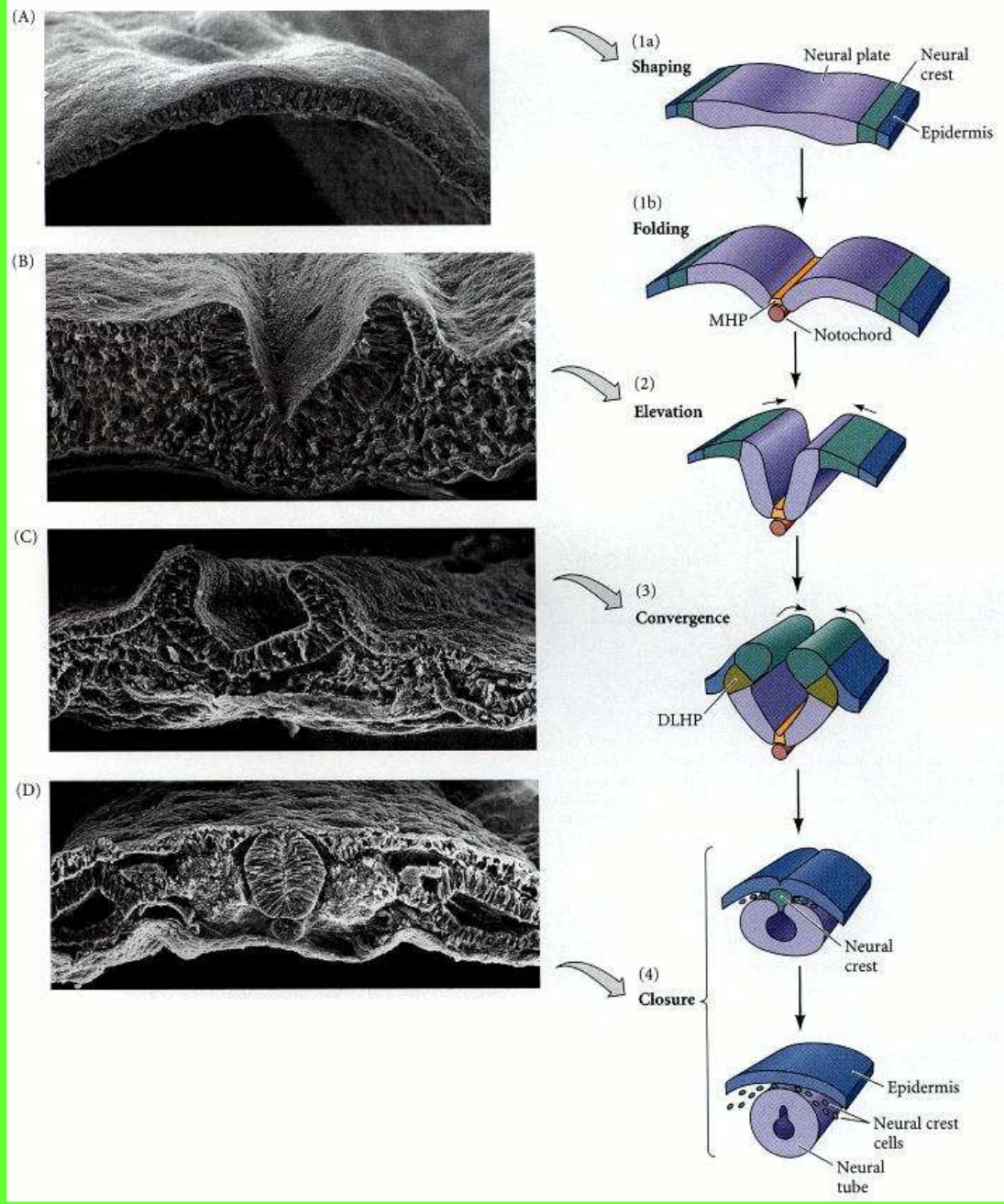
- Nervis i terminacions nervioses

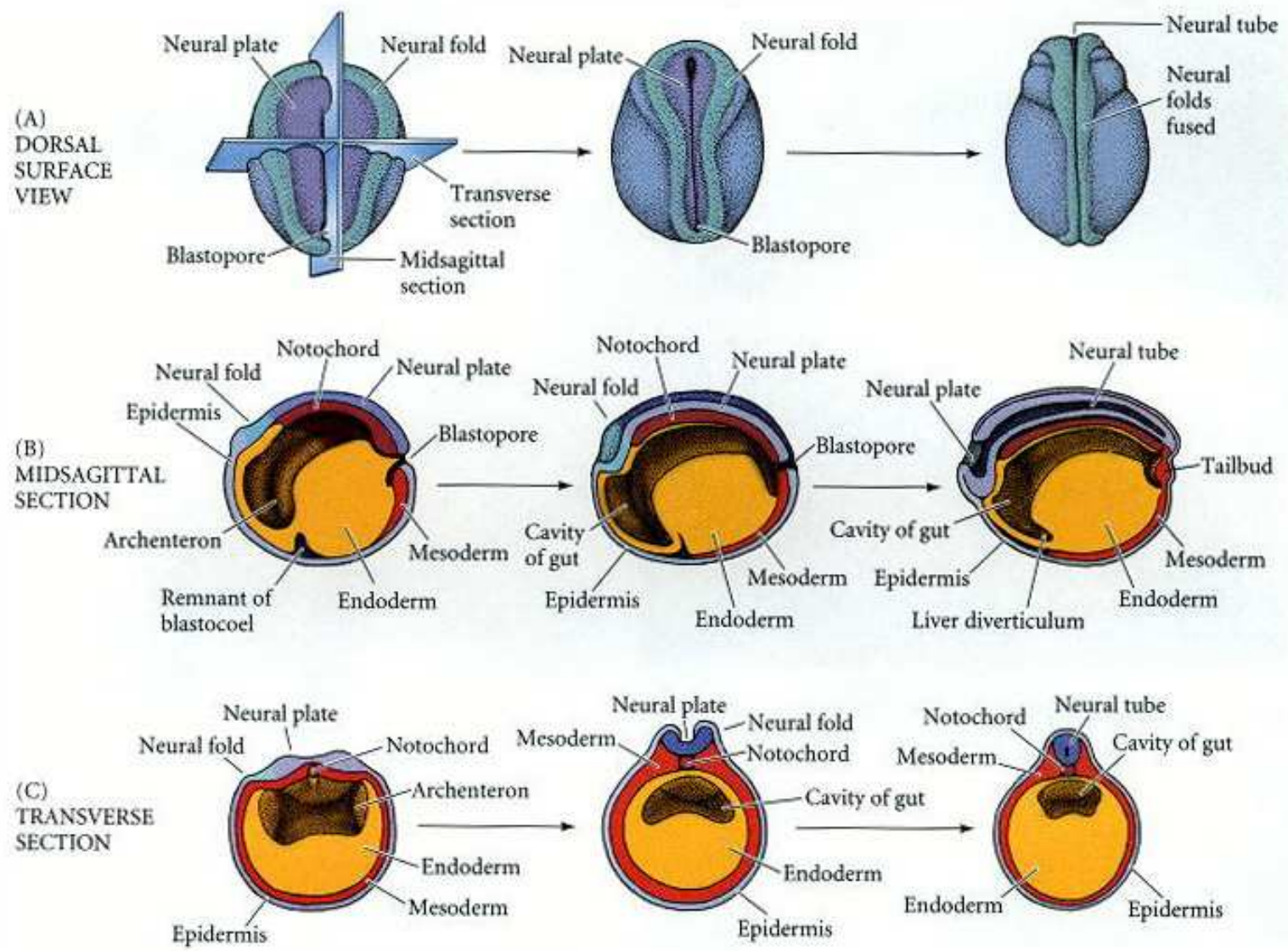
TEMA 21. Teixit nerviós. Histogènesi. Neurones: dendrites i axó. Contactes sinàptics. Cèl·lules glials: astròglia, micròglia, oligodendròglia i cèl·lules de Schwan. Beines mielíniques.

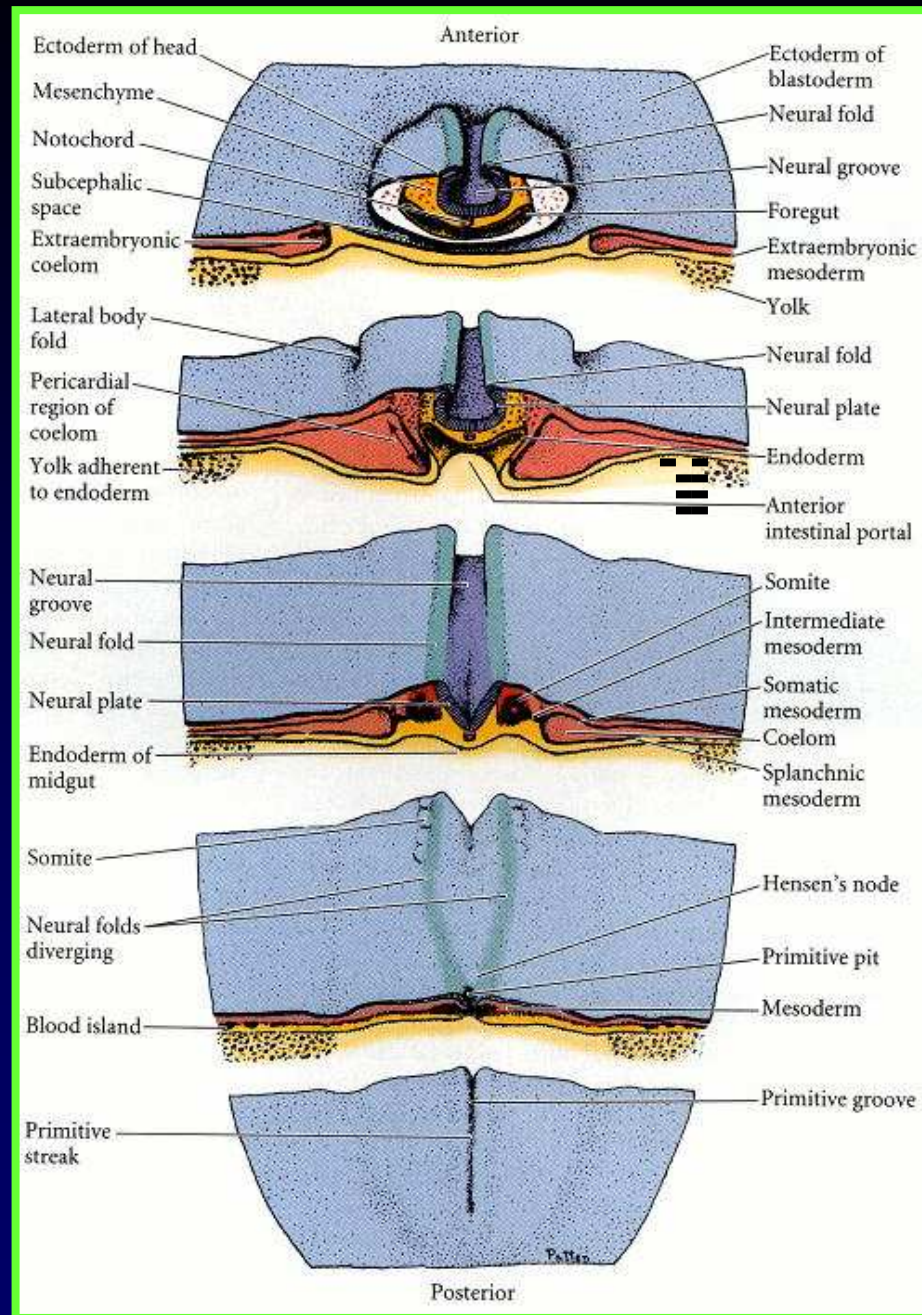
Histogènesi

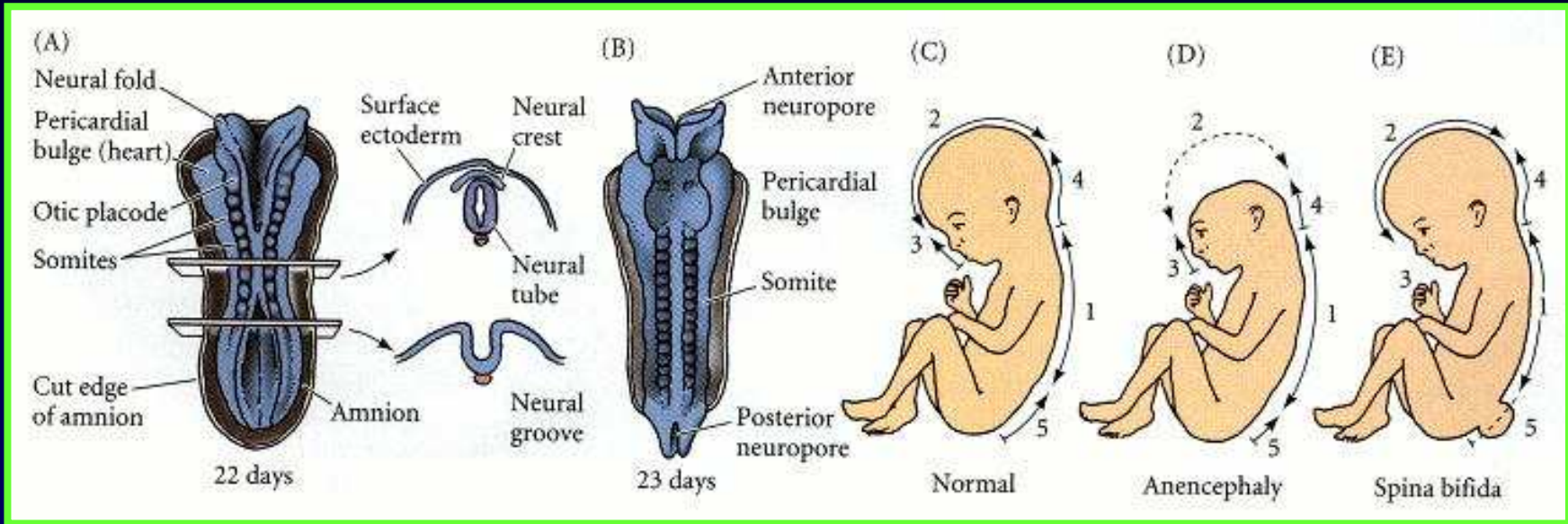
Neuroectoderma ---> tub neural ---> encèfal + med. espinal (SNC)
Crestes neurals ---> ganglis (SNP)

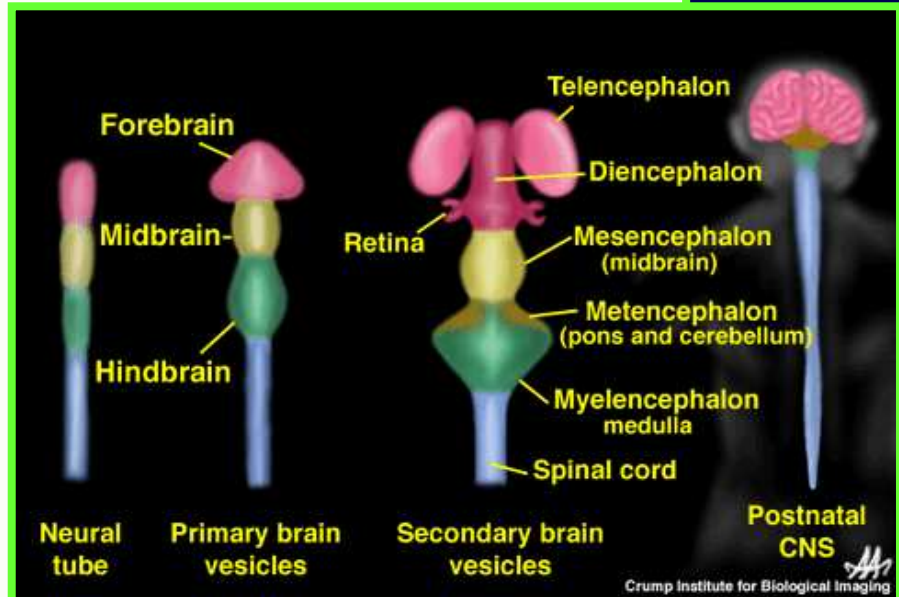
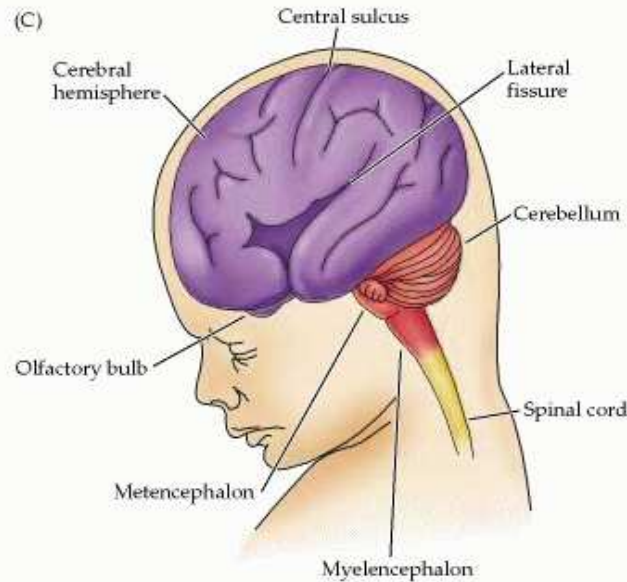
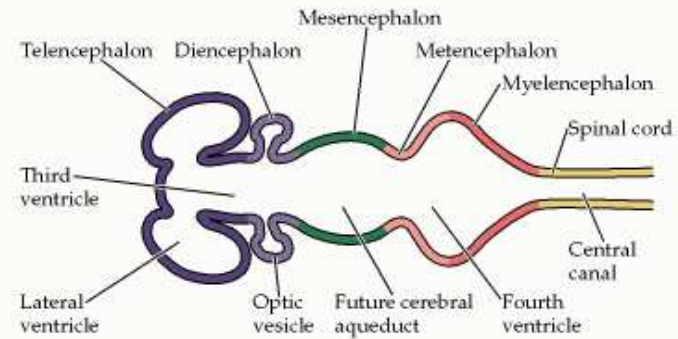
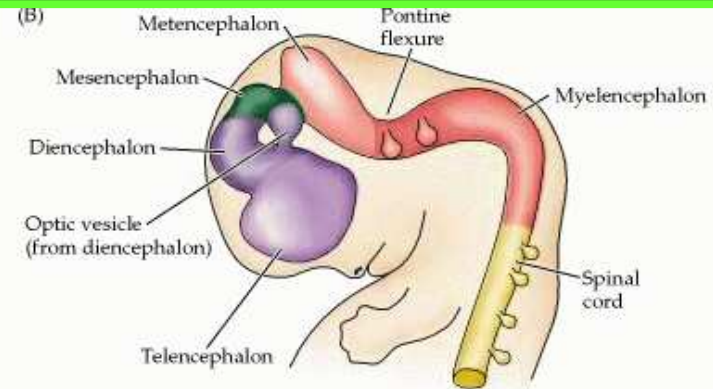
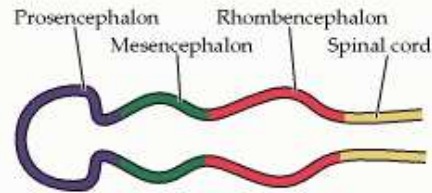
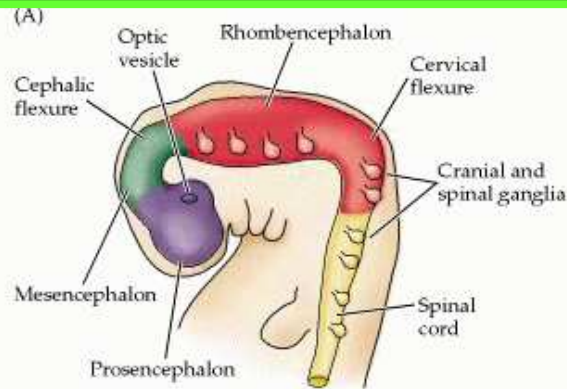
* Inversió de polaritat epidermis - placa neural

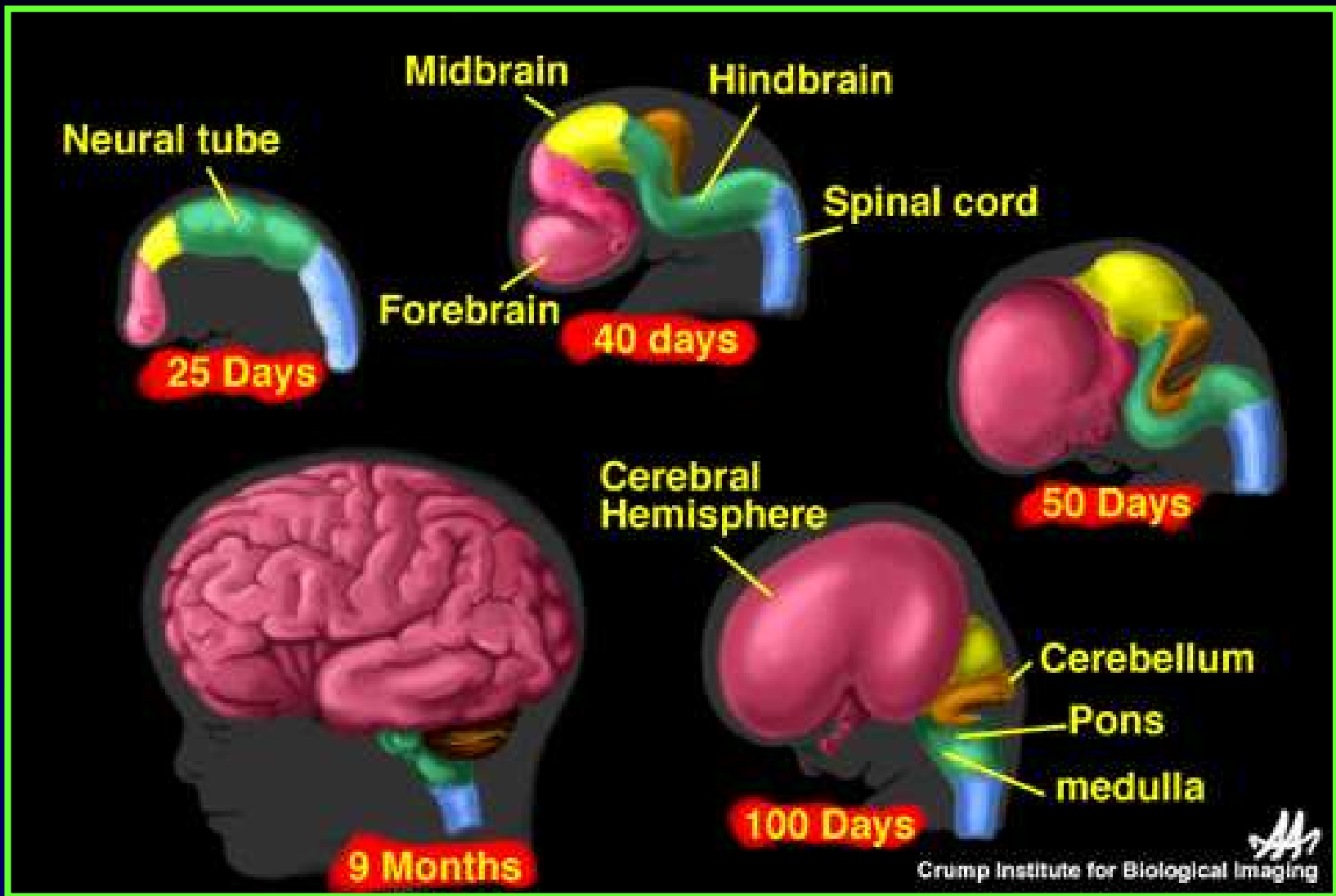

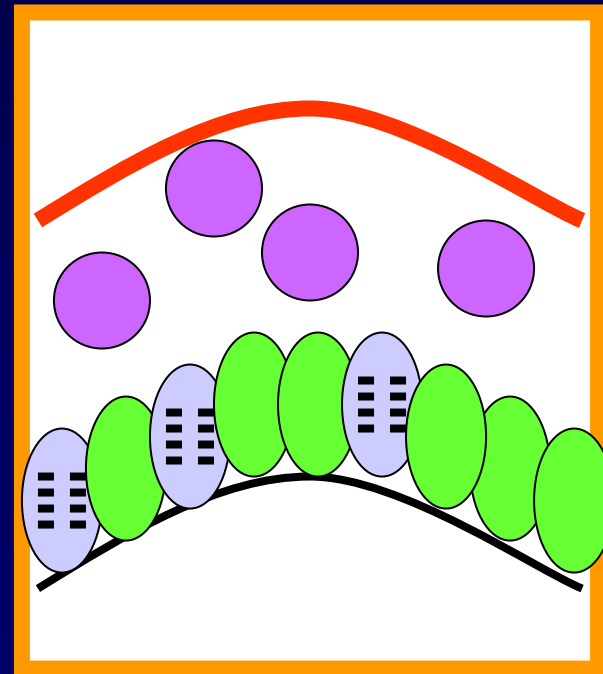
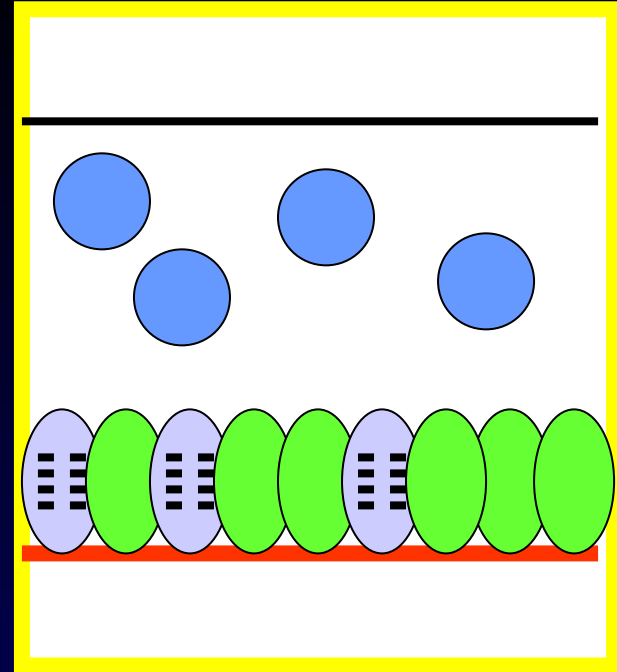
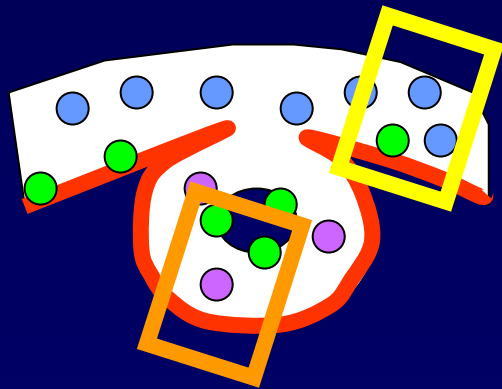
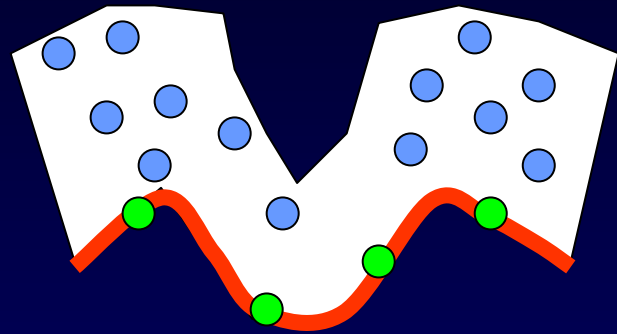
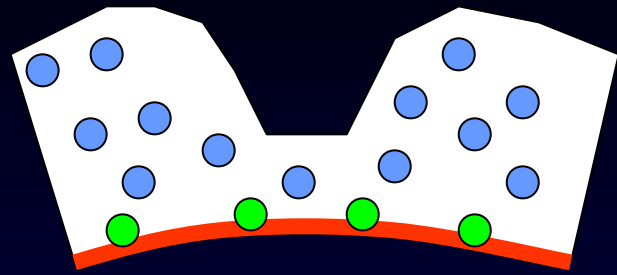

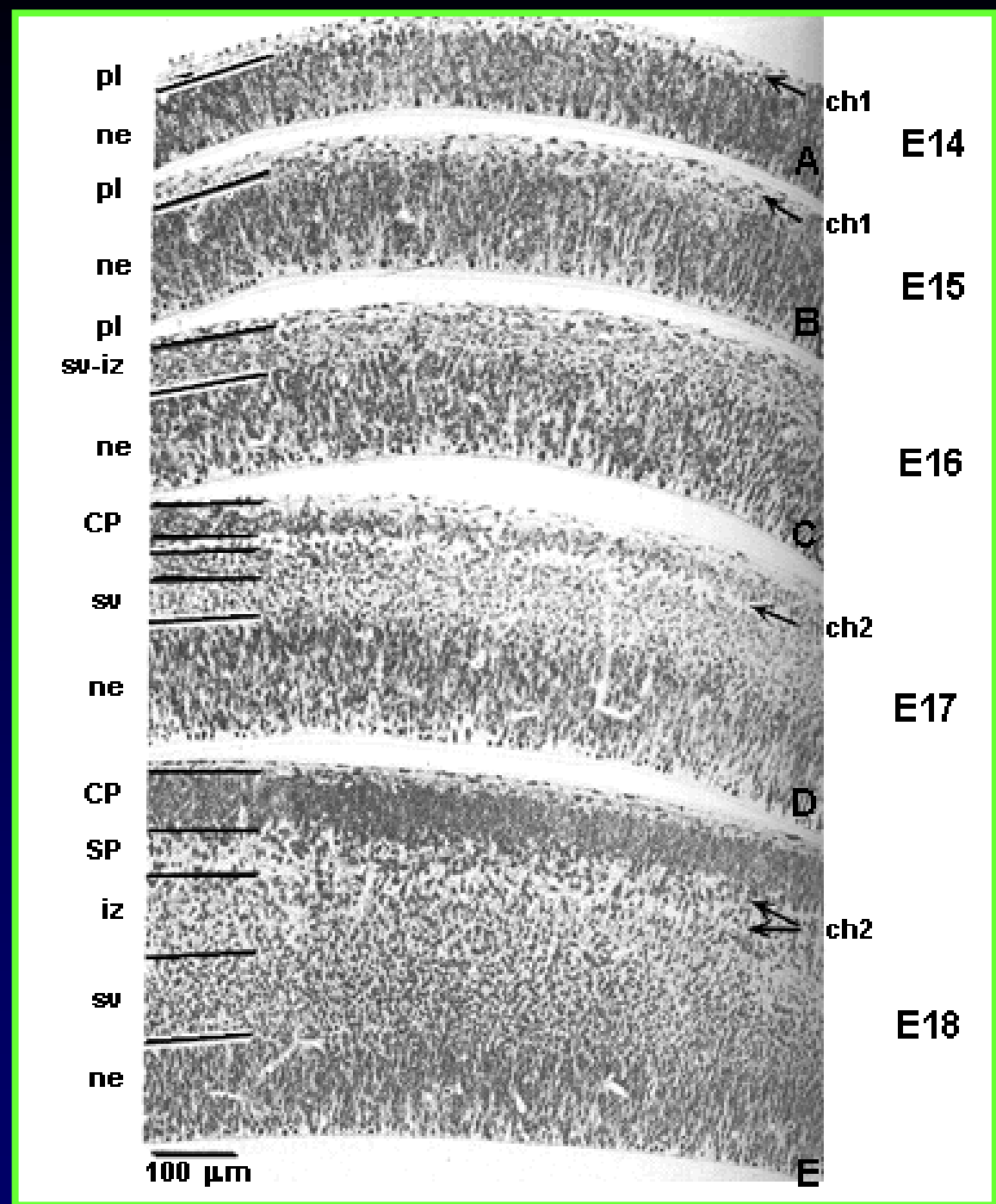
* Inversió de polaritat epidermis - placa neural

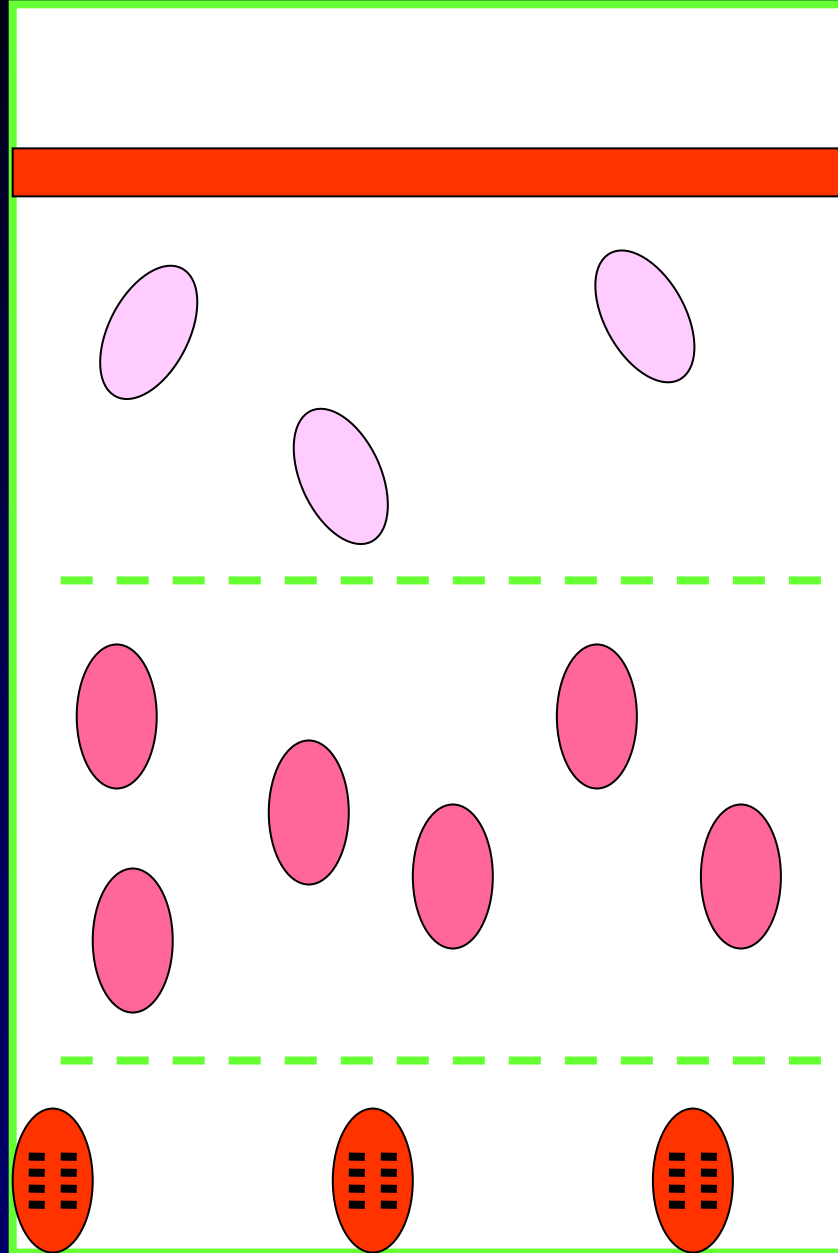

Pseudoestratificat

Estratificat

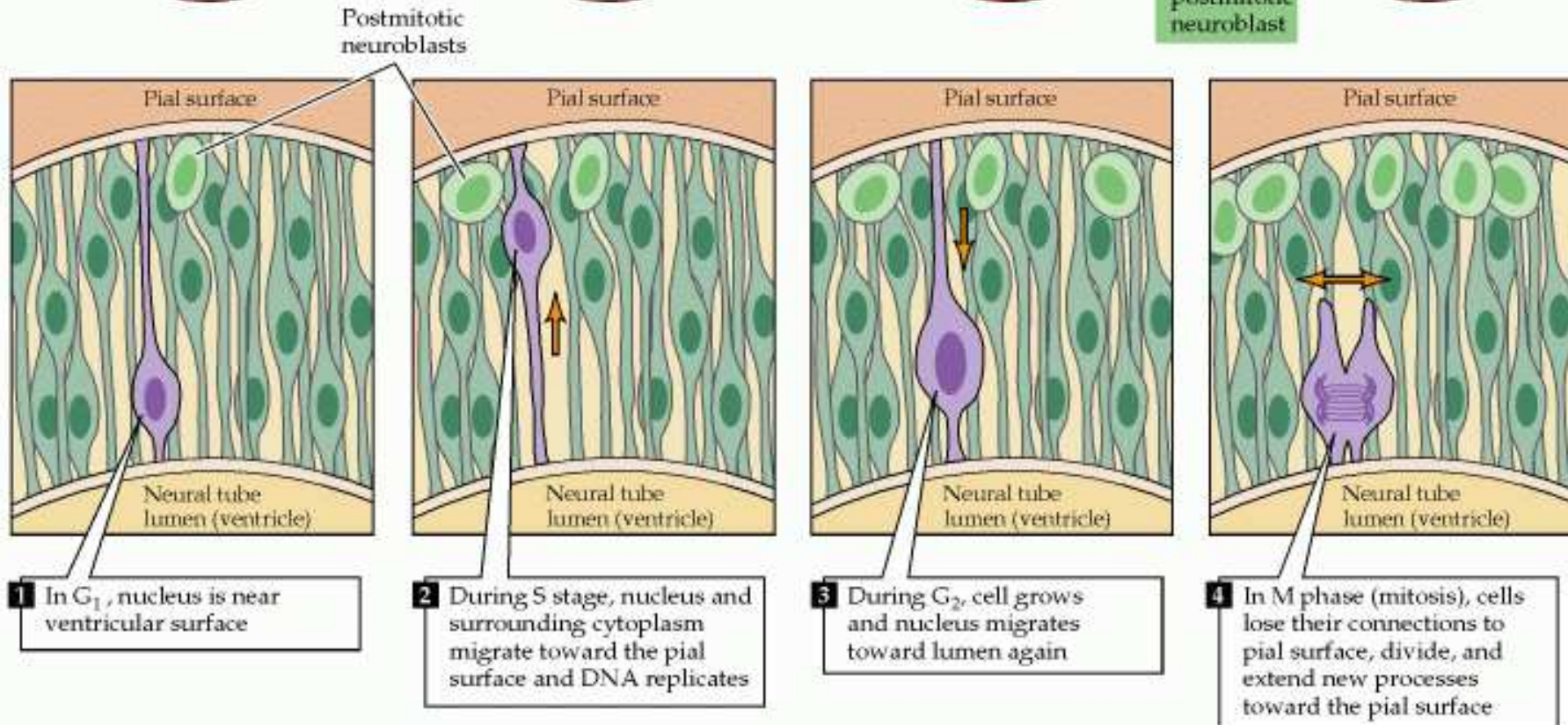
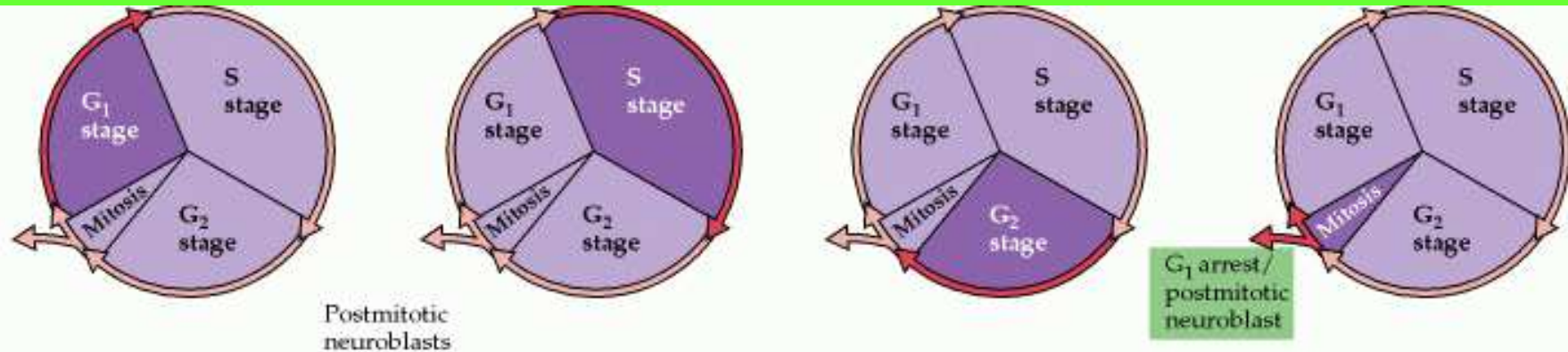

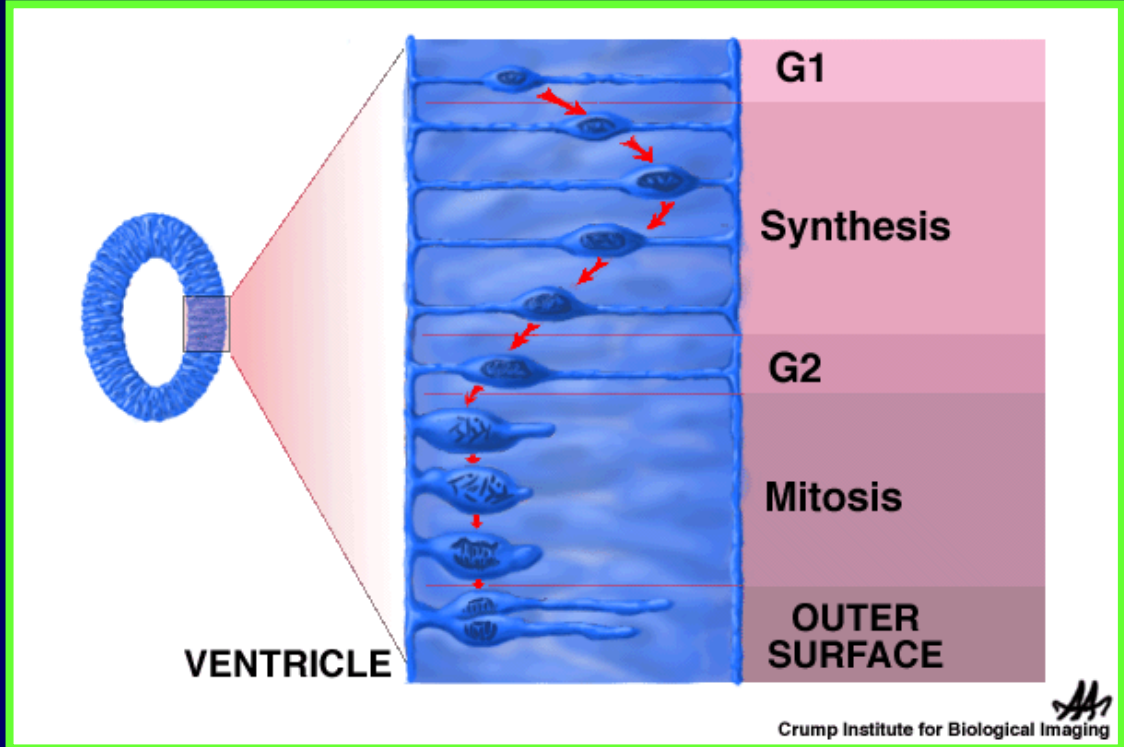
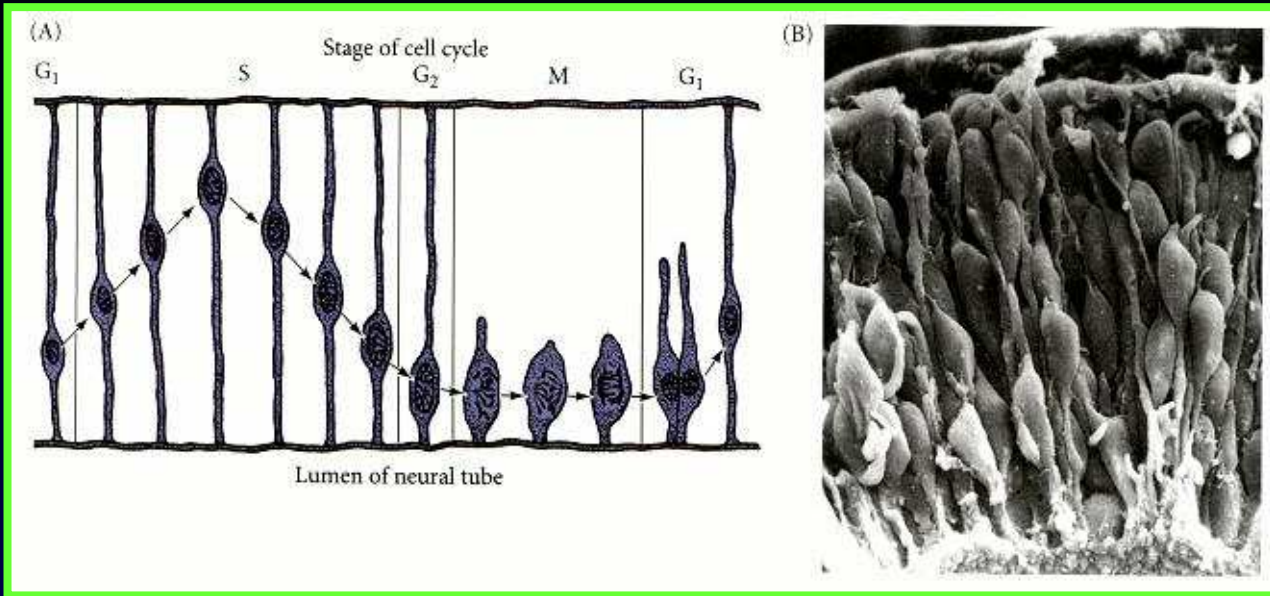
Estrat marginal

Estrat del mantell

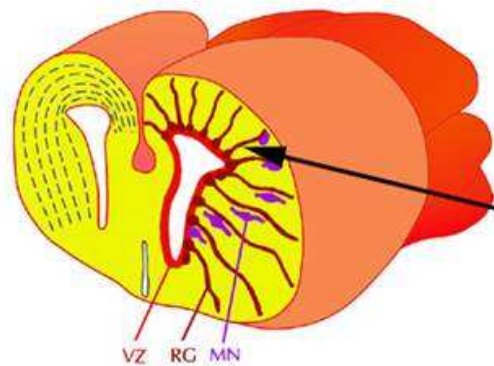
Estrat germinal

Gènesi de neurones i astròglia: formació de límits de sistema nerviós

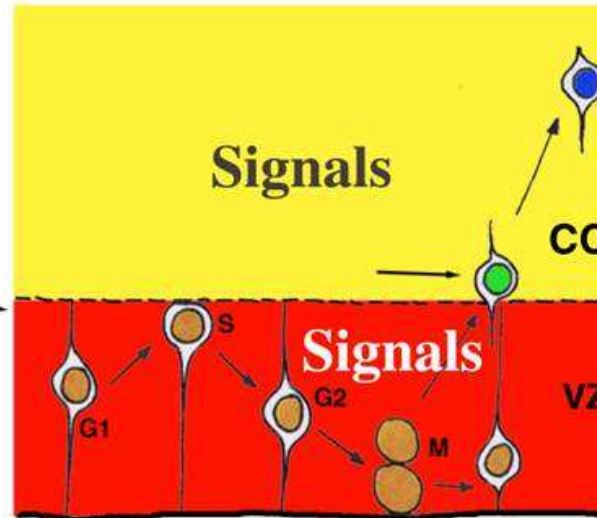

THE DEVELOPING NEOCORTEX

VZ RG MN

Signals

Migration and
Differentiation

CC

Signals

Proliferation
and Cell Fate
Determination

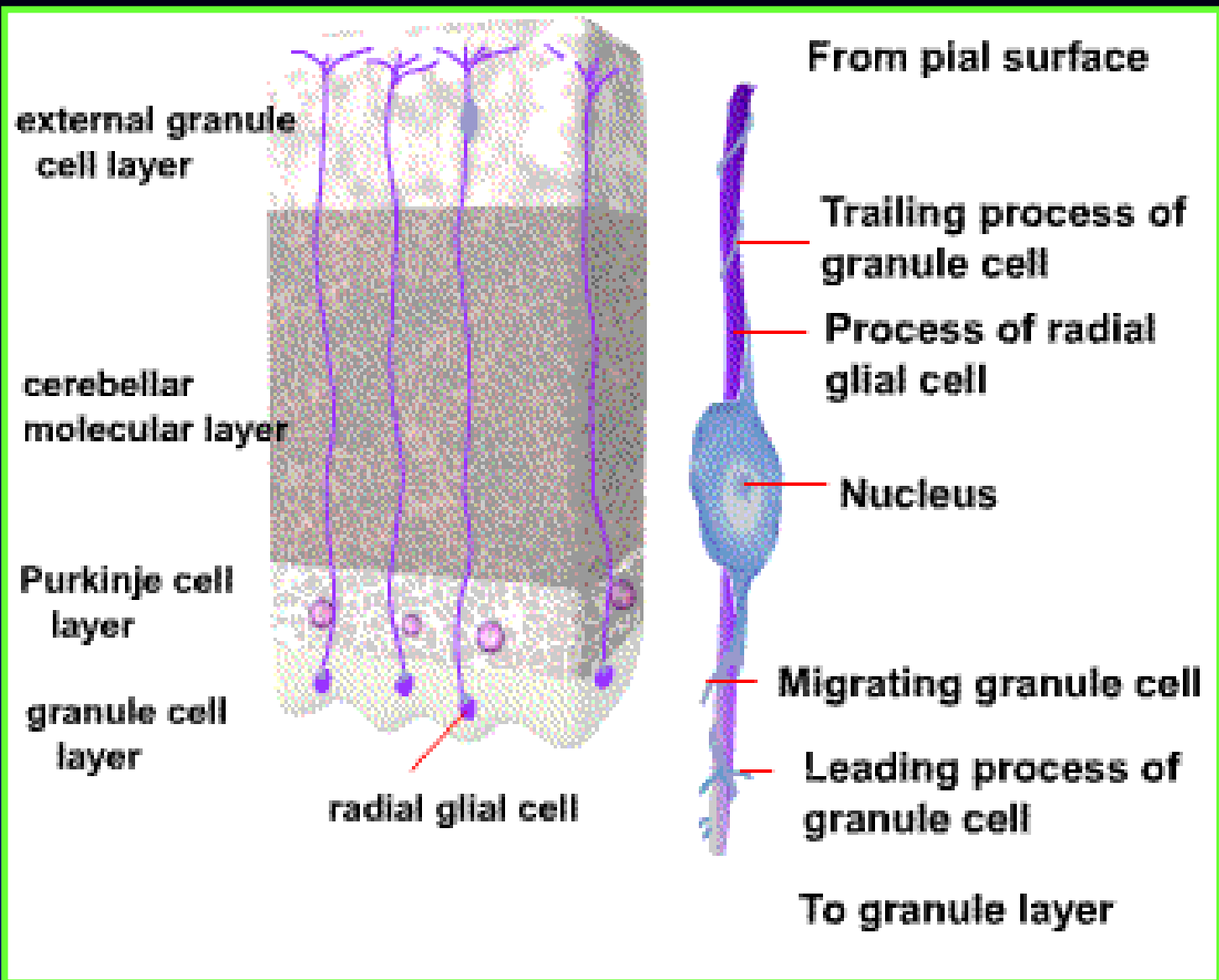
VZ

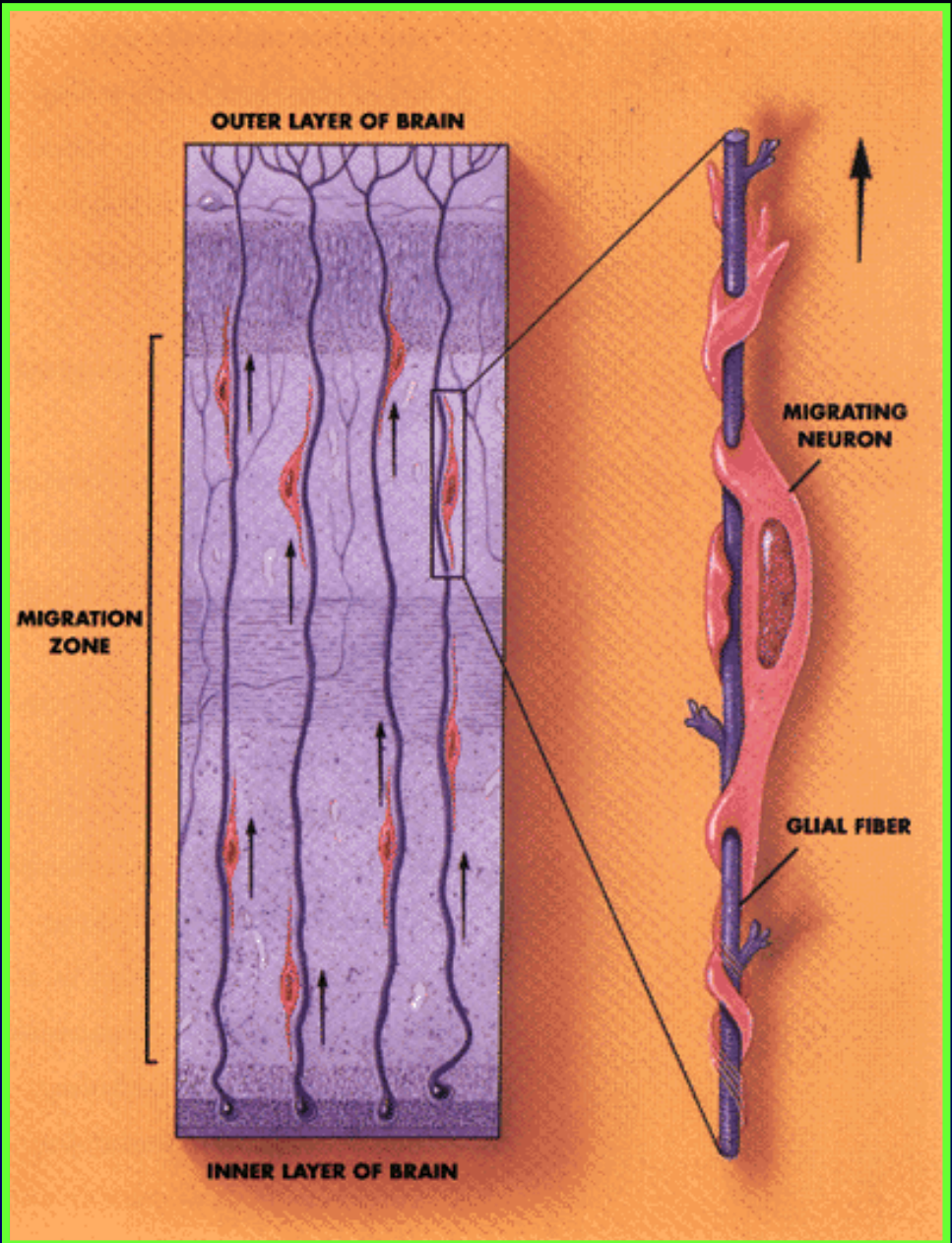
G1

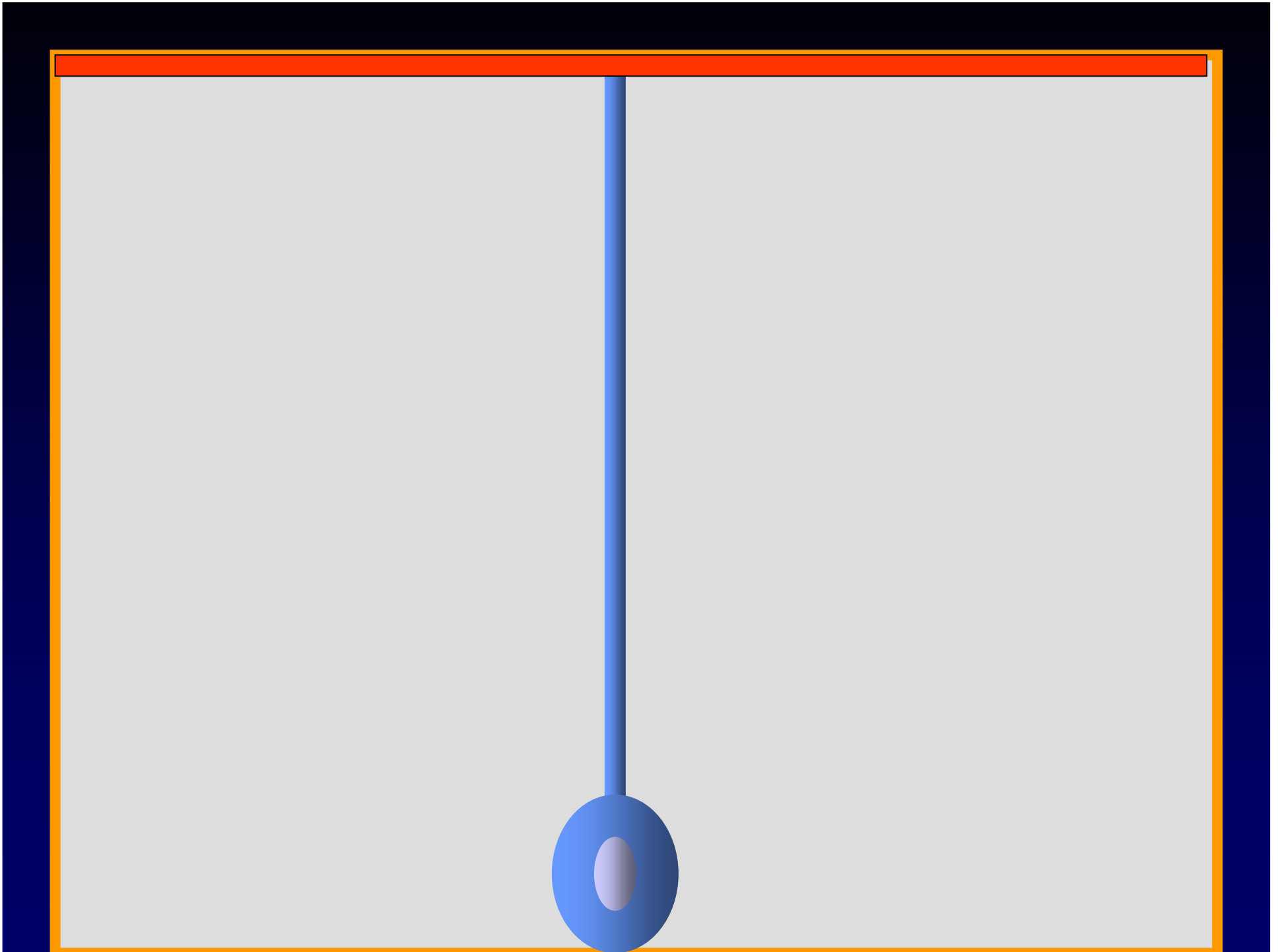
S

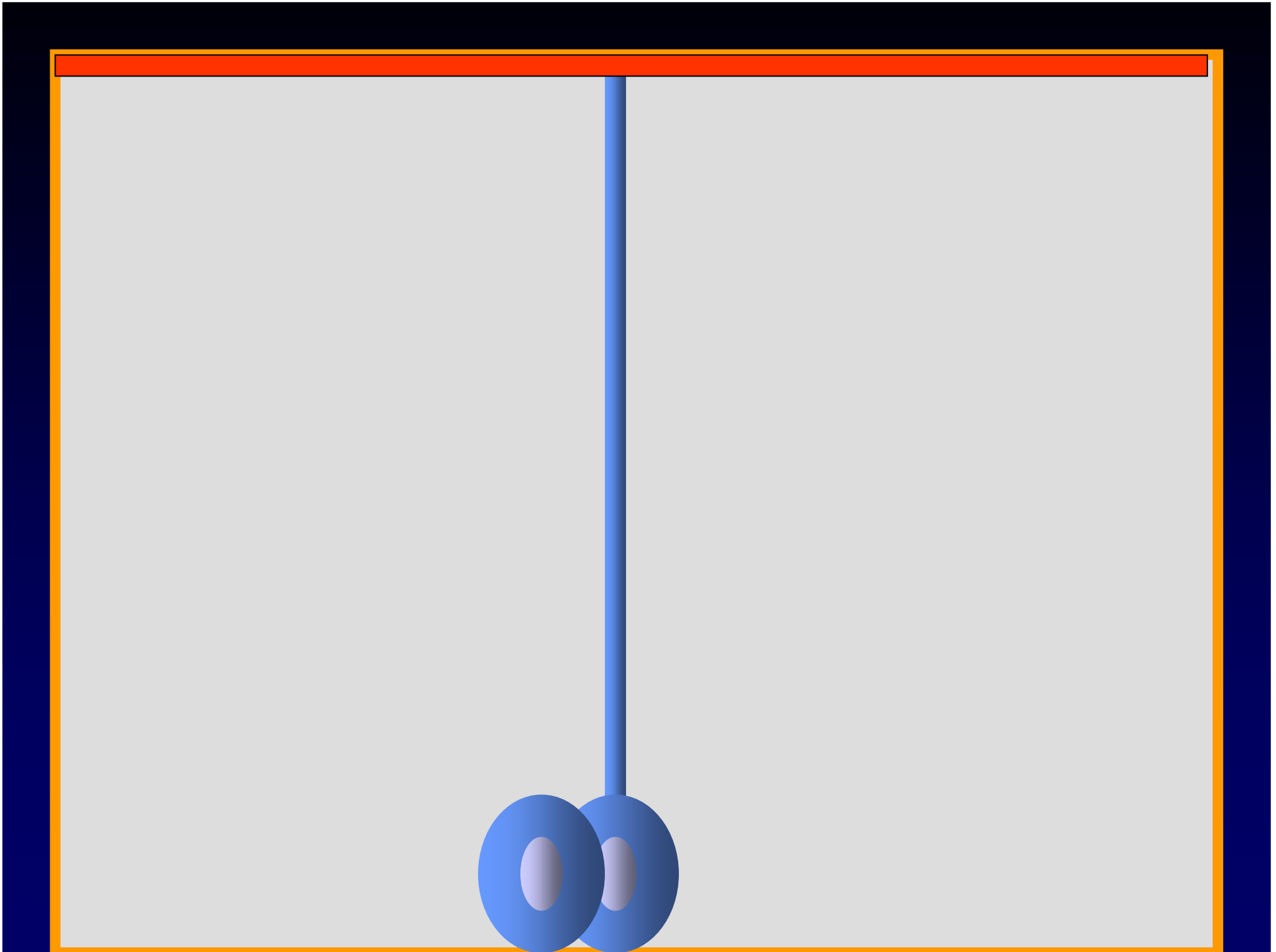
G2

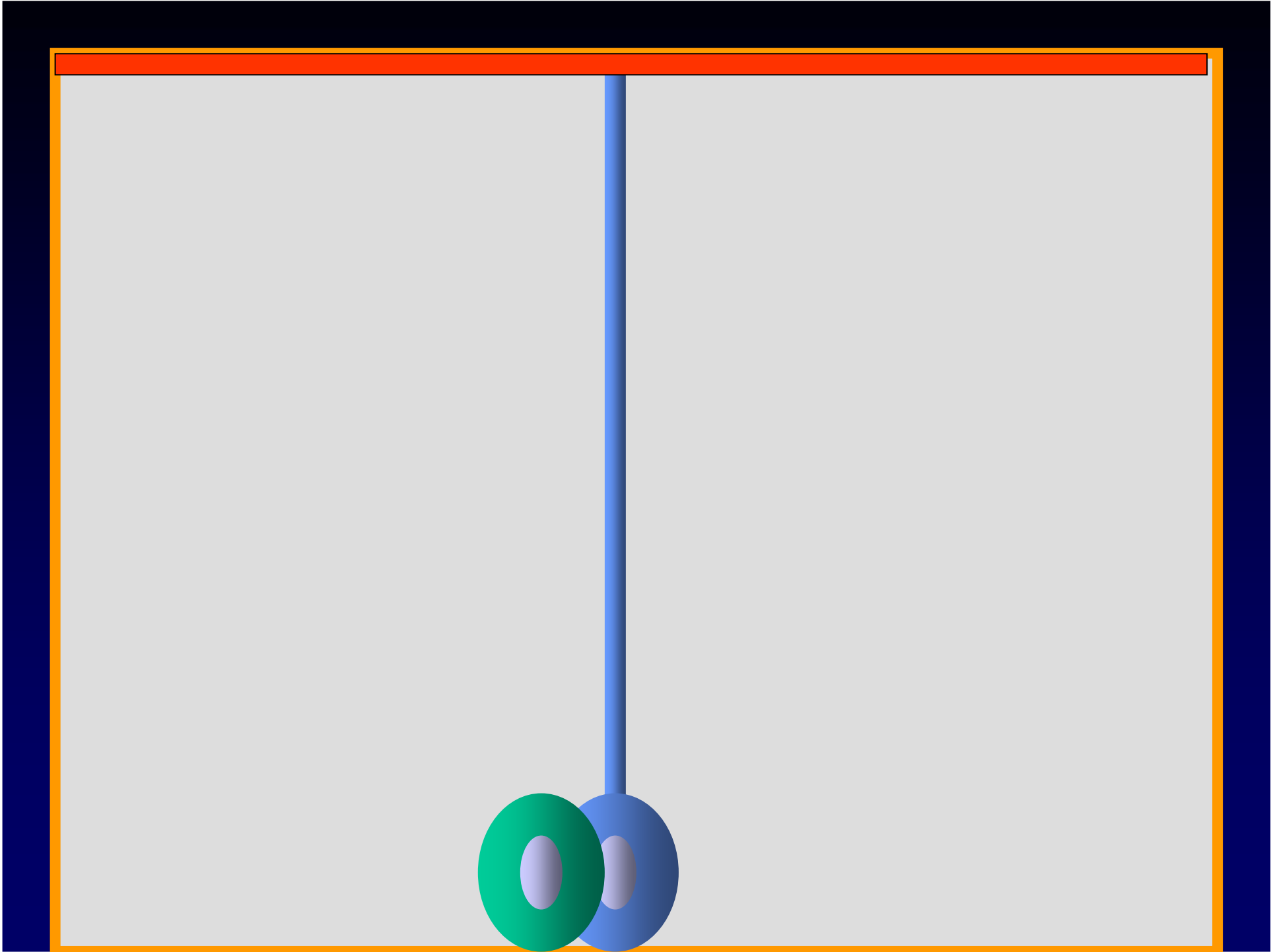
M

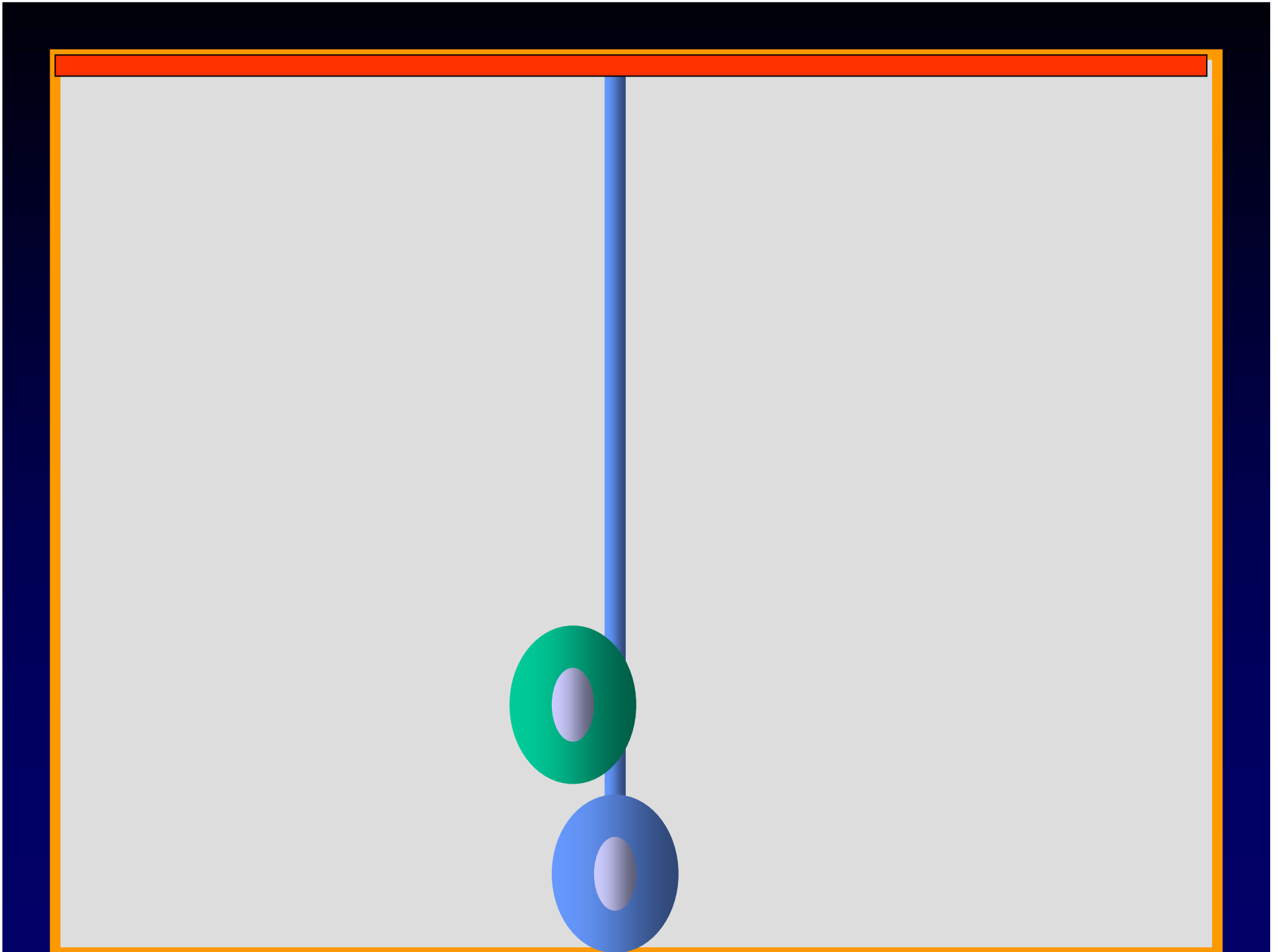

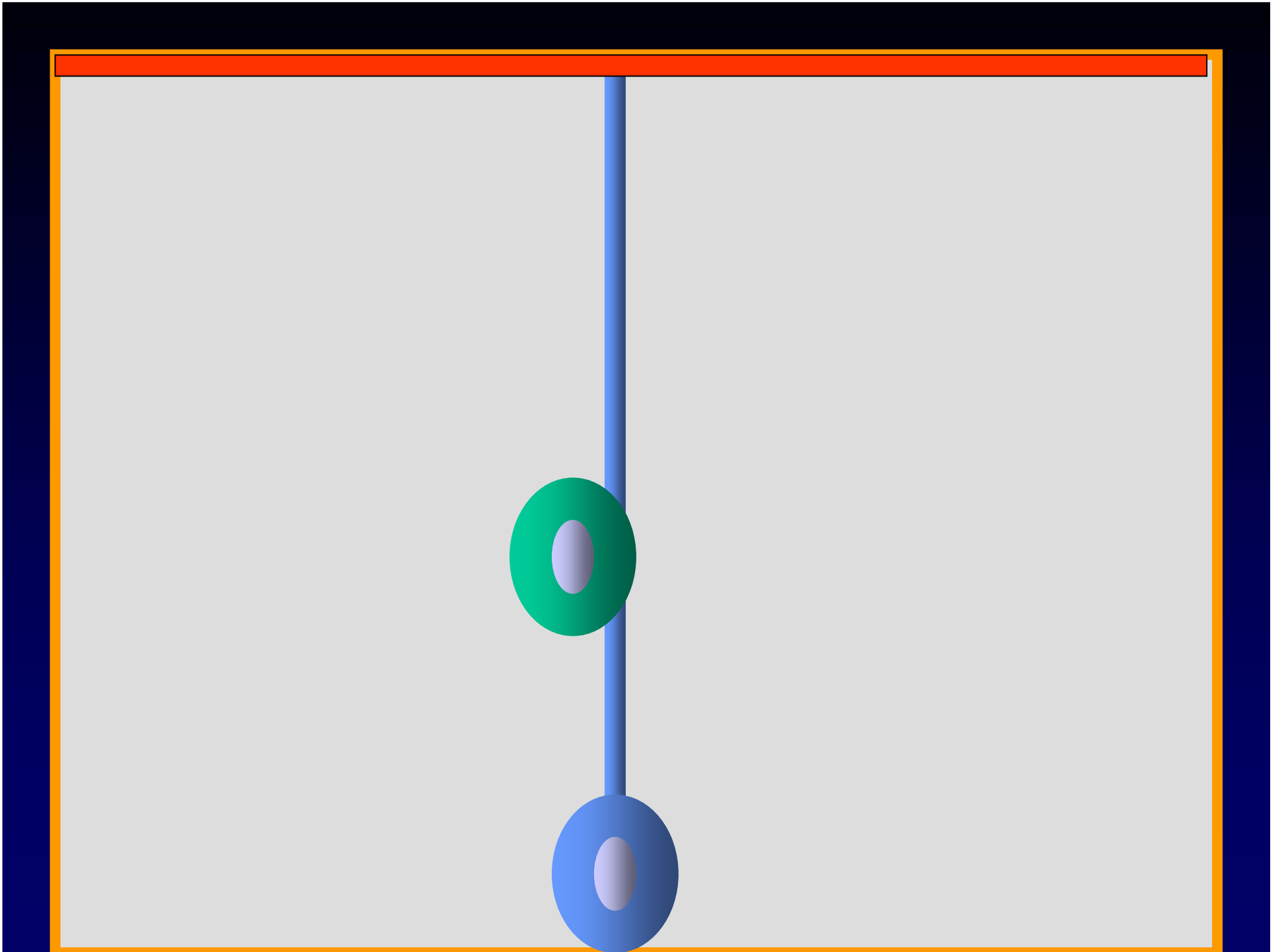

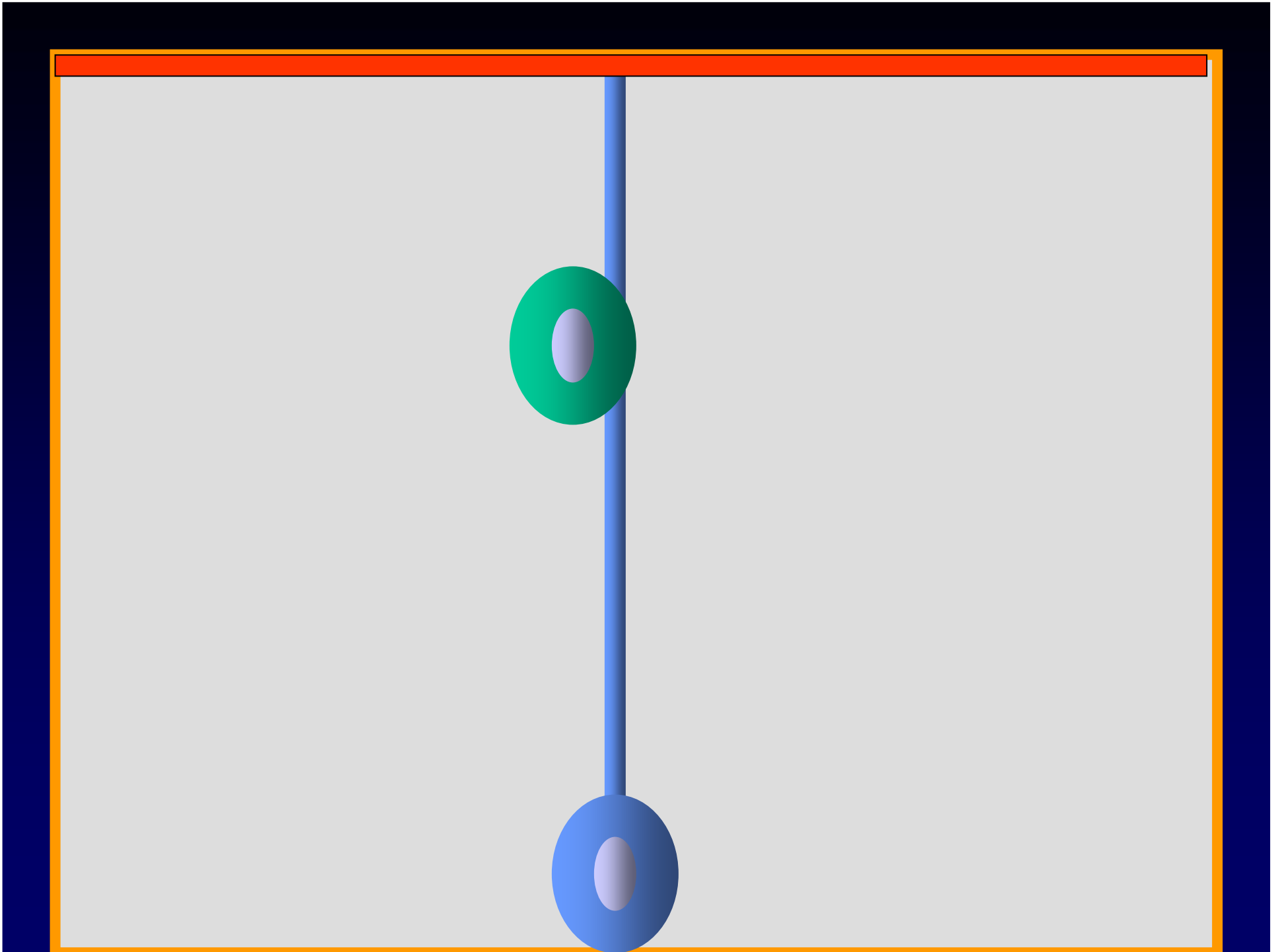

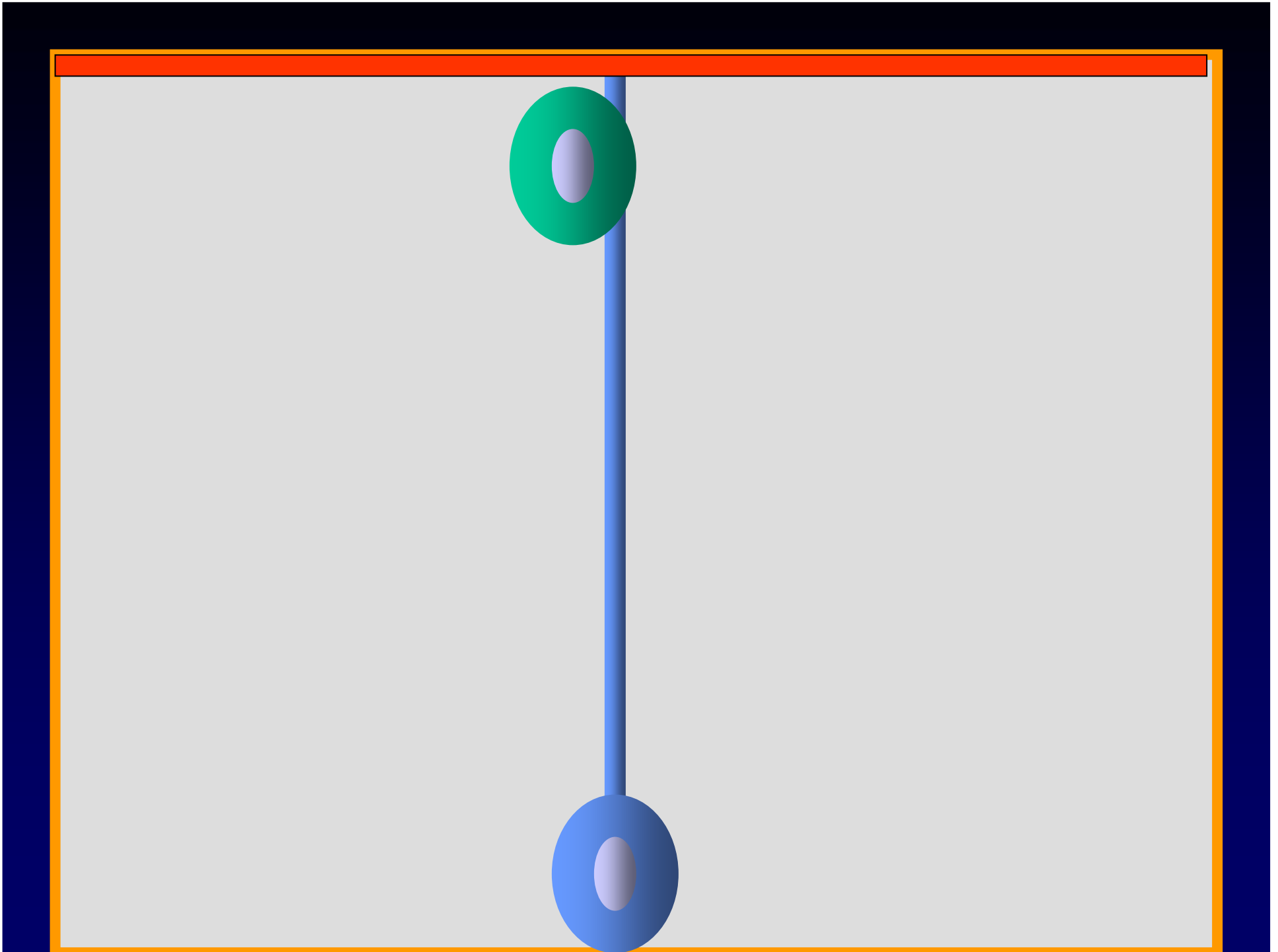

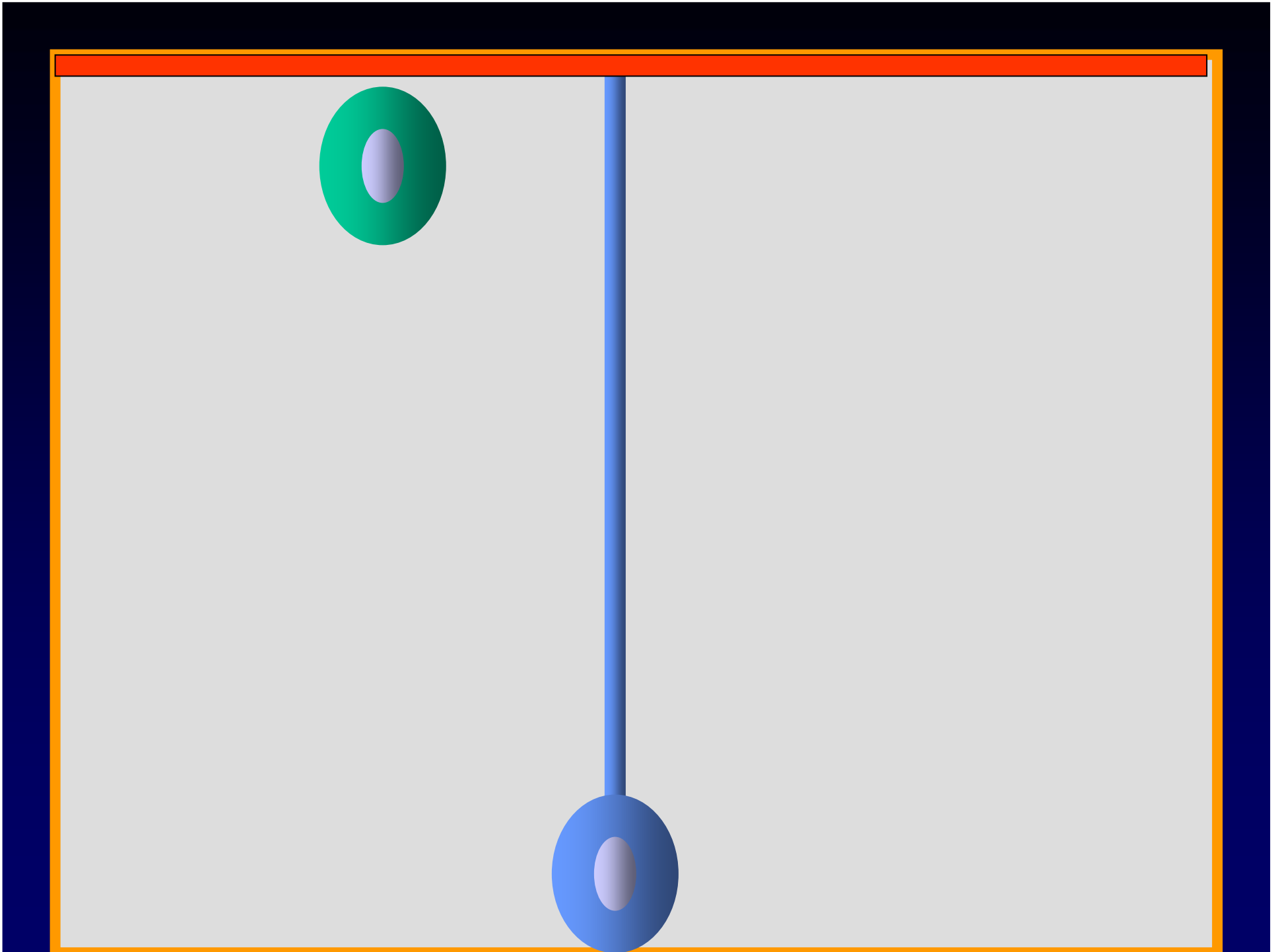

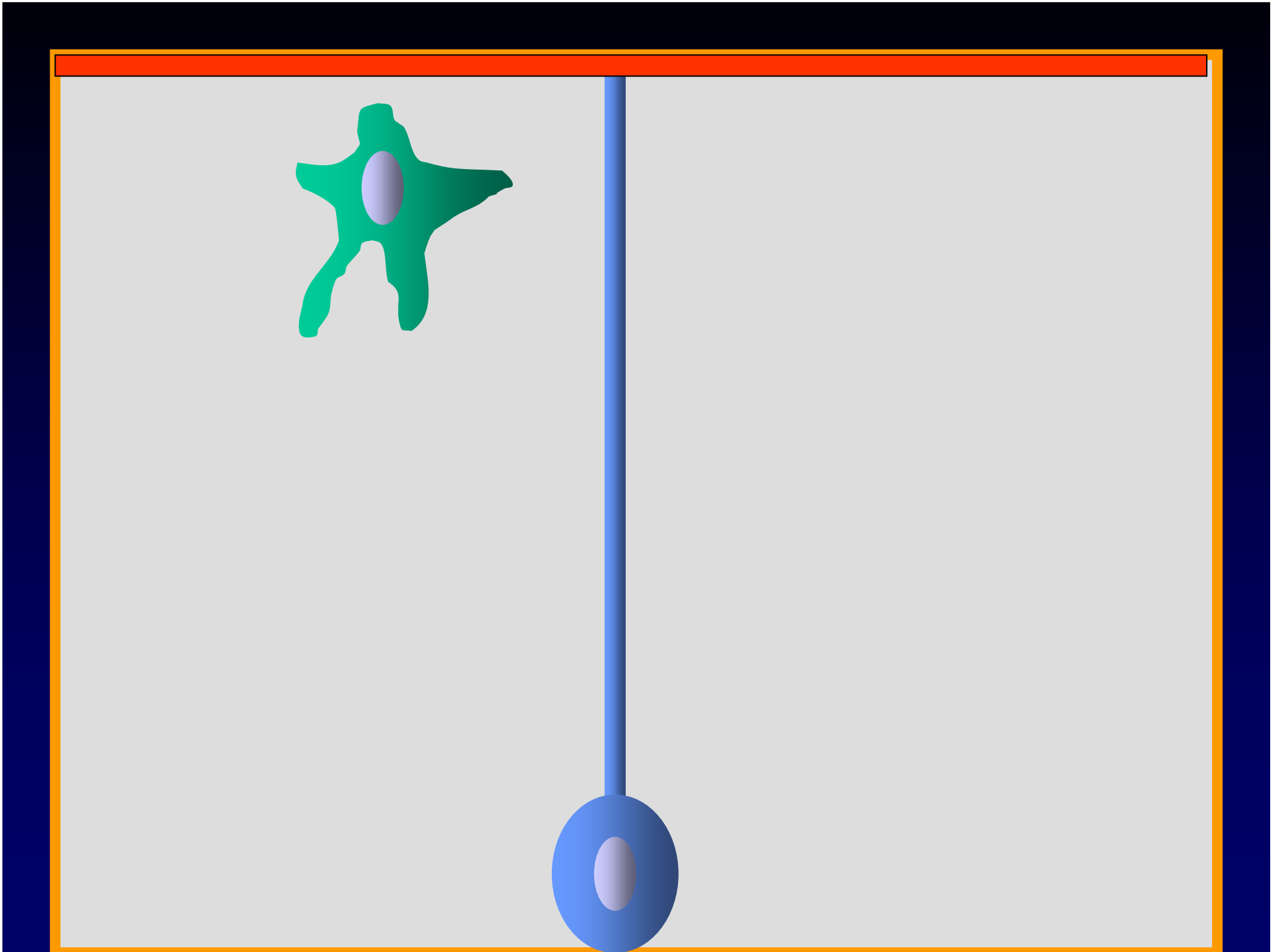

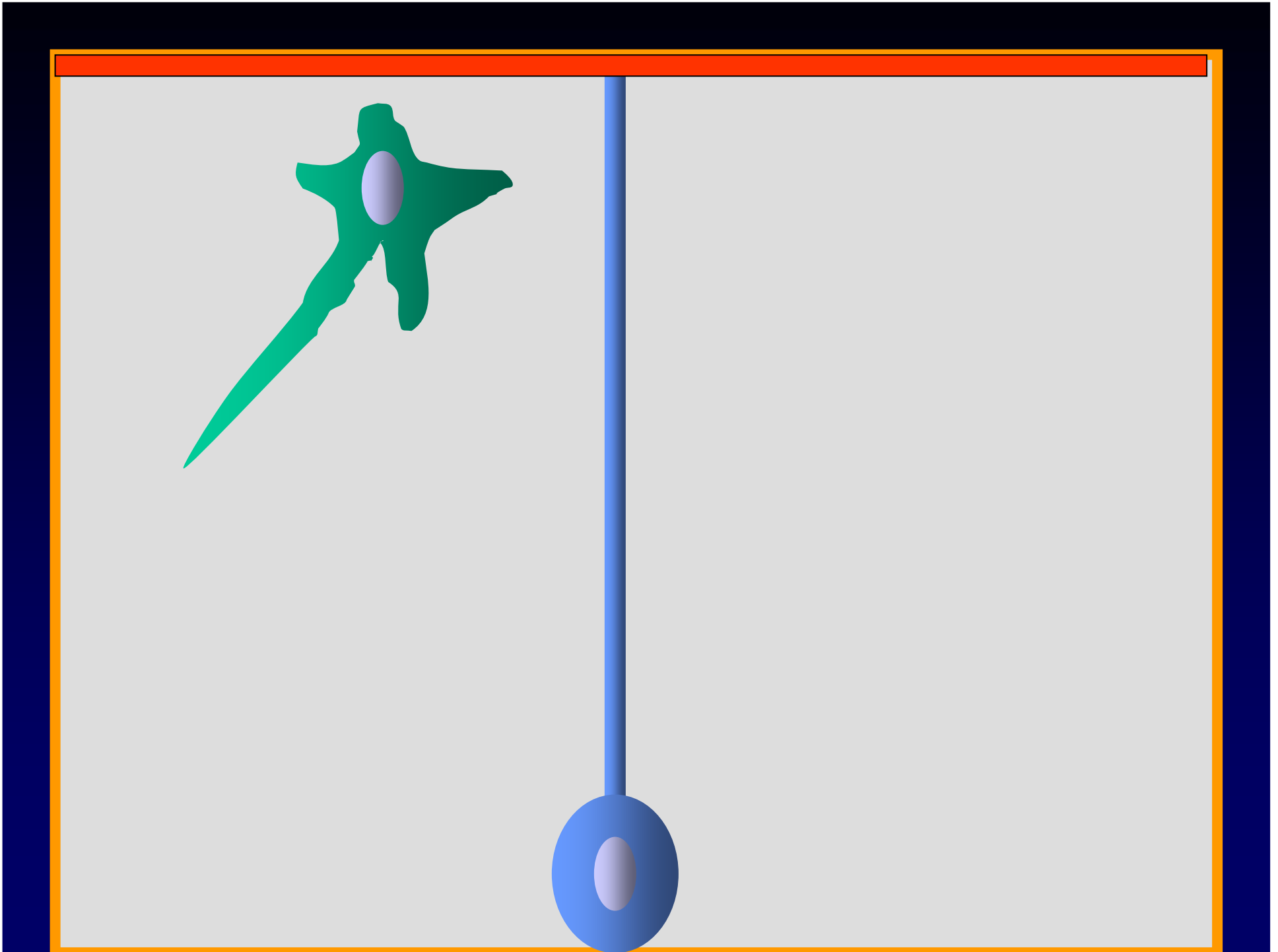

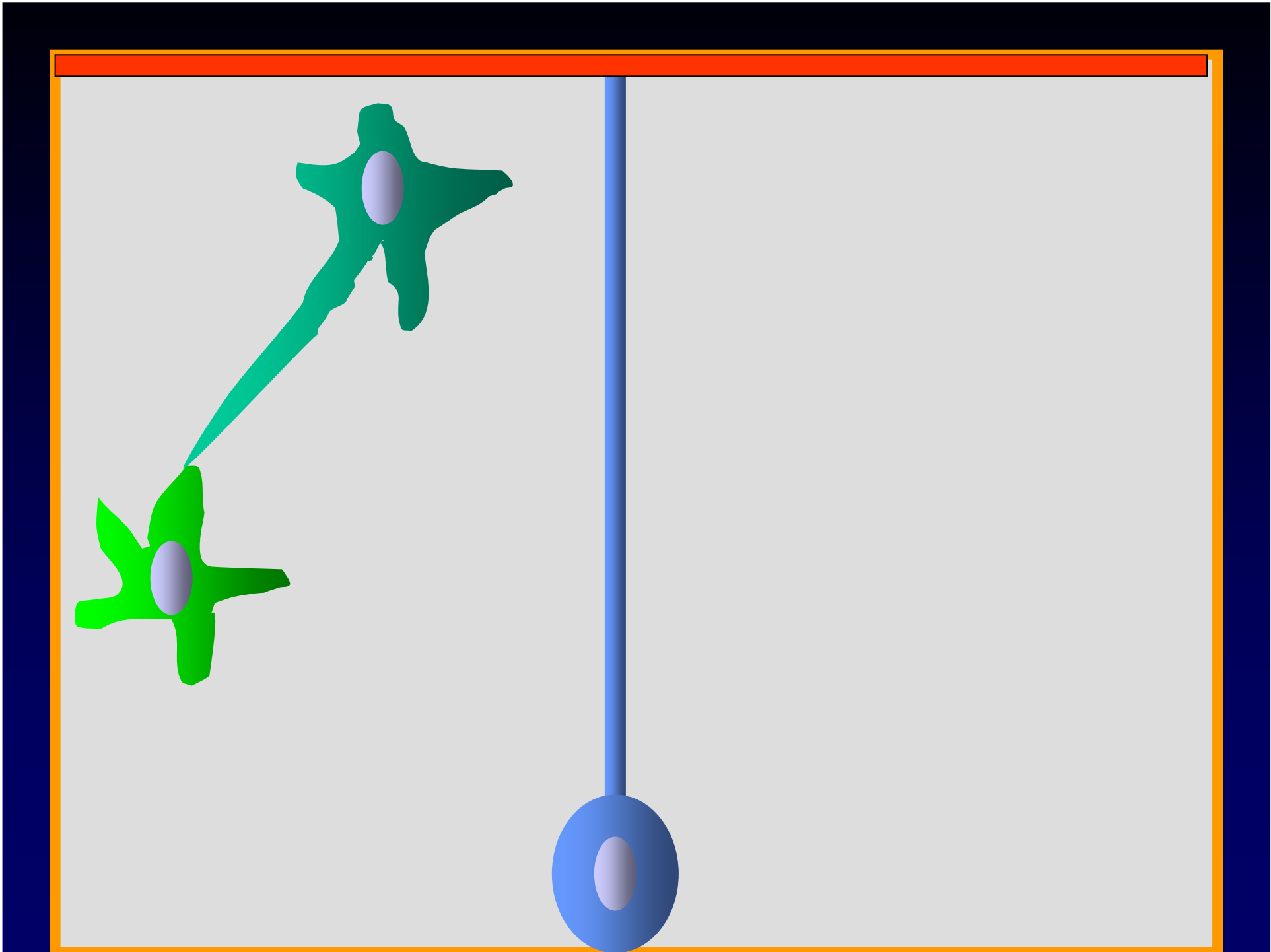

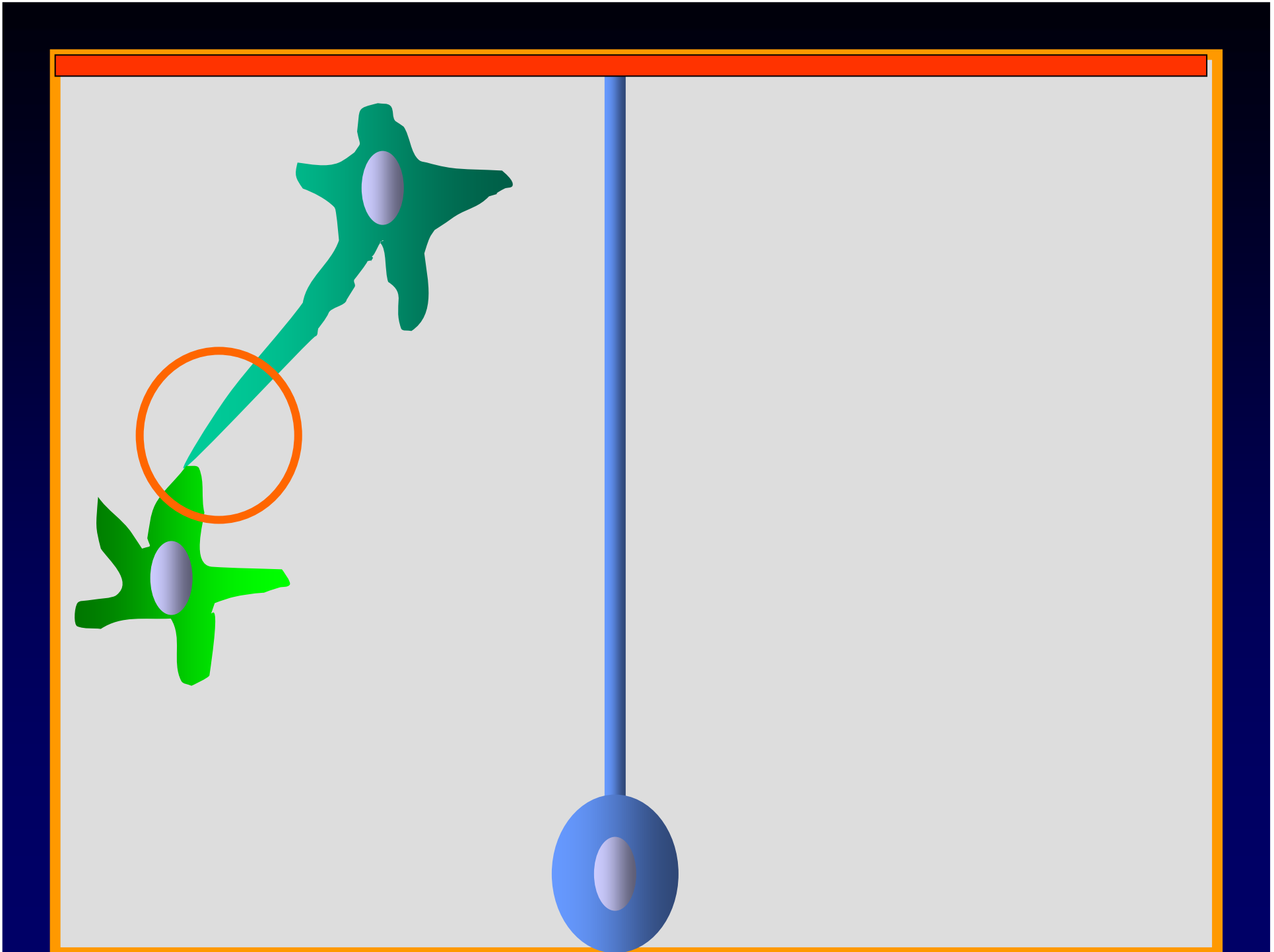

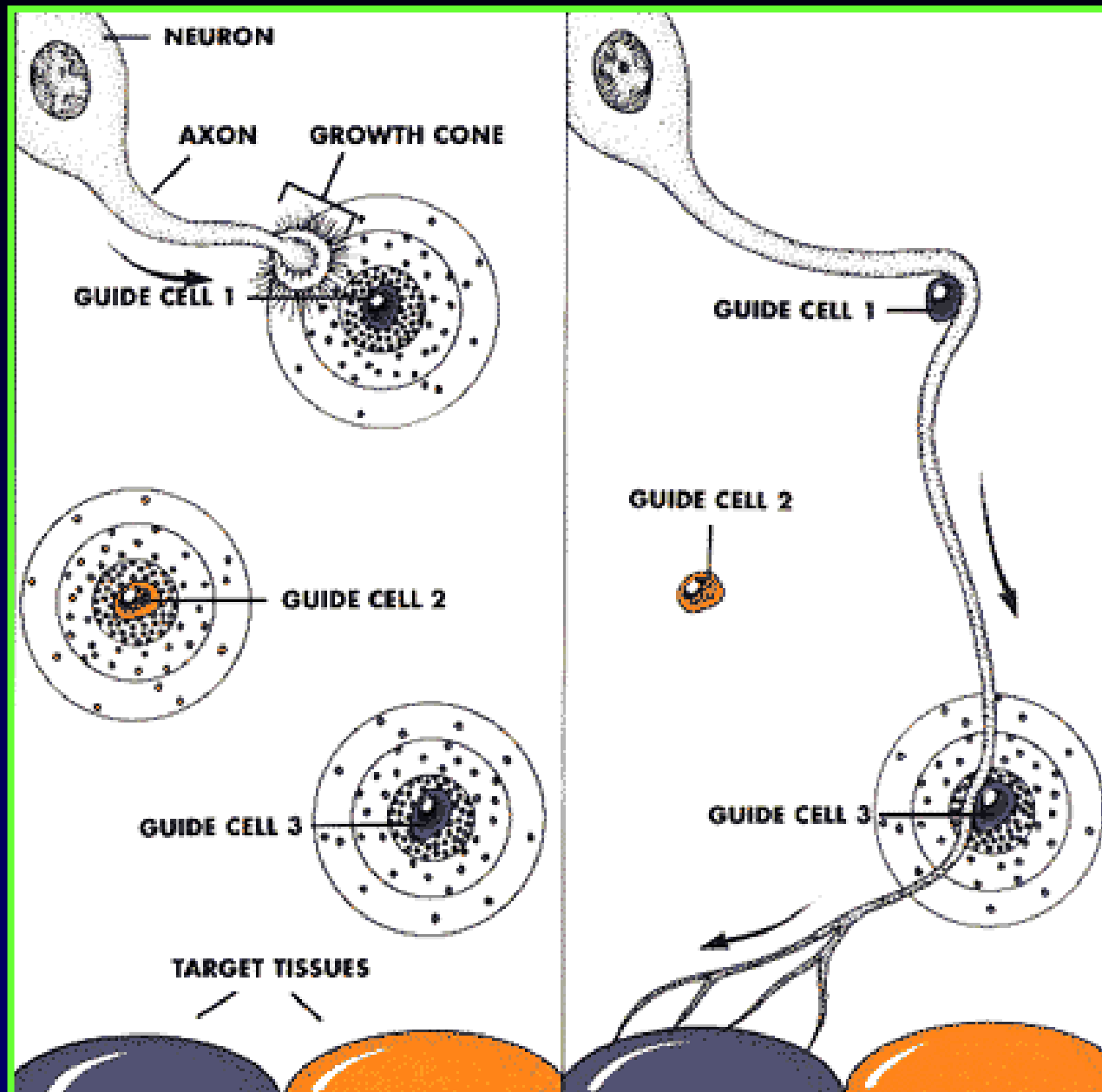

1) Neurones principals d'axó llarg

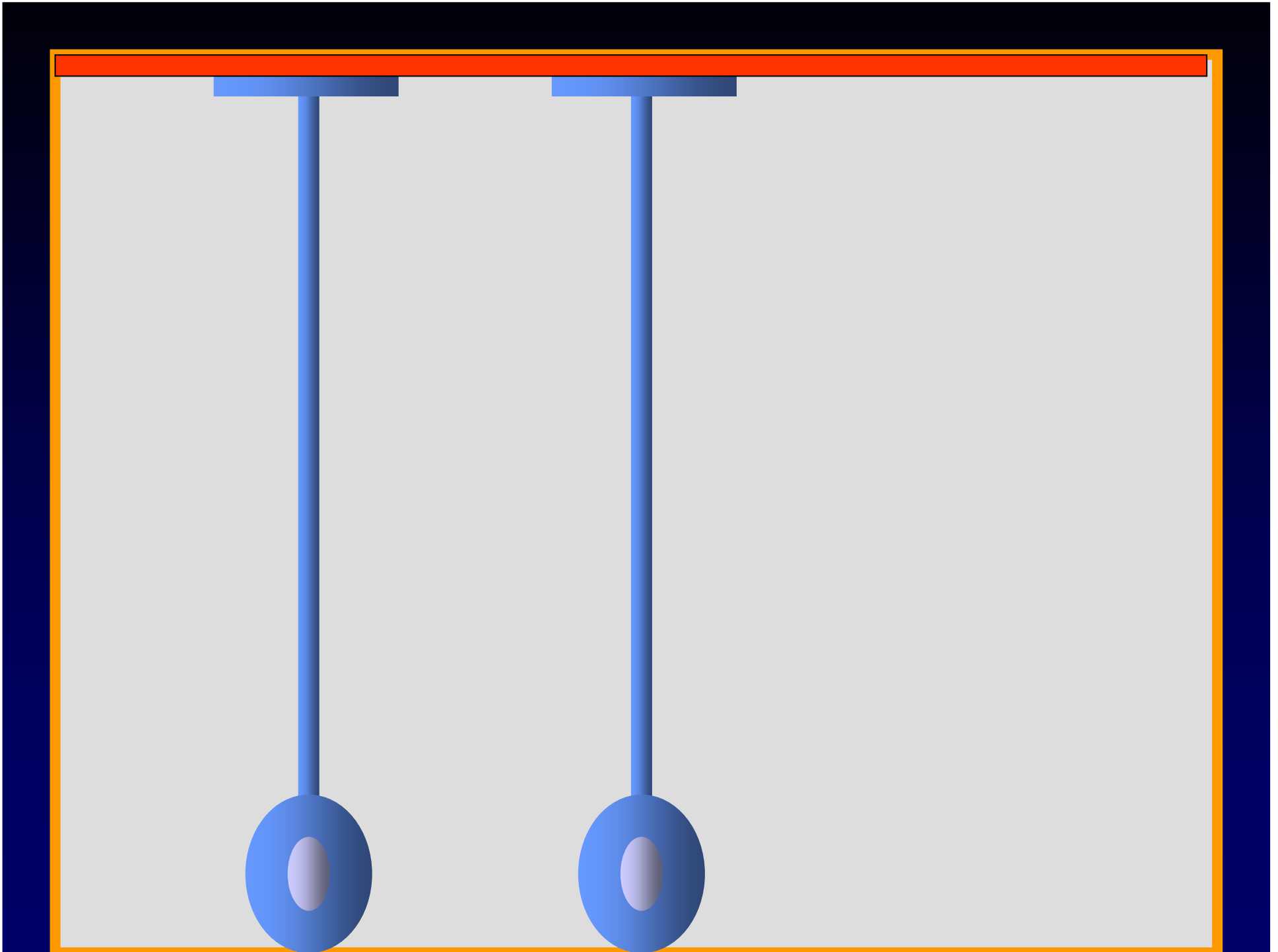
2) Neurones d'axó curt

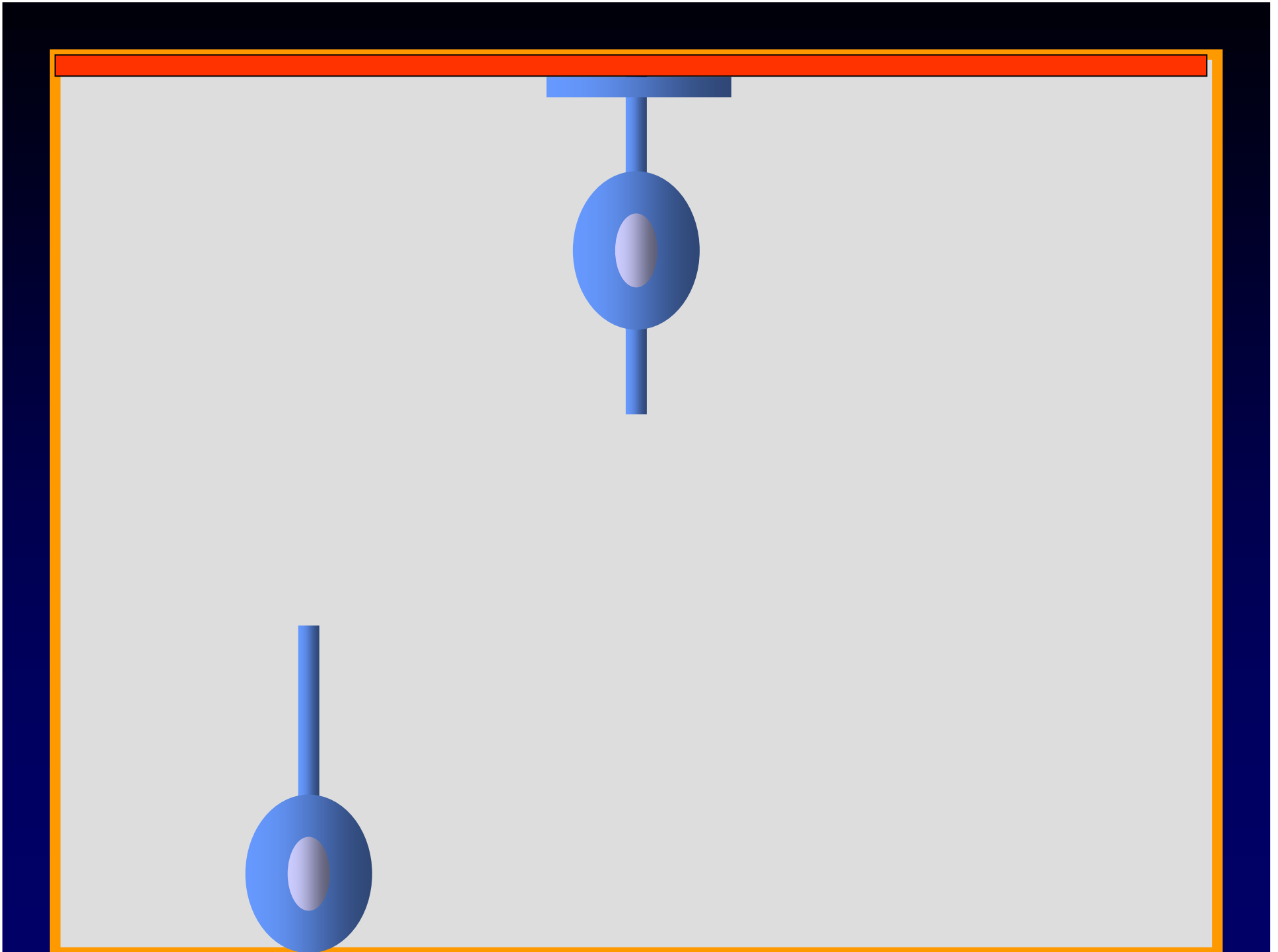
3) Neuròglia

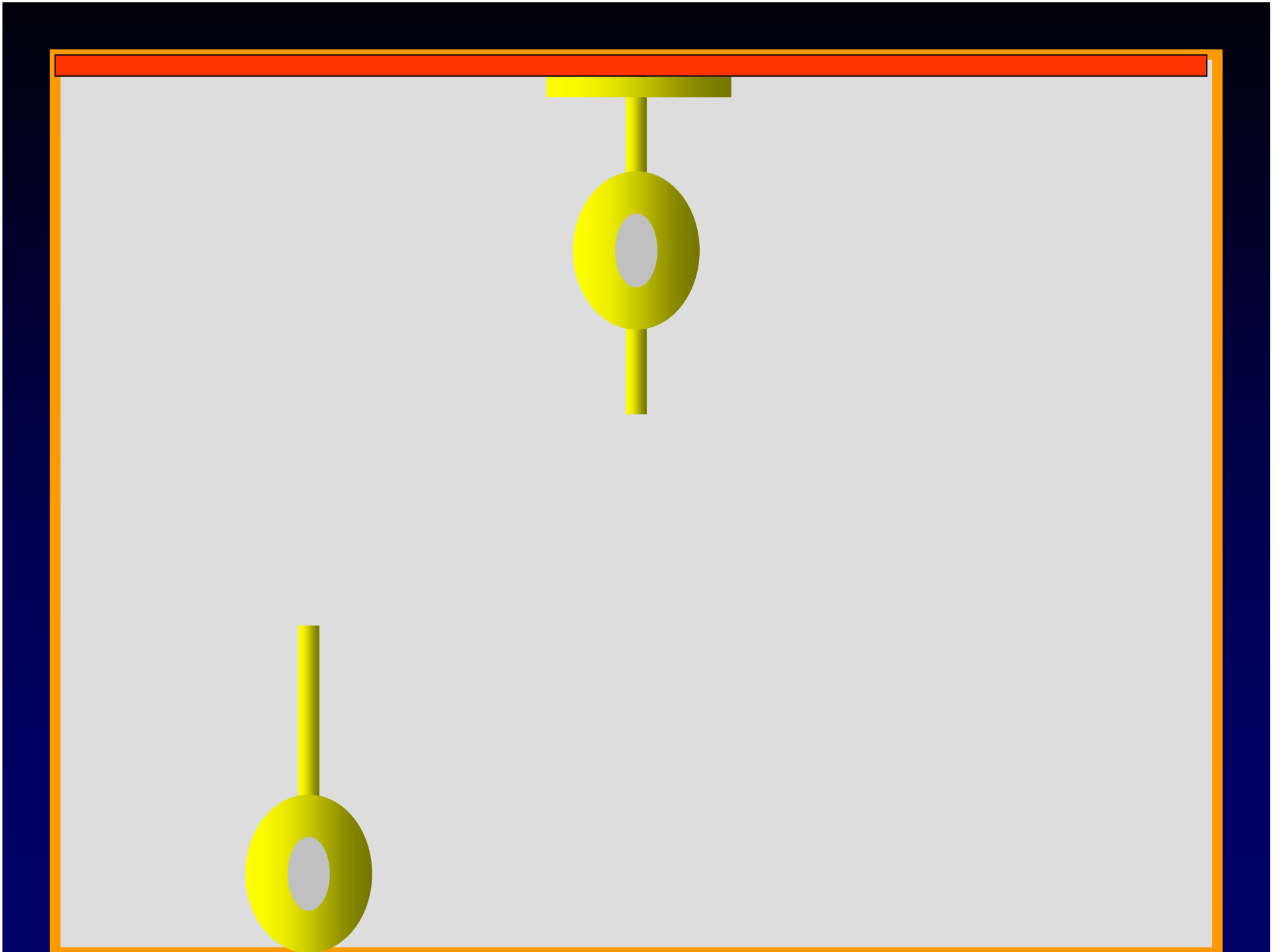
Glia radial (astròglia)

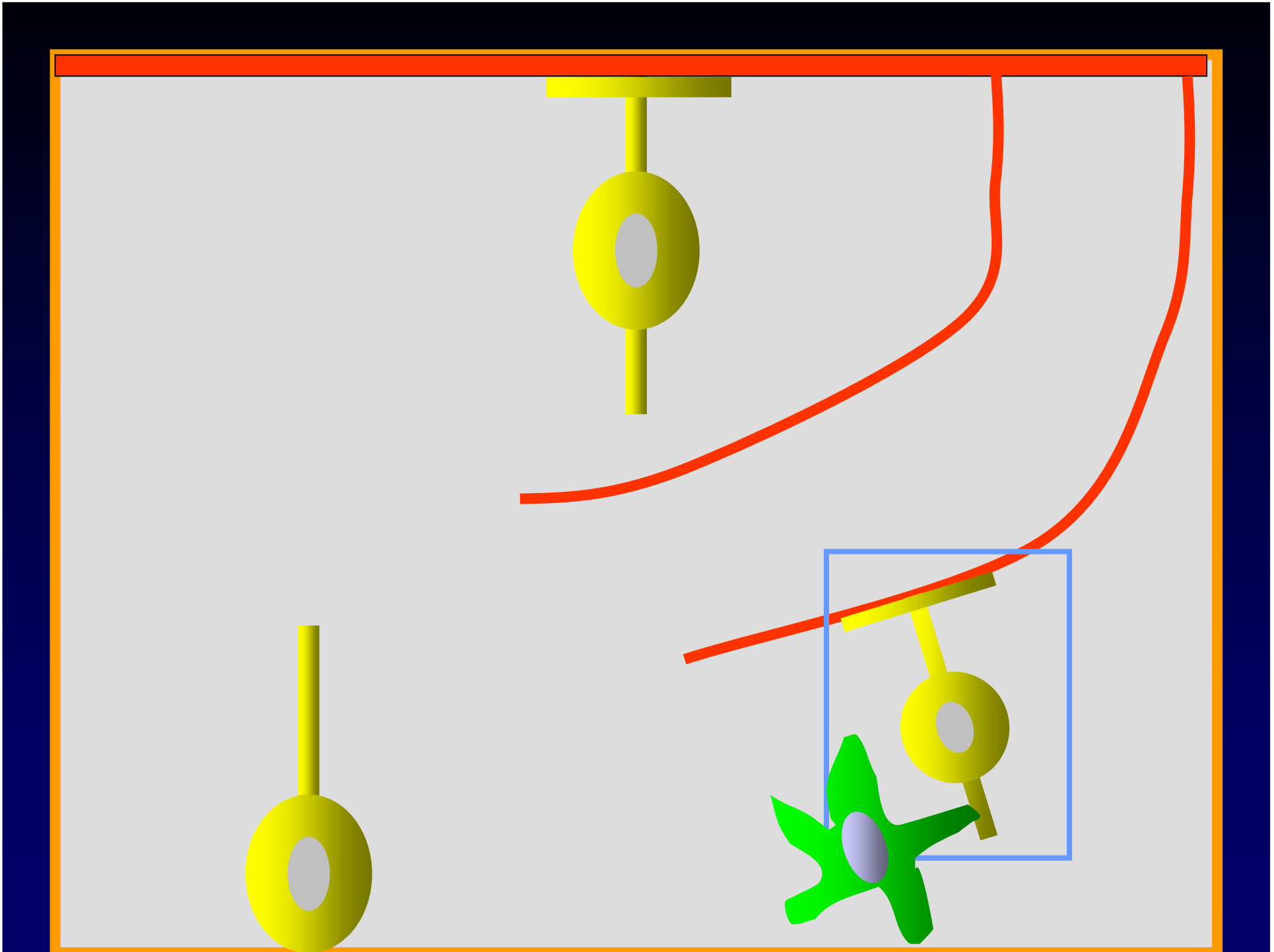
Oligodendròglia

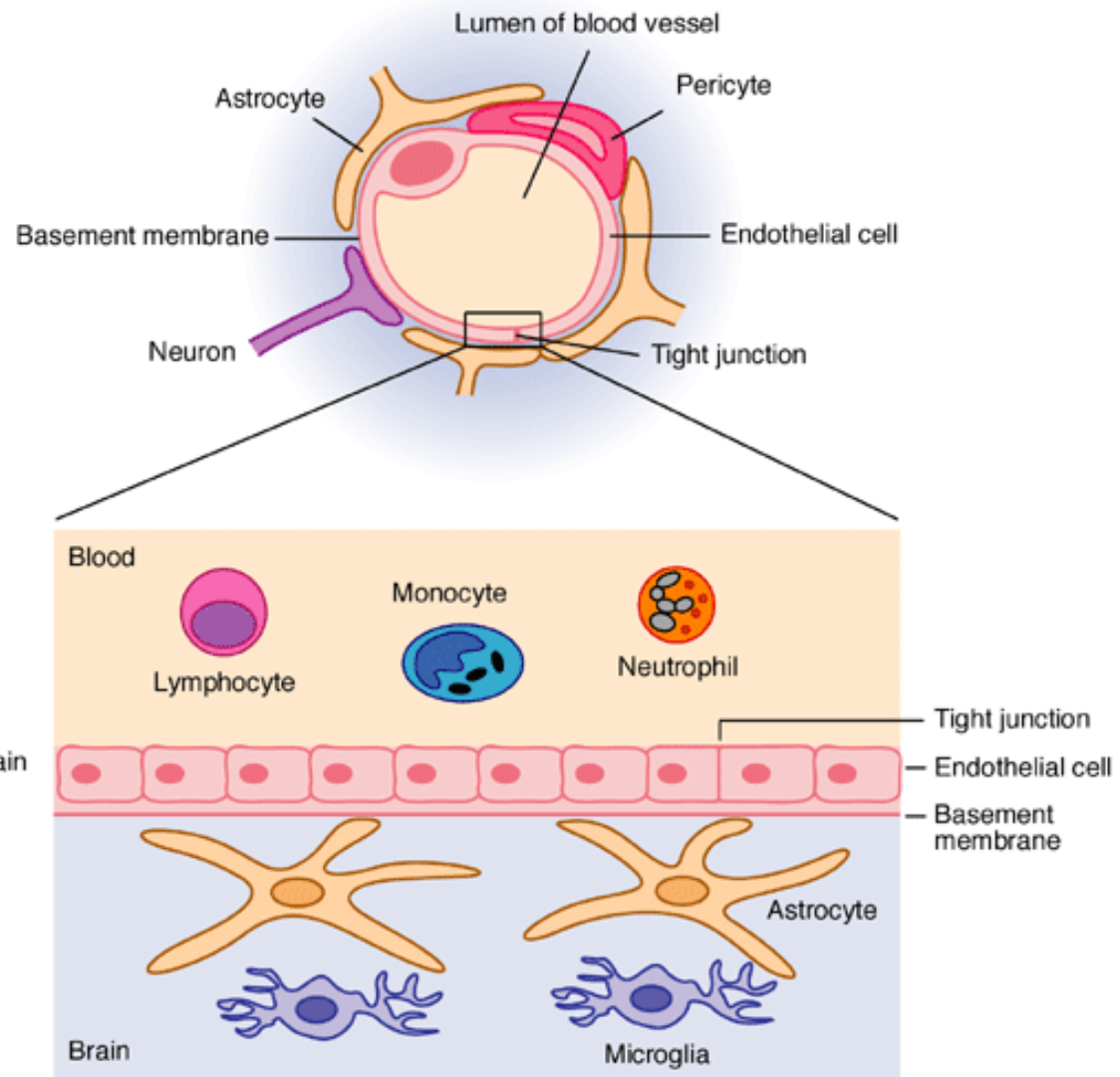
Micròglia

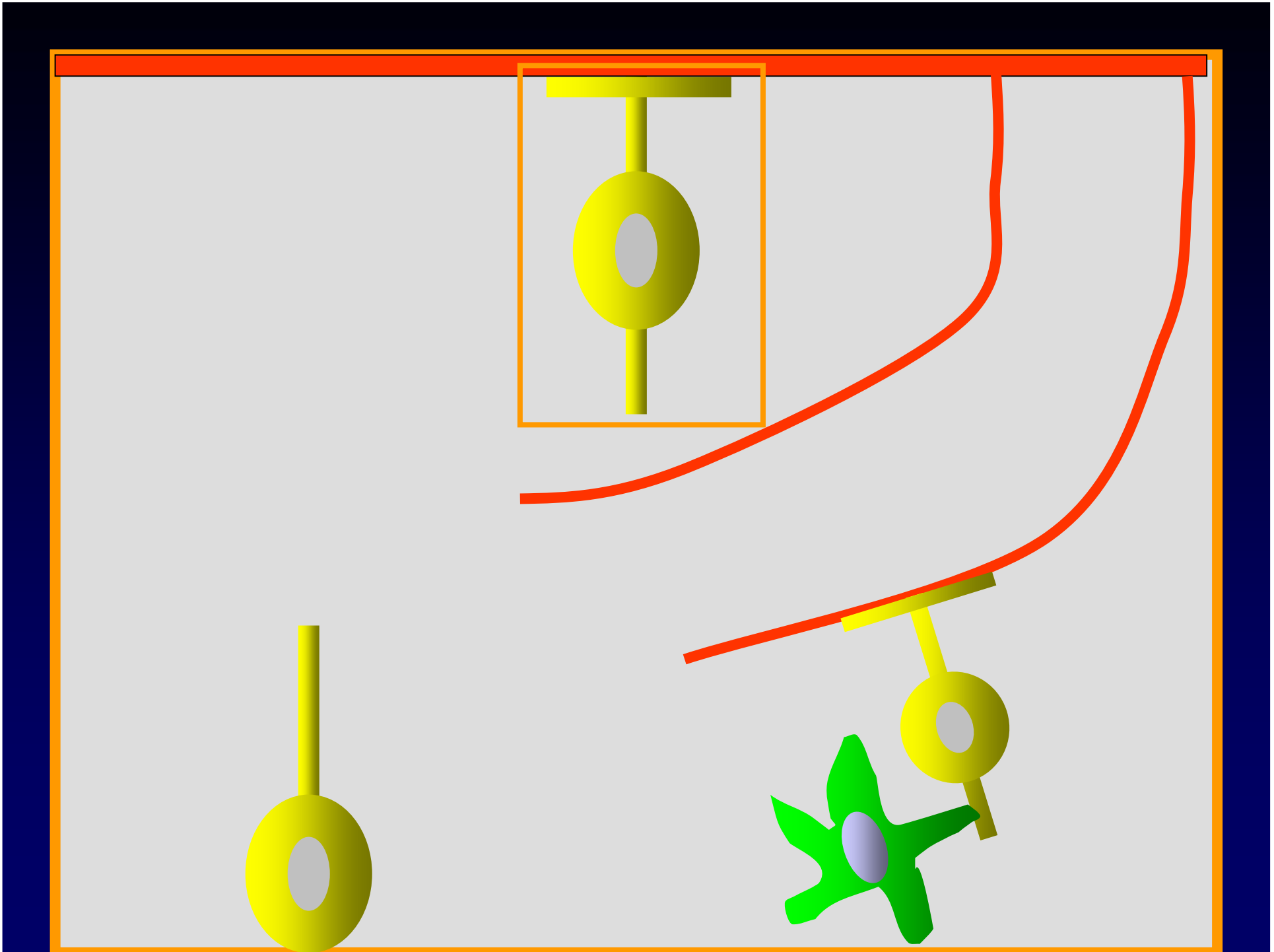

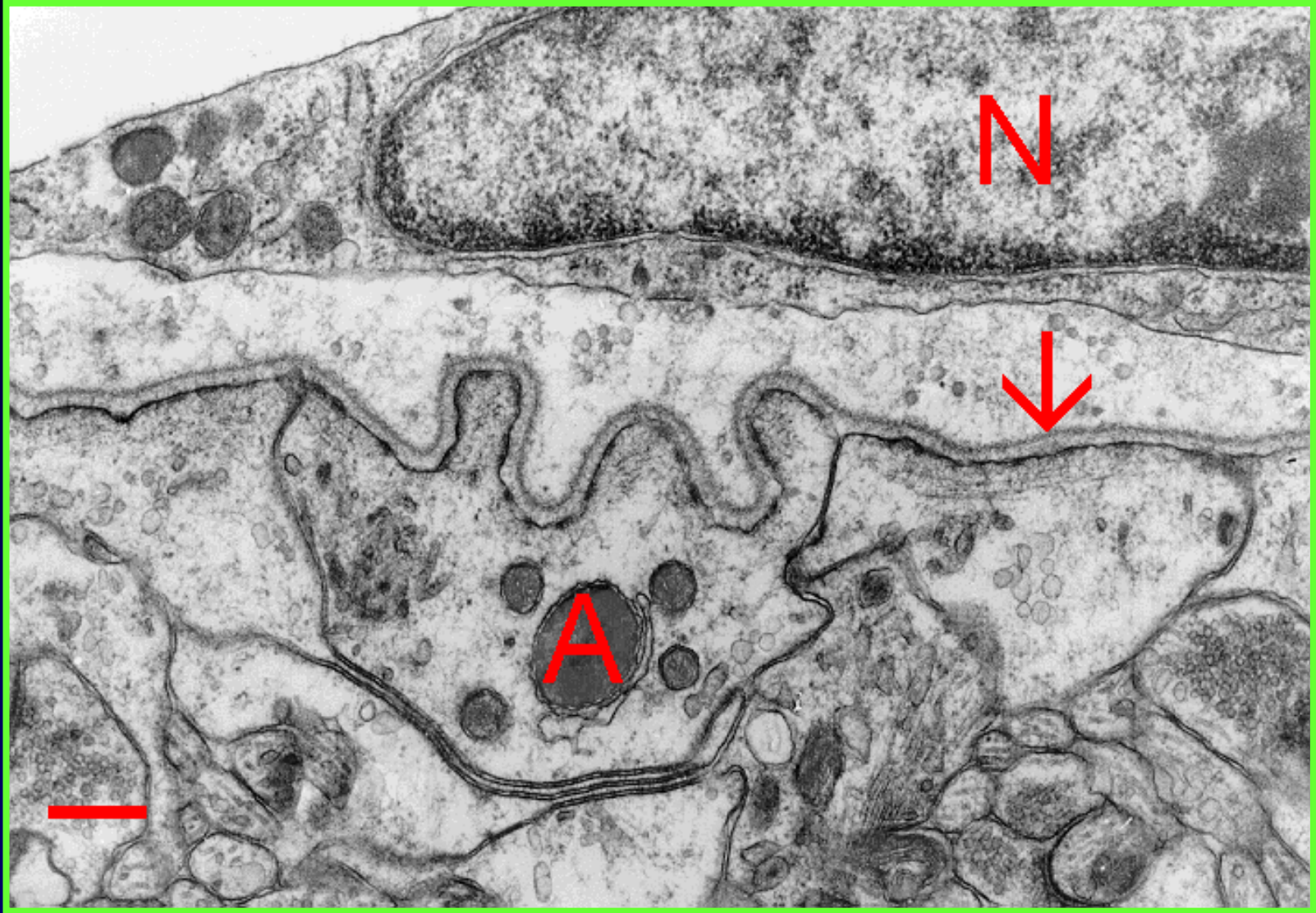

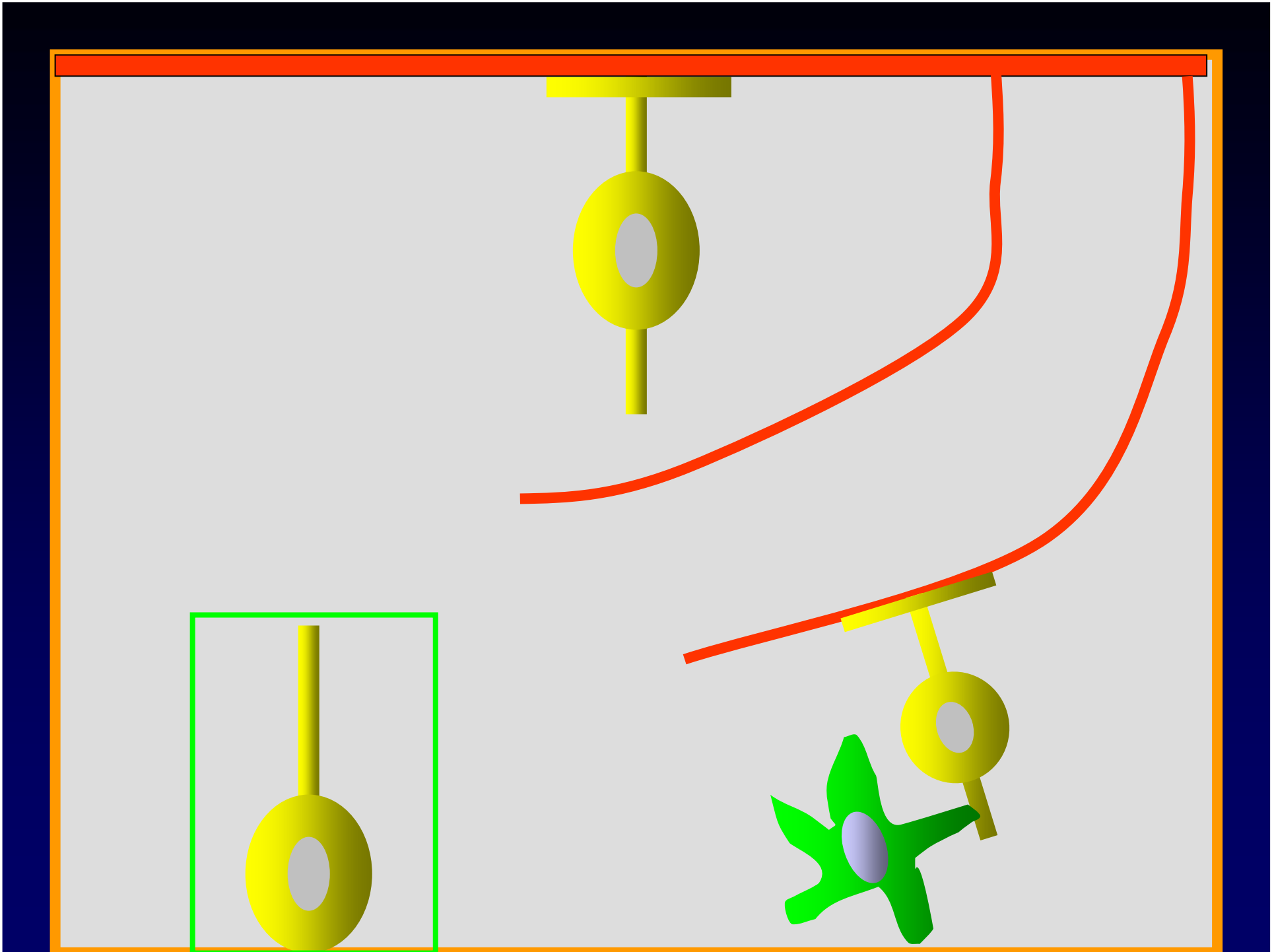

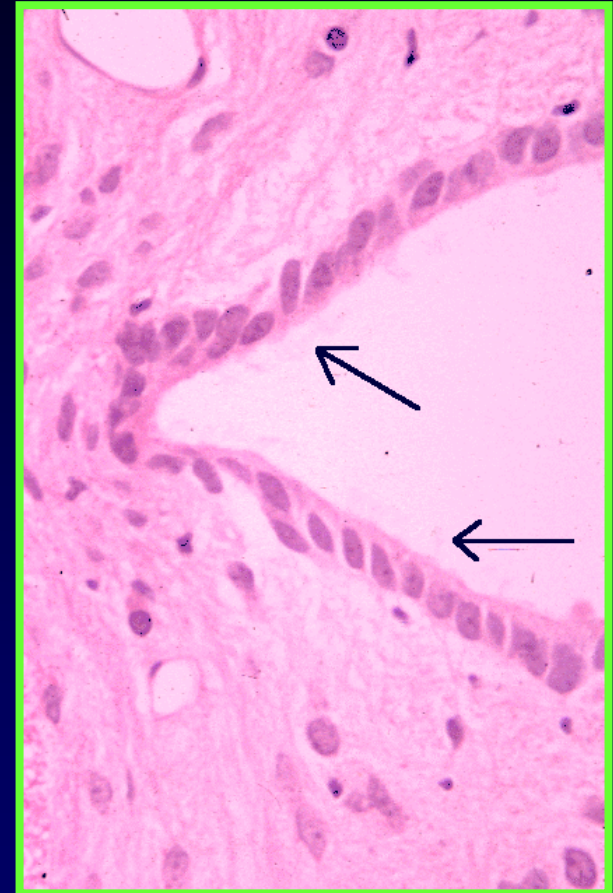
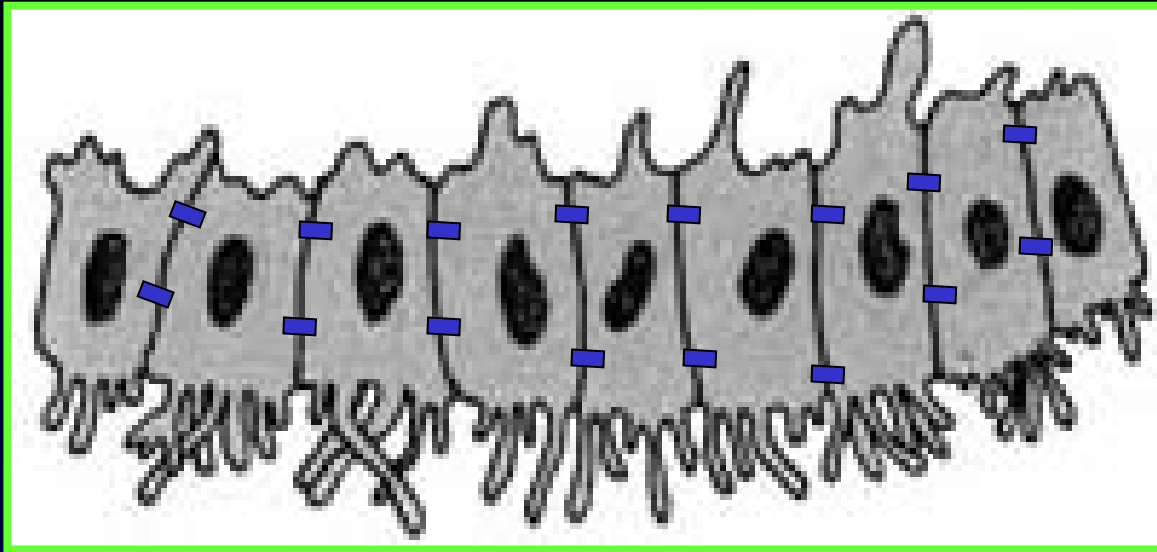

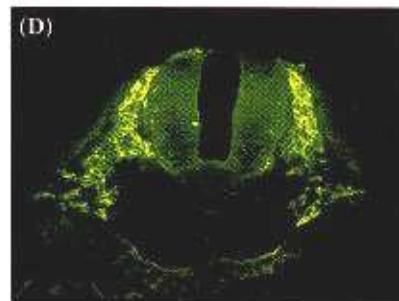
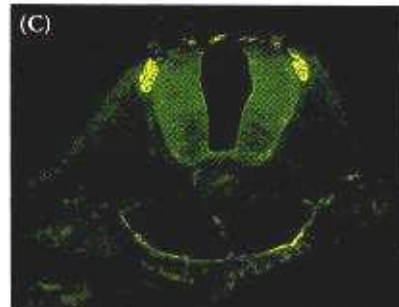
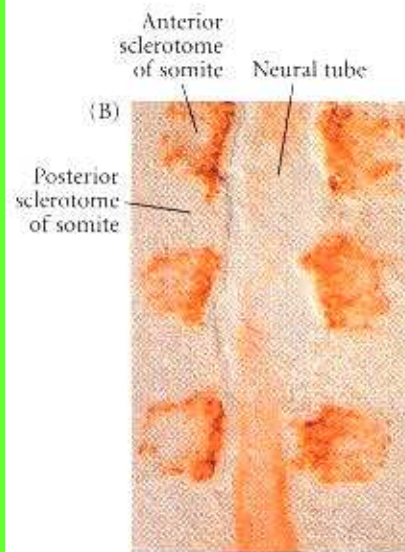
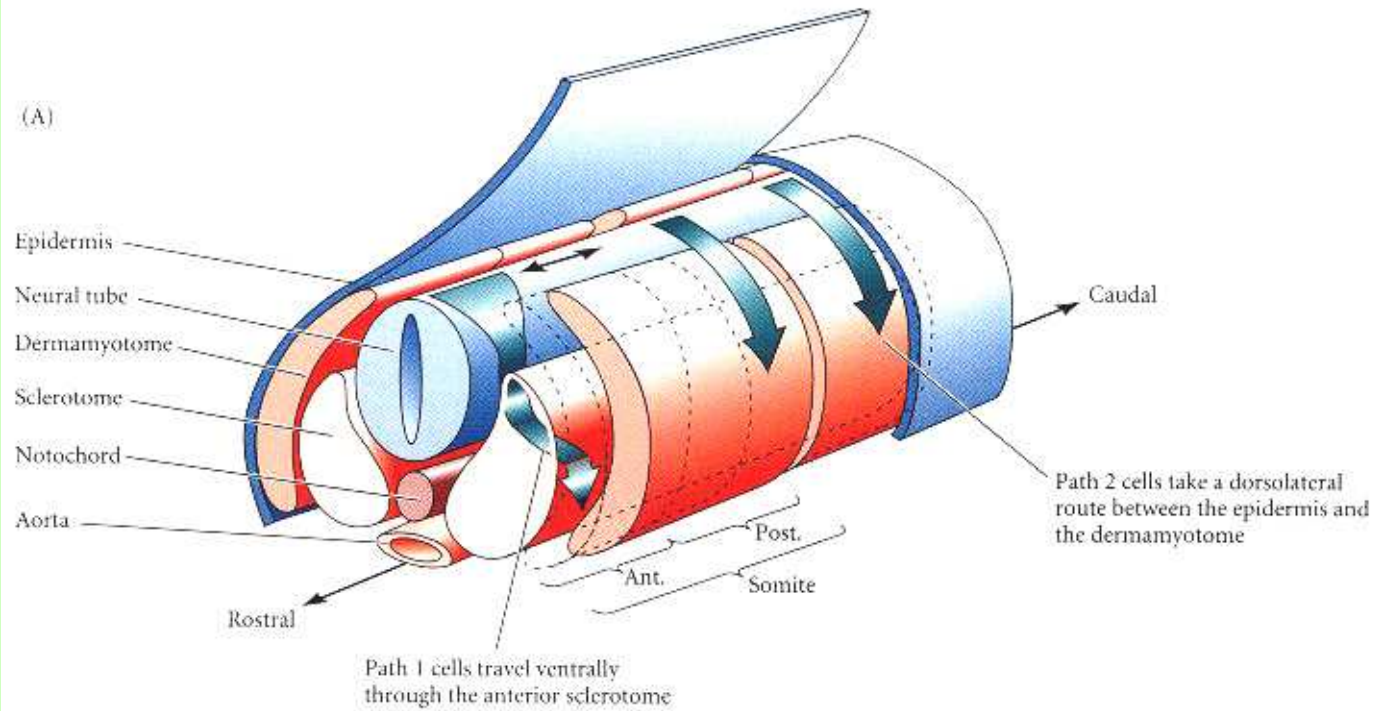
The blood-brain barrier (BBB)

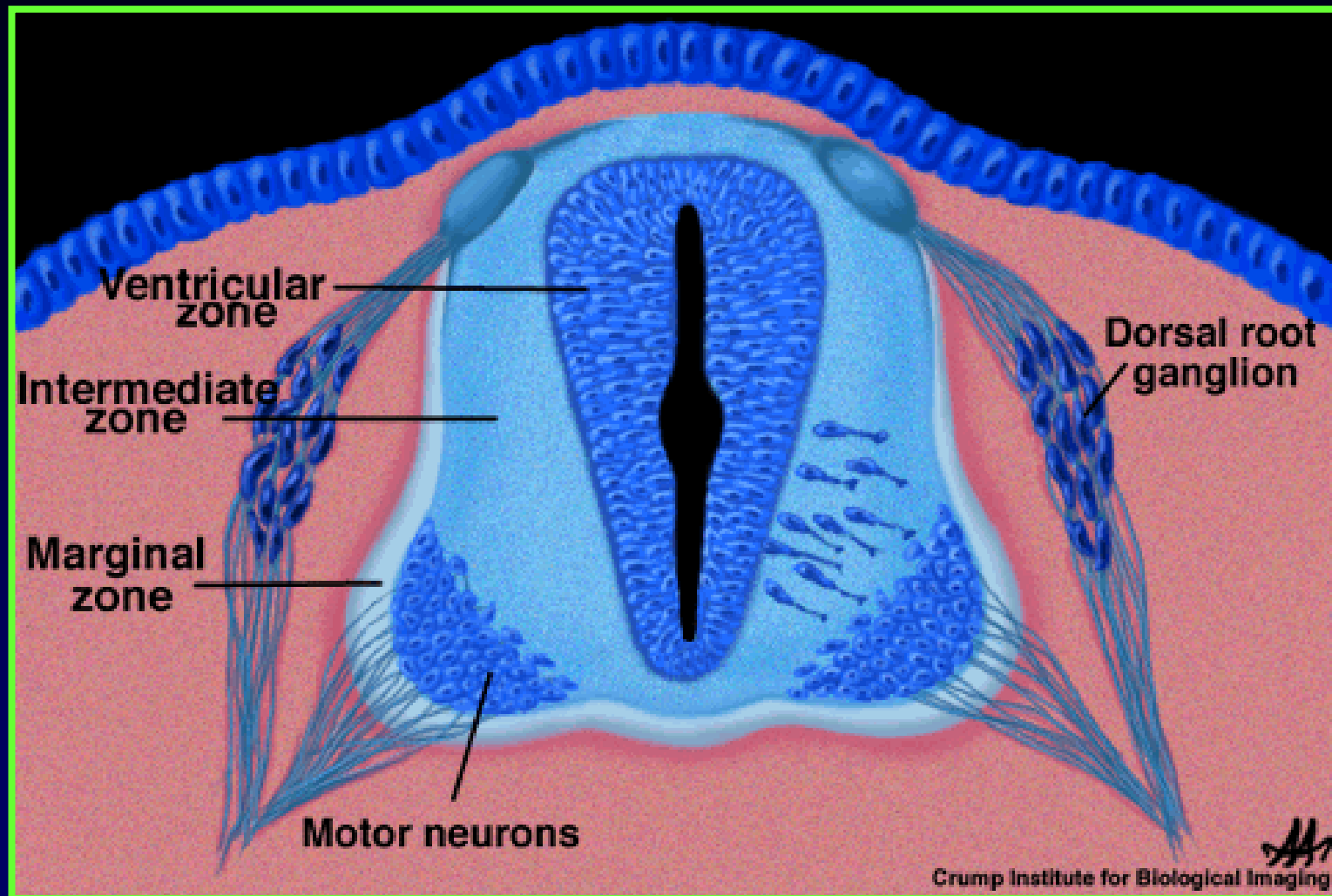

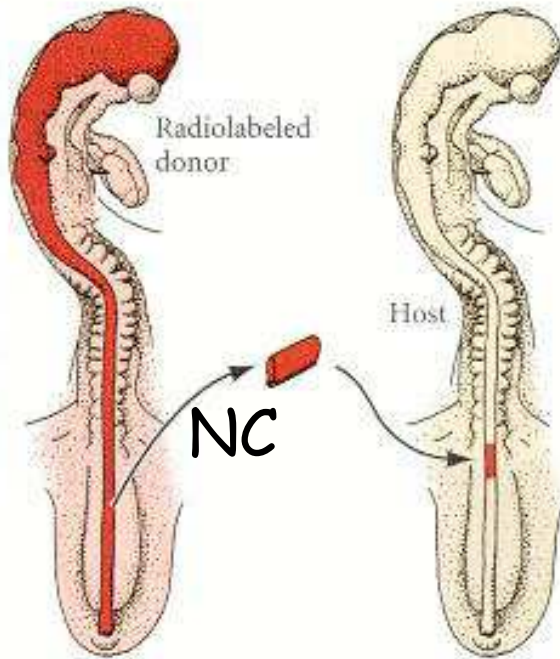

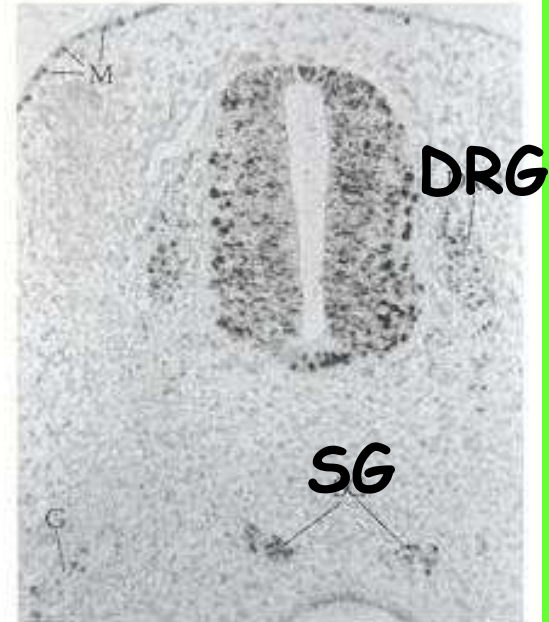
(A)

(B)

(C)

Estructura neuronal

Soma neuronal (z. recept)

- Nucli
- Pericari

Ramificacions

- Dendrites (z. recept.)

Soma --->

Es ramifiquen i es fan més primes

- Axó

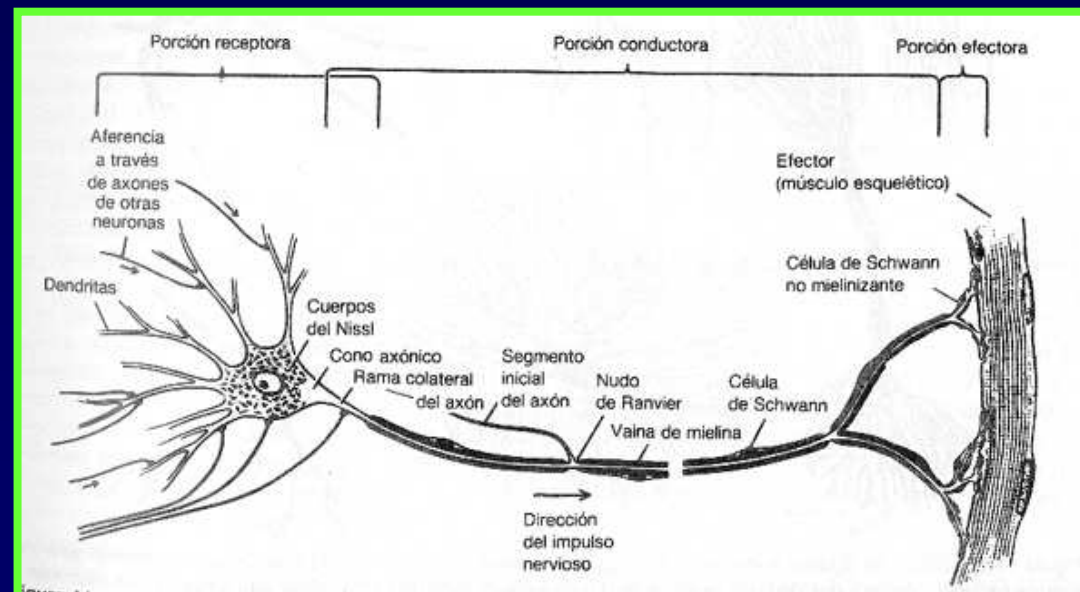
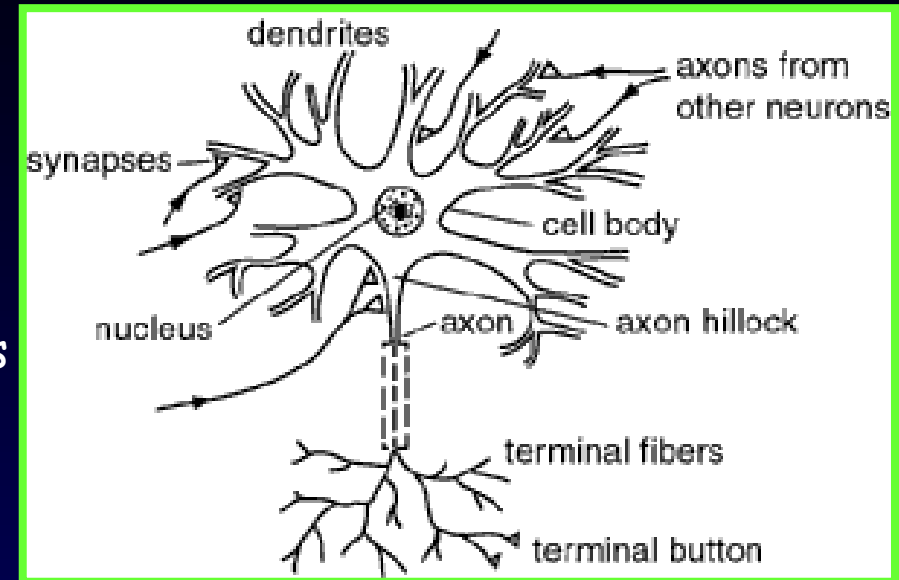
Soma ---> (o dendr.)

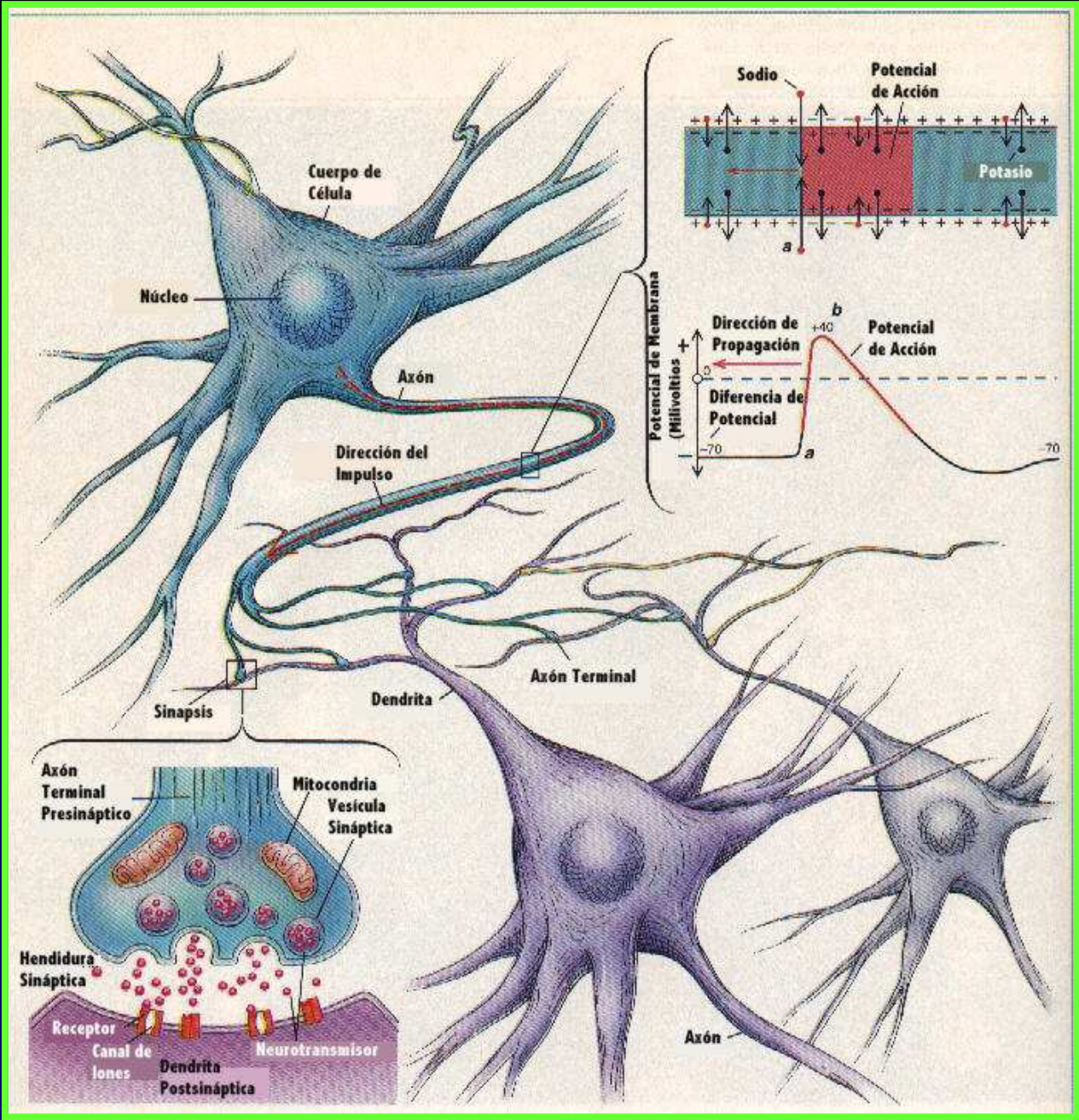
Segment inicial = con axònic -->

branca principal -->

col·laterals axòniques -->

sinapsi

Morfologia neuronal

Criteris de classificació

1) Morfologia de l'arbre dendrític i nombre de dendrites que ixen del soma

- * Unipolars
- * Pseudounipolars
- * Bipolars
- * Multipolars

2) Presència d'espines dendrít.

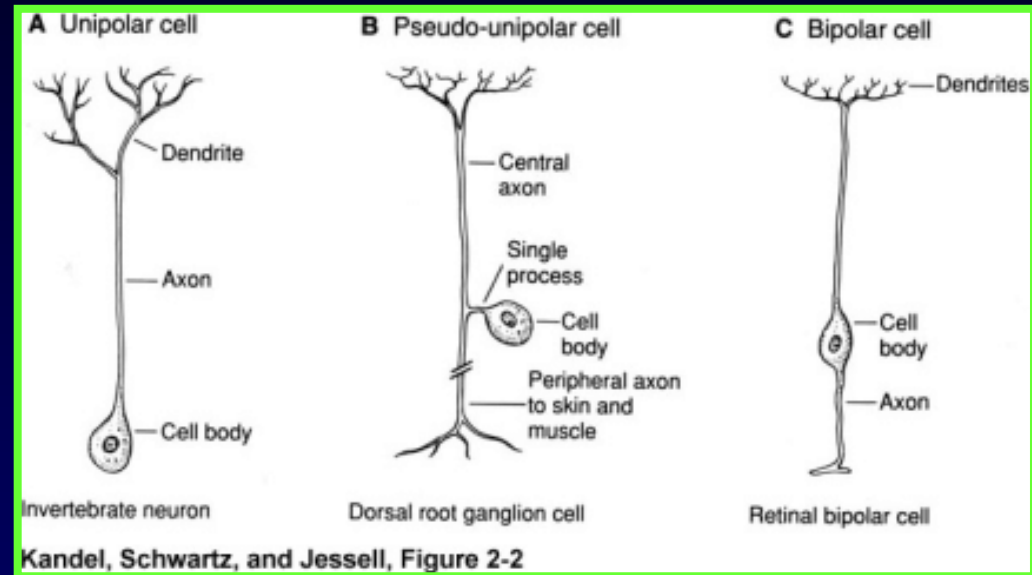
- * Espinoses
- * No espinoses
- * Poc espinoses

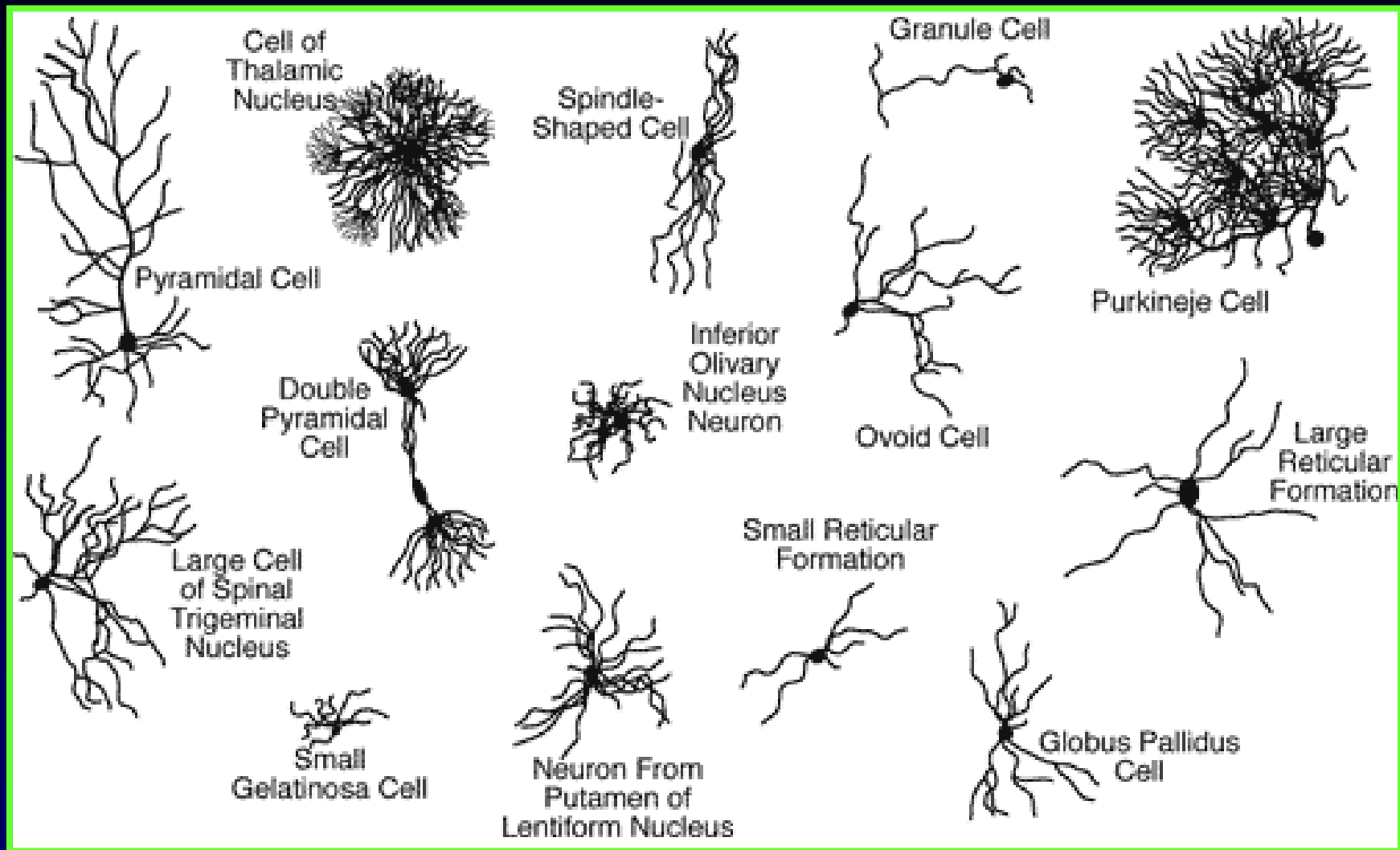
3) Longitud de l'axó

- * Golgi I (llarg)
- * Golgi II (curt)

4) Morfologia de l'axó i zona de contacte amb cèl·lula postsinàptica

- * Neurons dels cistells (*basket cells*)
- * Neurons canelobre (segment inic. d'axó)

Morfologia neuronal

Criteris de classificació

1) Morfologia de l'arbre dendrític i nombre de dendrites que ixen del soma

- * Unipolars
- * Pseudounipolars
- * Bipolars
- * Multipolars

2) Presència d'espines dendrít.

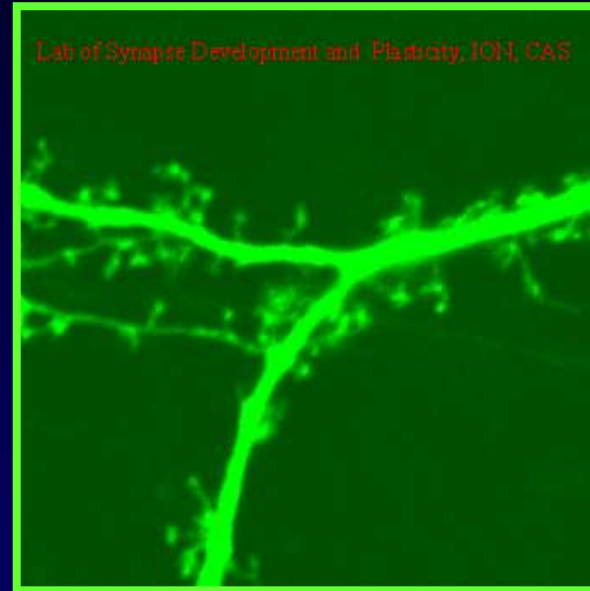
- * Espinoses
- * No espinoses
- * Poc espinoses

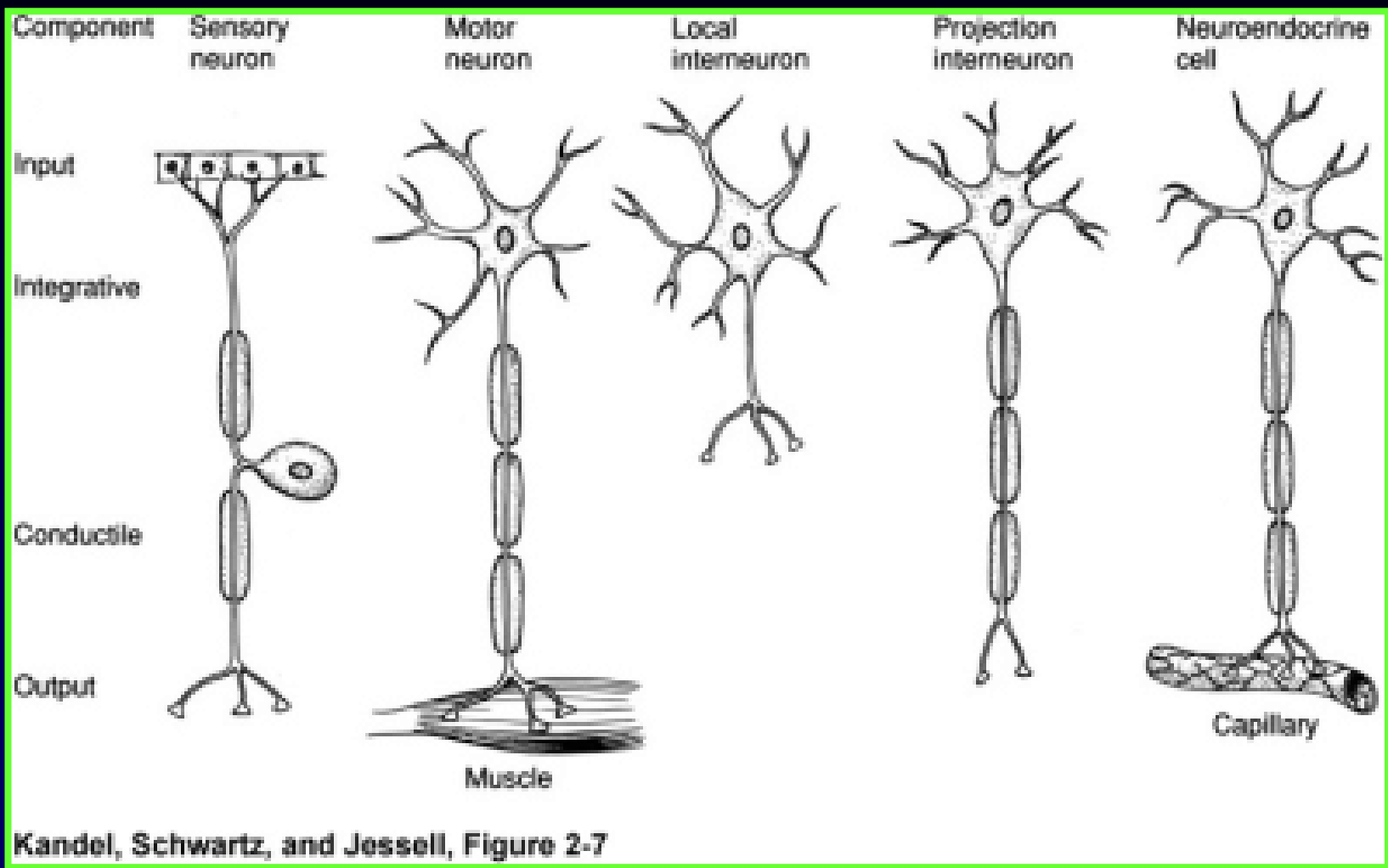
3) Longitud de l'axó

- * Golgi I (llarg)
- * Golgi II (curt)

4) Morfologia de l'axó i zona de contacte amb cèl·lula postsinàptica

- * Neurons dels cistells (*basket cells*)
- * Neurons canelobre (segment inic. d'axó)

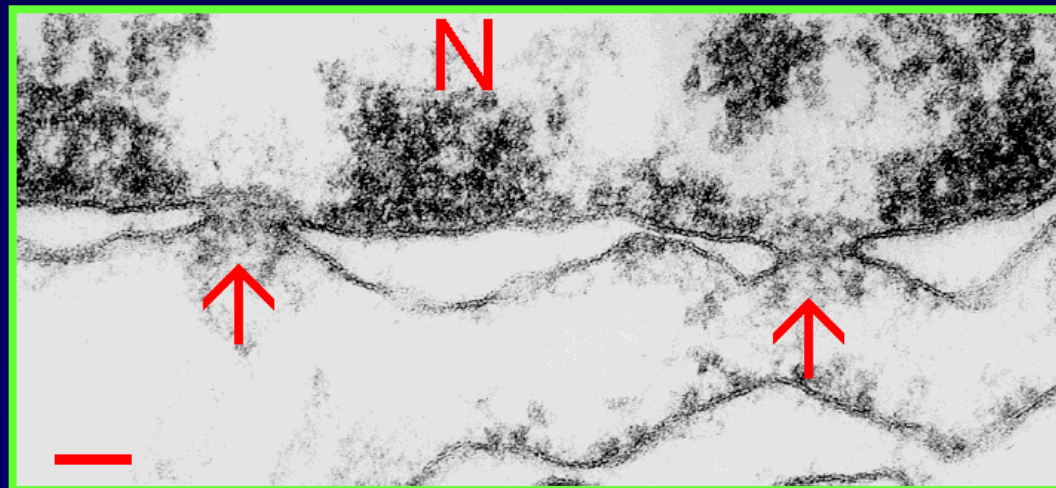
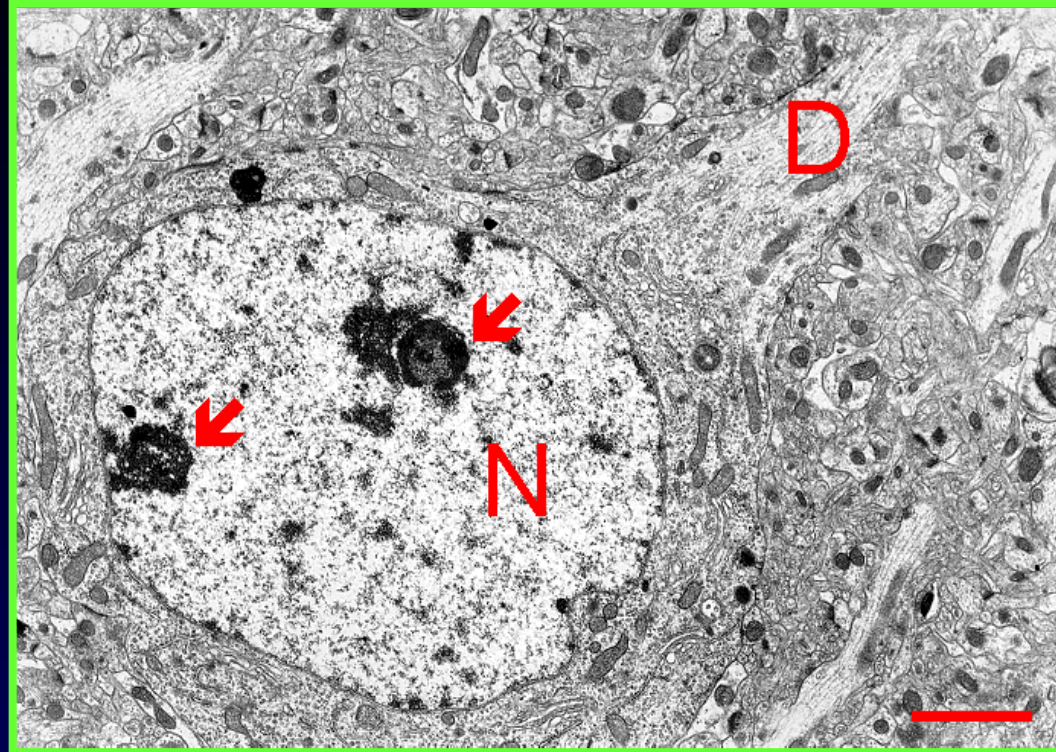

Ultraestructura neuronal

Soma

Nucli

- * Gran, esfèric o ovoide
- * Eucromatina ↑↑↑
- * Nuclèol (s) ↑
- * M nucl.: ↑ porus N.

Ultraestructura neuronal

Soma

Citoplasma

* RER ↑↑

--> Grànuls de Nissl

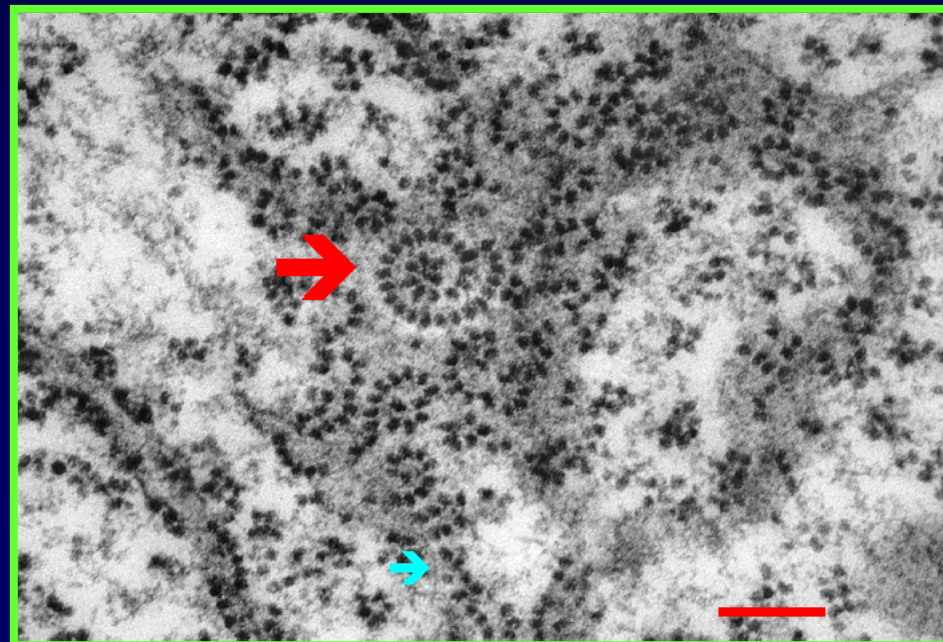
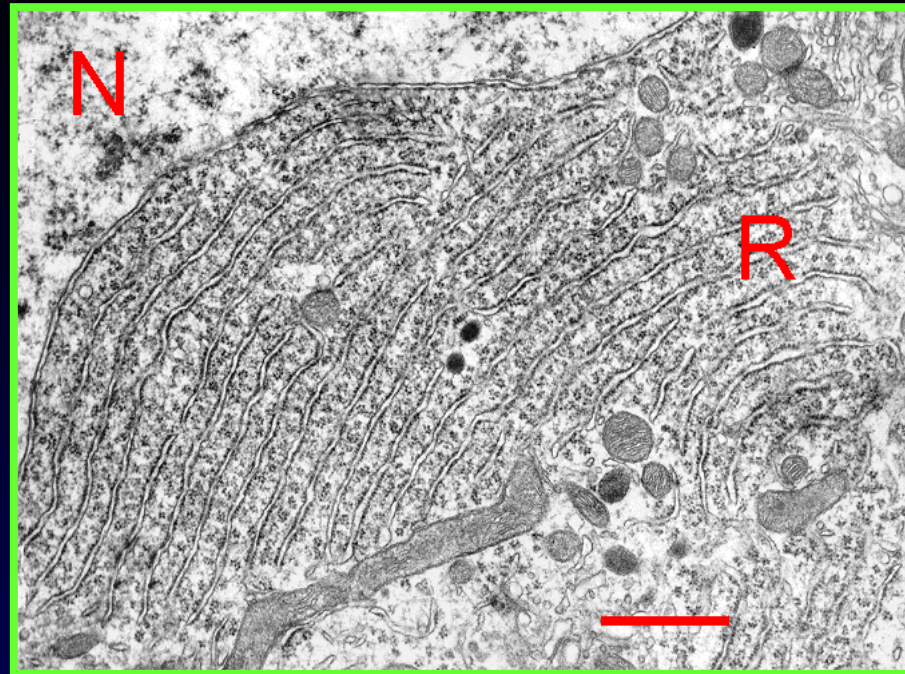
* Rib. lliures

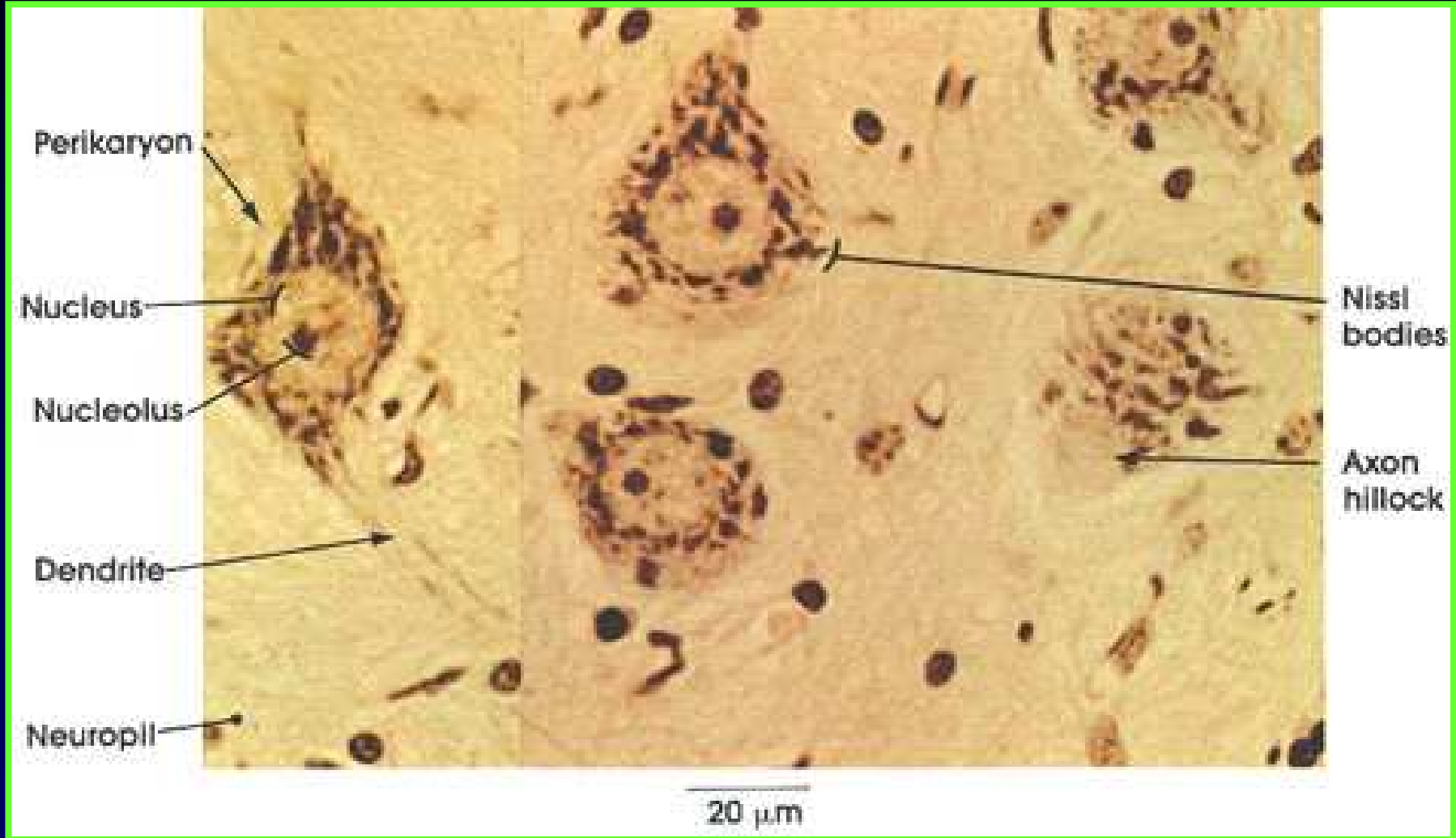
* Golgi ↑↑ Proper a nucl.
De vegades en dendr. secundàries

* Mitoc. ↑↑

* Lisosomes, cossos
multivesiculars, lipofuscina

* Microtúb., microfilam.
i neurofilam. (f. intermedis)

Ultraestructura neuronal

Soma

Citoplasma

* RER ↑↑

--> Grànuls de Nissl

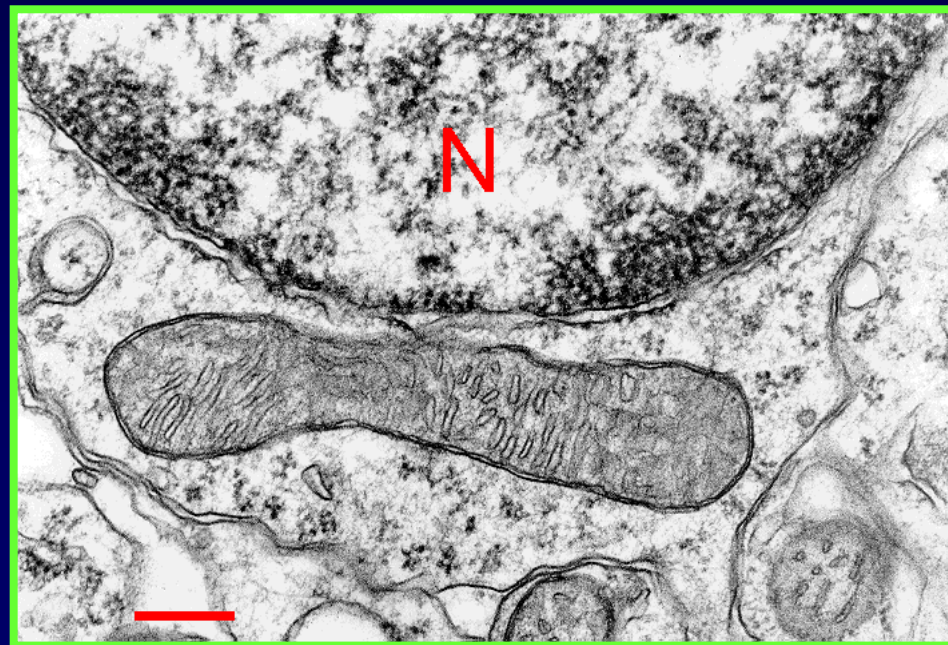
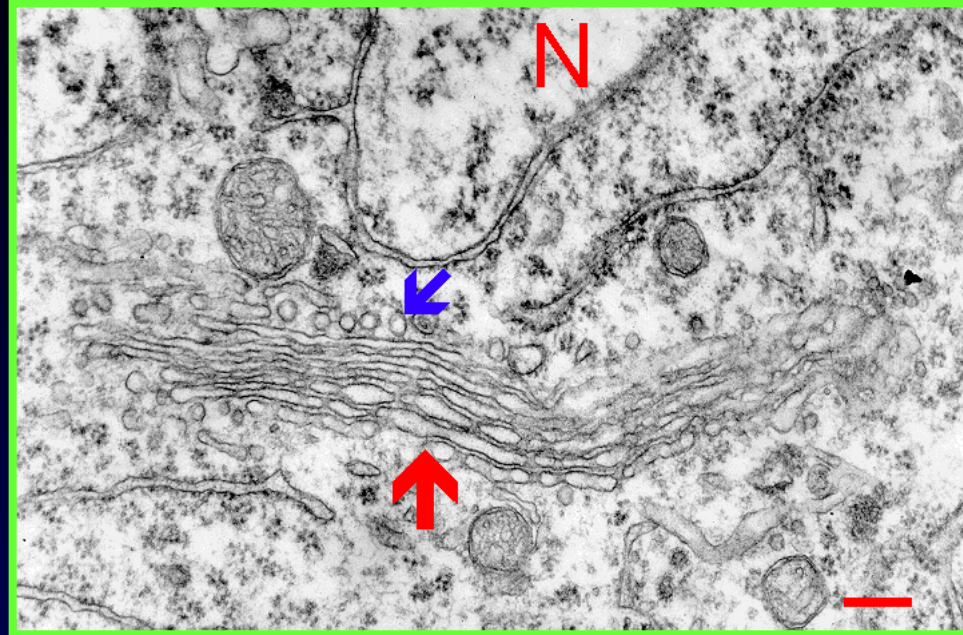
* Rib. lliures

* Golgi ↑↑ Proper a nucl.
De vegades en dendr.
secundàries

* Mitoc. ↑↑

* Lisosomes, cossos
multivesiculars, lipofuscina

* Microtúb., microfilam.
i neurofilam. (f. intermedis)

Ultraestructura neuronal

Soma

Citoplasma

* RER ↑↑

--> Grànuls de Nissl

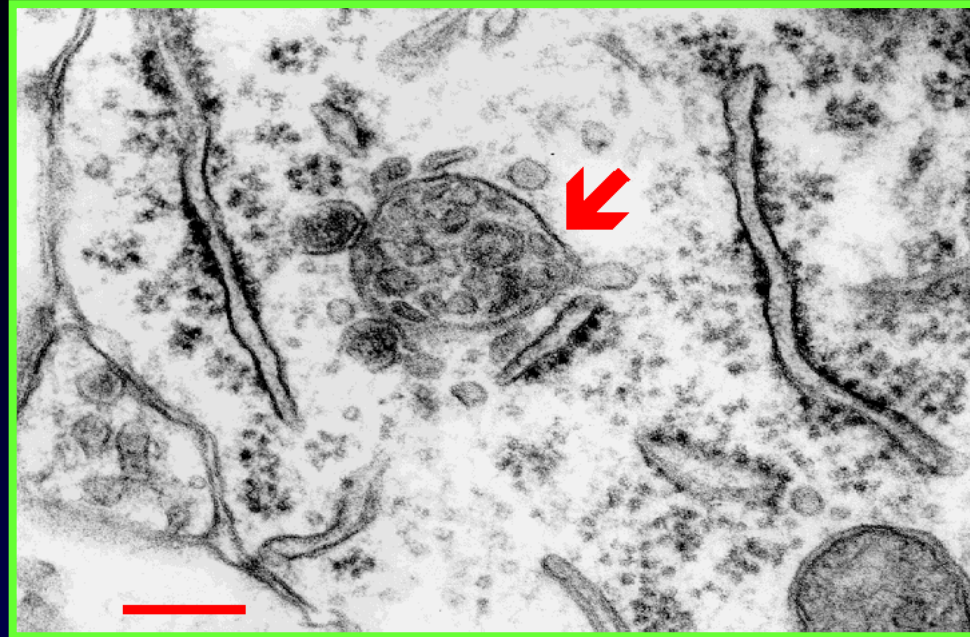
* Rib. lliures

* Golgi ↑↑ Proper a nucl.
De vegades en dendr. secundàries

* Mitoc. ↑↑

* Lisosomes, cossos
multivesiculars, lipofuscina

* Microtúb., microfilam.
i neurofilam. (f. intermedis)

Ultraestructura neuronal

Soma

Citoplasma

* RER ↑↑

--> Grànuls de Nissl

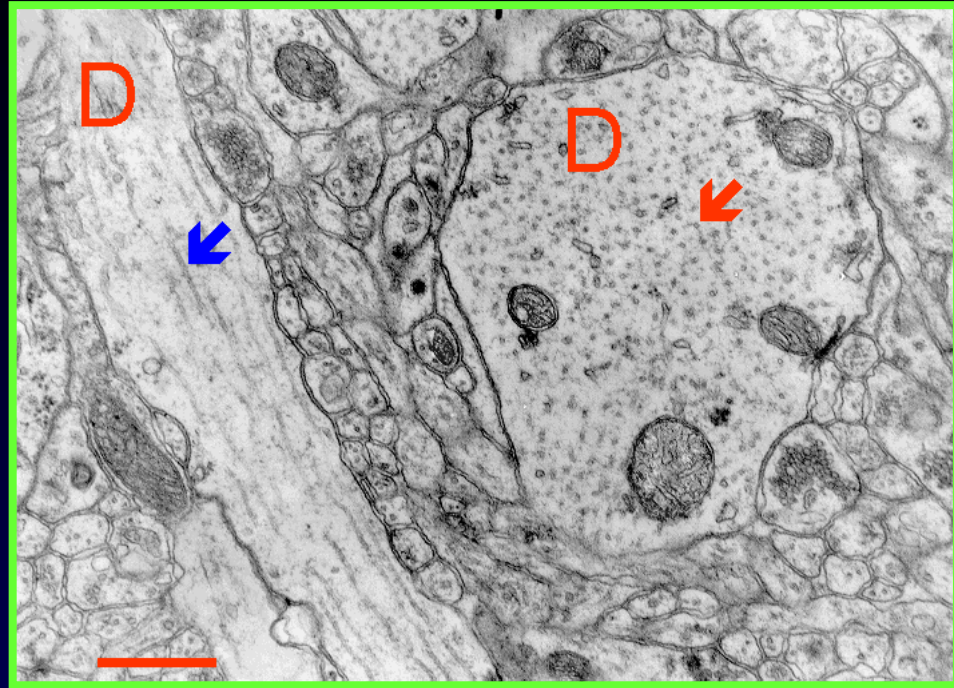
* Rib. lliures

* Golgi ↑↑ Proper a nucl.
De vegades en dendr. secundàries

* Mitoc. ↑↑

* Lisosomes, cossos
multivesiculars, lipofuscina

* Microtúb., microfilam.
i neurofilam. (f. intermedis)

Ultraestructura neuronal

Soma

Citoplasma

* RER ↑↑

--> Grànuls de Nissl

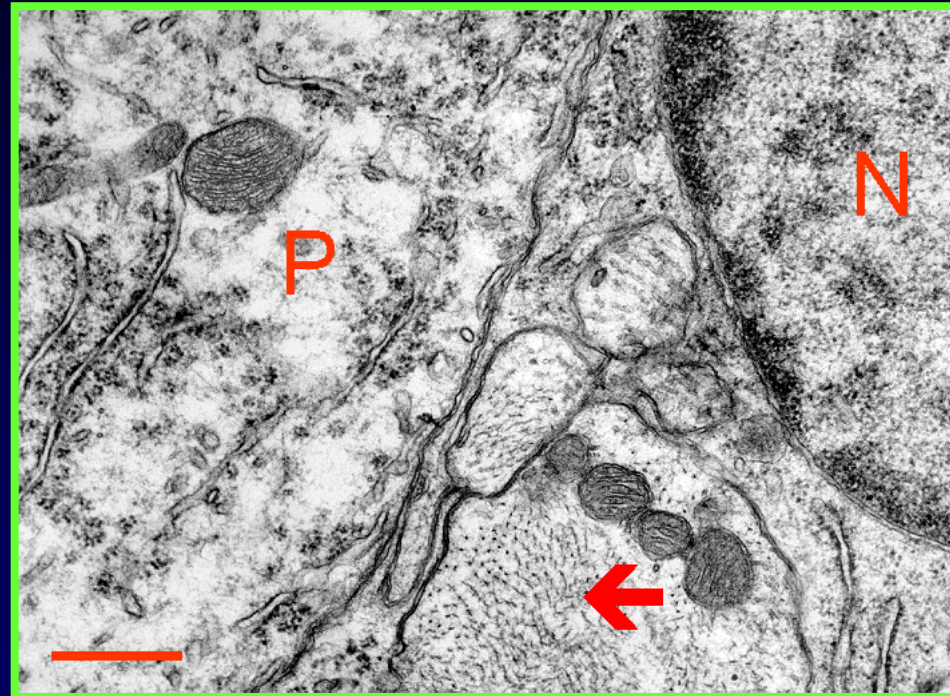
* Rib. lliures

* Golgi ↑↑ Proper a nucl.
De vegades en dendr. secundàries

* Mitoc. ↑↑

* Lisosomes, cossos
multivesiculars, lipofuscina

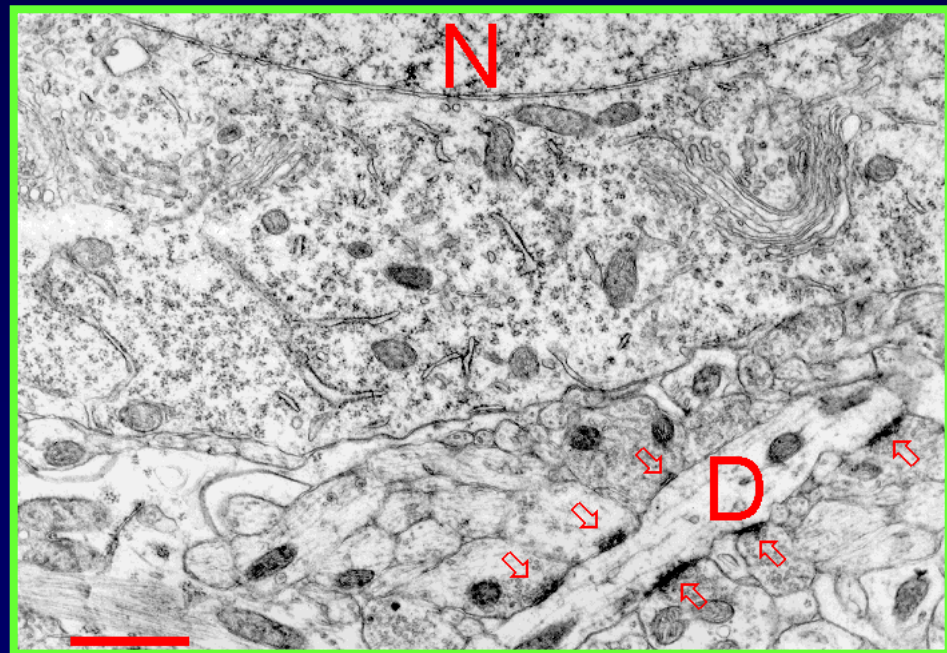
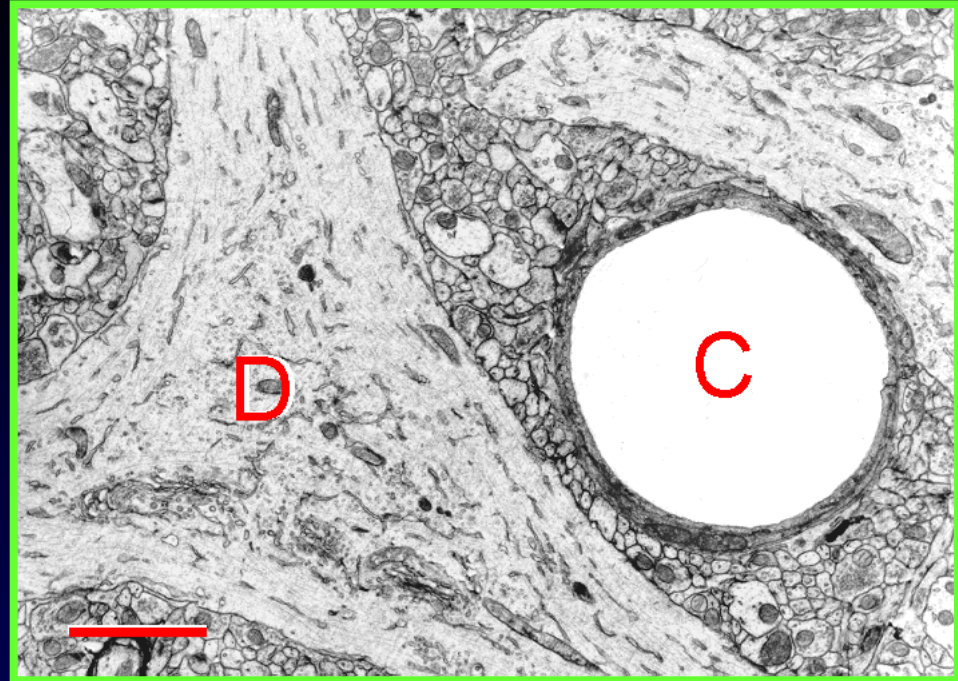
* Microtúb., microfilam.
i neurofilam. (f. intermedis)

Ultraestructura neuronal

Dendrites

- * MP plaques de receptors i canals dependents de neurotransmissors
- * Z. proximals = soma
- * Microtúb., neurof., mitoc. i REL
- * Grànuls de Nissl
  - Només en part proximal
  - + freqüents en punts de ramificació
  - Algunes dendrites sense
- * Golgi
  - Prou abundant
- * Citosquelet
  - Microtúbuls
  - Neurofil. menys que en axons
- * Mitoc. llargs i ramific.

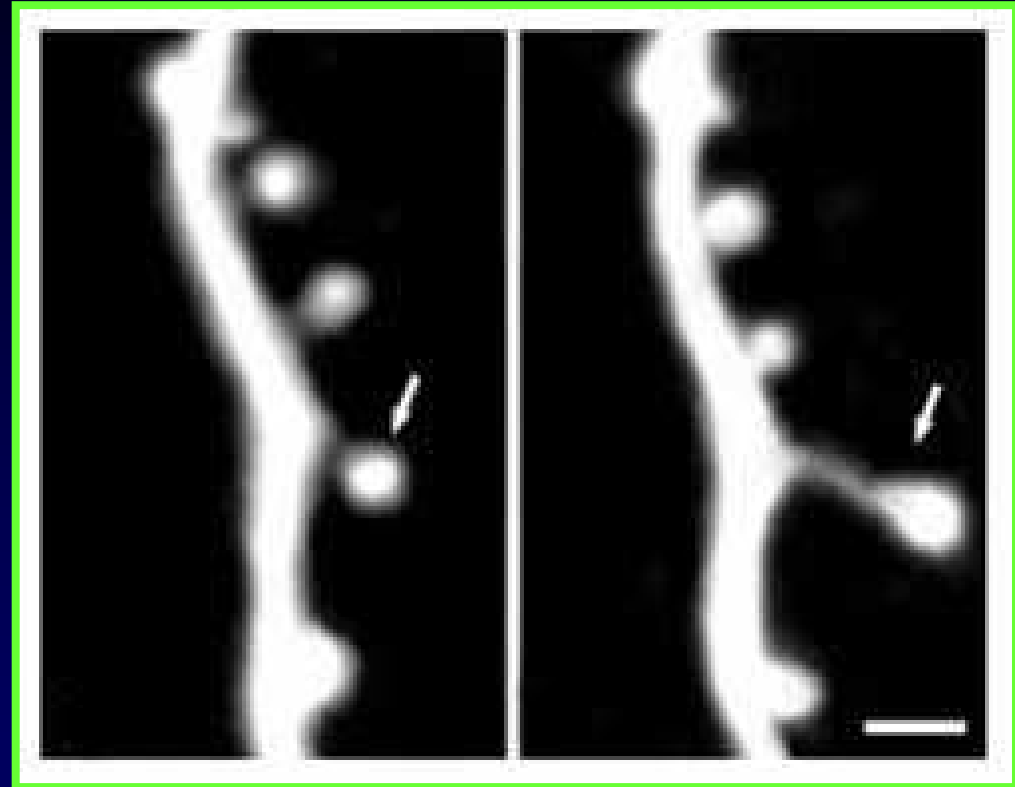

Ultraestructura neuronal

Dendrites

Espines dendrítiques

- * Cap + coll
- * Neurons espinoses/no esp.
- * Majoria d'espines: 1 contacte
- * Xarxa d'actina en cap (forma)
- * *Cisternes membranoses*
= aparell de l'espina:
REL: acumulació de Ca^{2+} ??
- * Cossos multivesiculats
i vesícules cobertes
(reciclatge de receptors de MP)
- * Ribosomes --> sint. prot. *in situ*

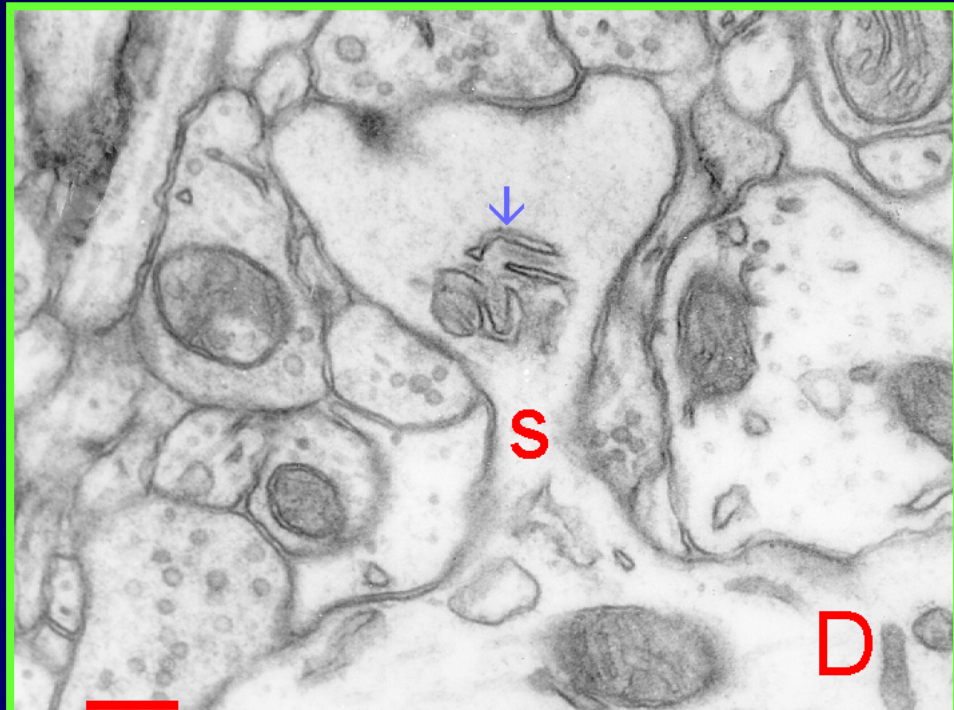

Ultraestructura neuronal

Dendrites

Espines dendrítiques

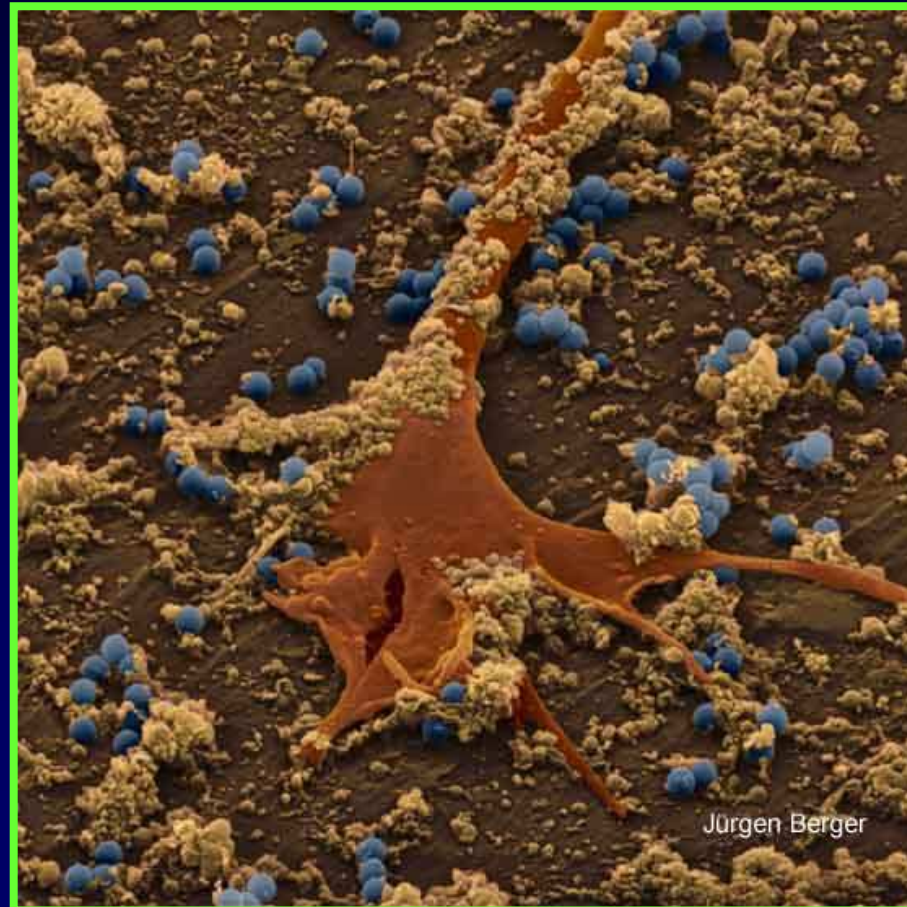
- * Cap + coll
- * Neurones espinoses/no esp.
- * Majoria d'espines: 1 contacte
- * Xarxa d'actina en cap (forma)
- * *Cisternes membranoses*
= aparell de l'espina:
REL: acumulació de Ca^{2+} ??
- * Cossos multivesiculats
i vesícules cobertes
(reciclatge de receptors de MP)
- * Ribosomes --> sint. prot. *in situ*

Ultraestructura neuronal

Axó

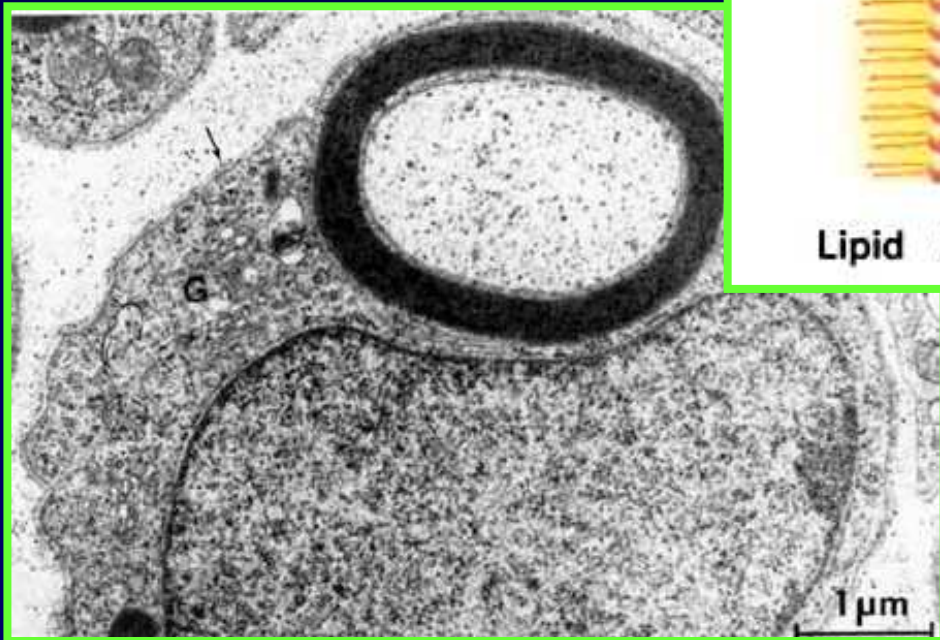
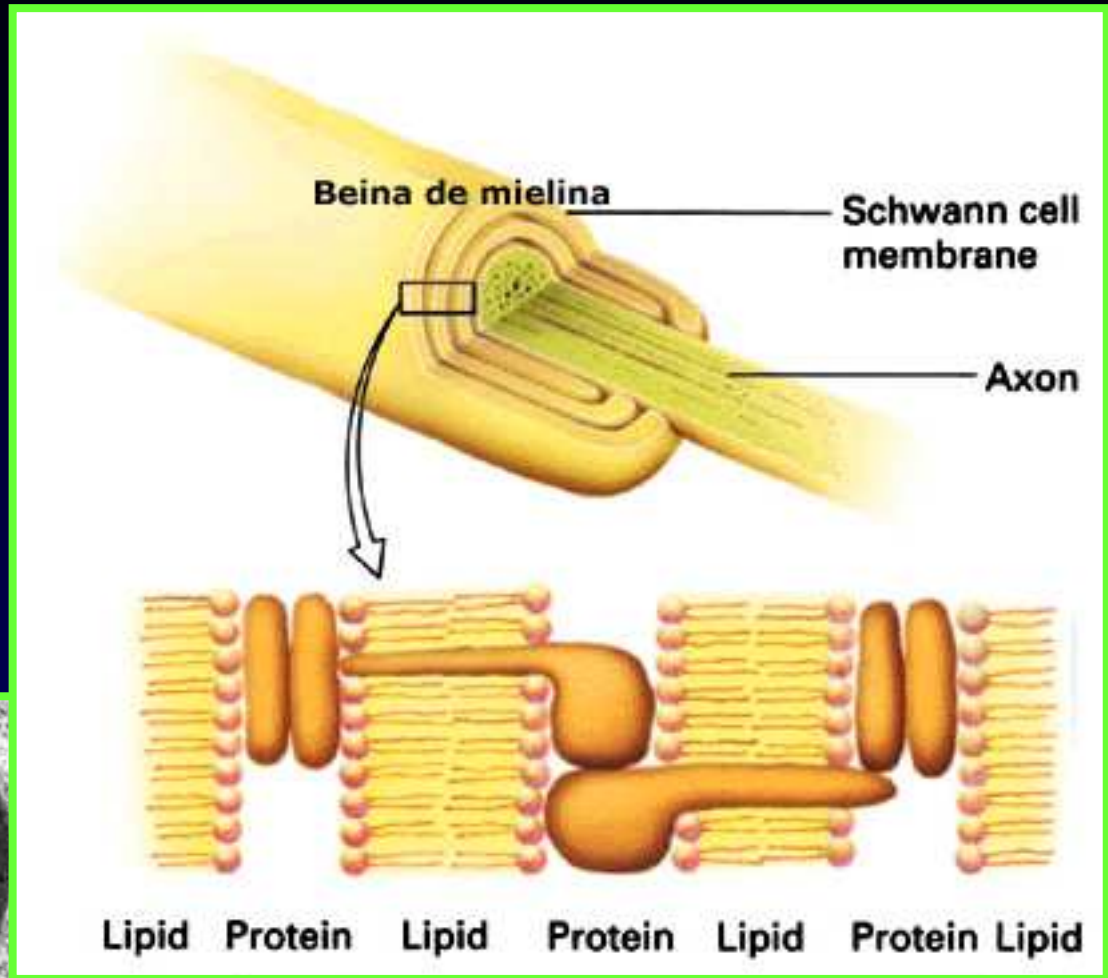
- * Cons de creixement axònic/filopodis
- creixement orientat --> contacte amb lloc postsinàptic -->
- > captació de factors tròfics --> desenvolupament
- * Golgi I (llarg) primerenques. Golgi II (curt) tardanes
- * + prims que dendr. Gruix uniforme, llisos, ramificacions en angle recte

Ultraestructura neuronal

Axó

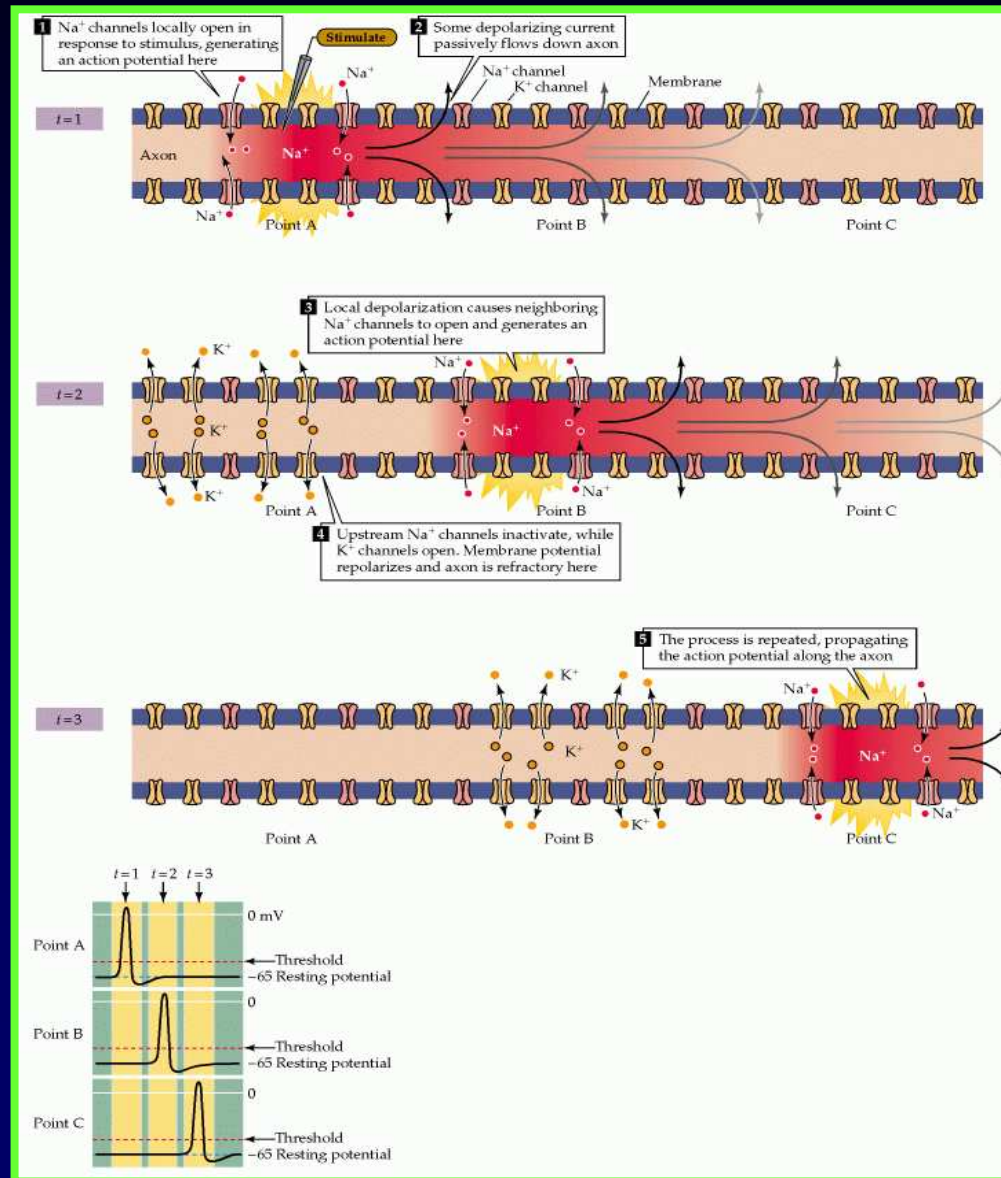
* Beines mielínicos

Ultraestructura neuronal

Axó

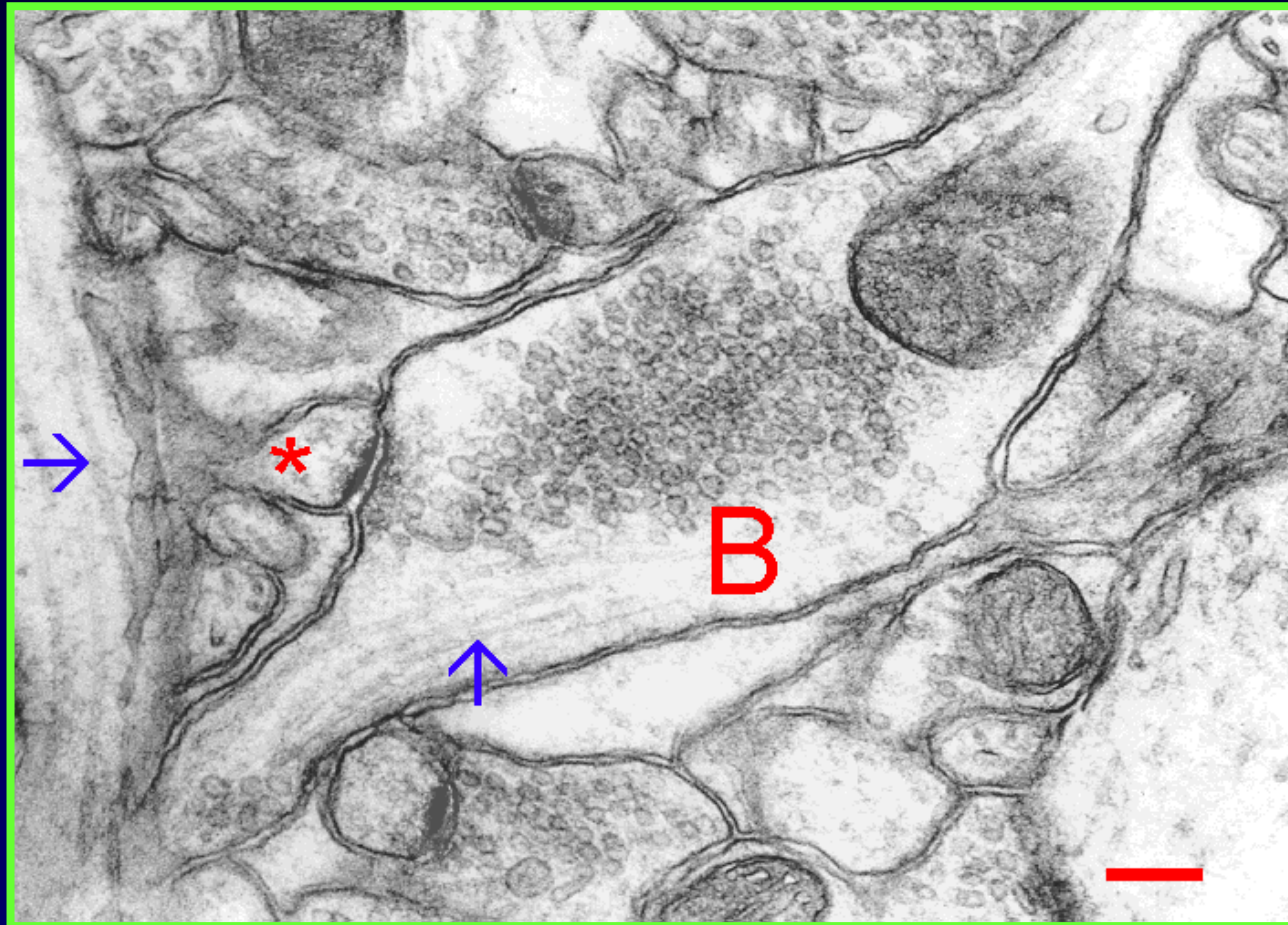
* MP ↑ canals iònics dependents de voltatge

Ultraestructura neuronal

Axó

- * No hi ha ribosomes
- * Citosquelet: microtub. extrem + a soma, extrem menys a terminal axònic.
- * Cisternes membranoses
- * Mitochondris

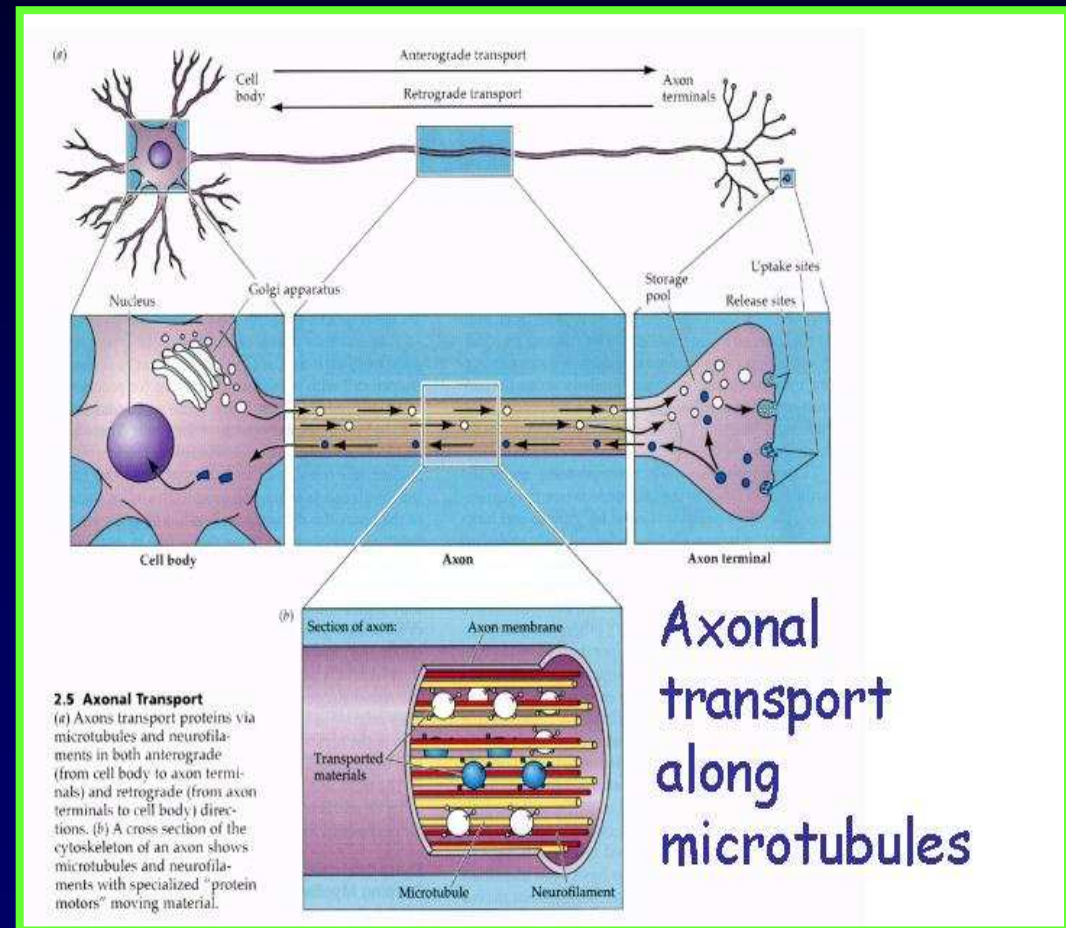
Ultraestructura neuronal

Transport axònic

- Transport de proteïnes des del soma
  - T. axònic
  - T. dendrític

Transport axònic

- En els dos sentits
- Mecanisme de transport a l'axó
- Dependent de metabolisme
- Microtúb., MAP i ATP
- Quinesina i dineïna: motors

Ultraestructura neuronal

Axó

3 parts

Segment inicial

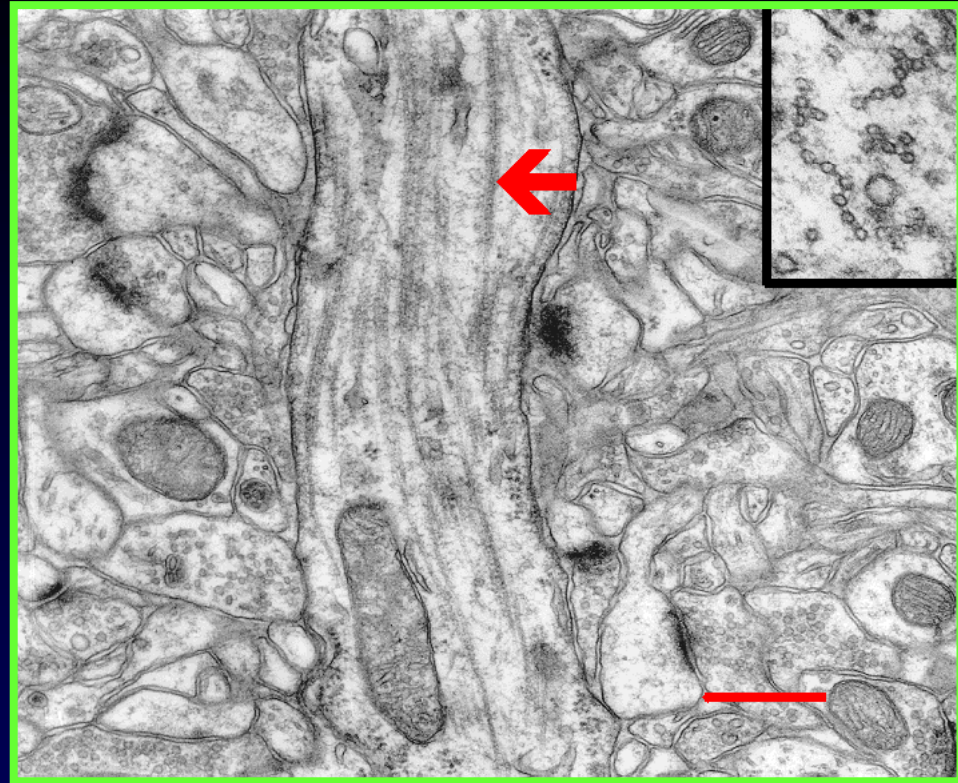
- * ∃ Rib. ni Golgi
- * Microtub. i neurofilam.
- * Mitoc.
- * Làmina submembranosa
/ Beina de mielina
- * Contactes sinàptics
(axoaxònics: n. canelobre)

Segment intermedi

- * Sovint mielinitzat
- * Mitoc. (crestes longitudinals)
- * REL
- * Cossos multivesiculats
- * Feixos de neurofilam. i microtub.

Segment distal

- * No ∃ mielina
- * Vesícules sinàptiques
- * Vesíc. recobertes (endocitosi: reciclatge)
- * Ramificacions (botons presinàptics)
- * *Zones actives* --> exocitosi de vesíc.

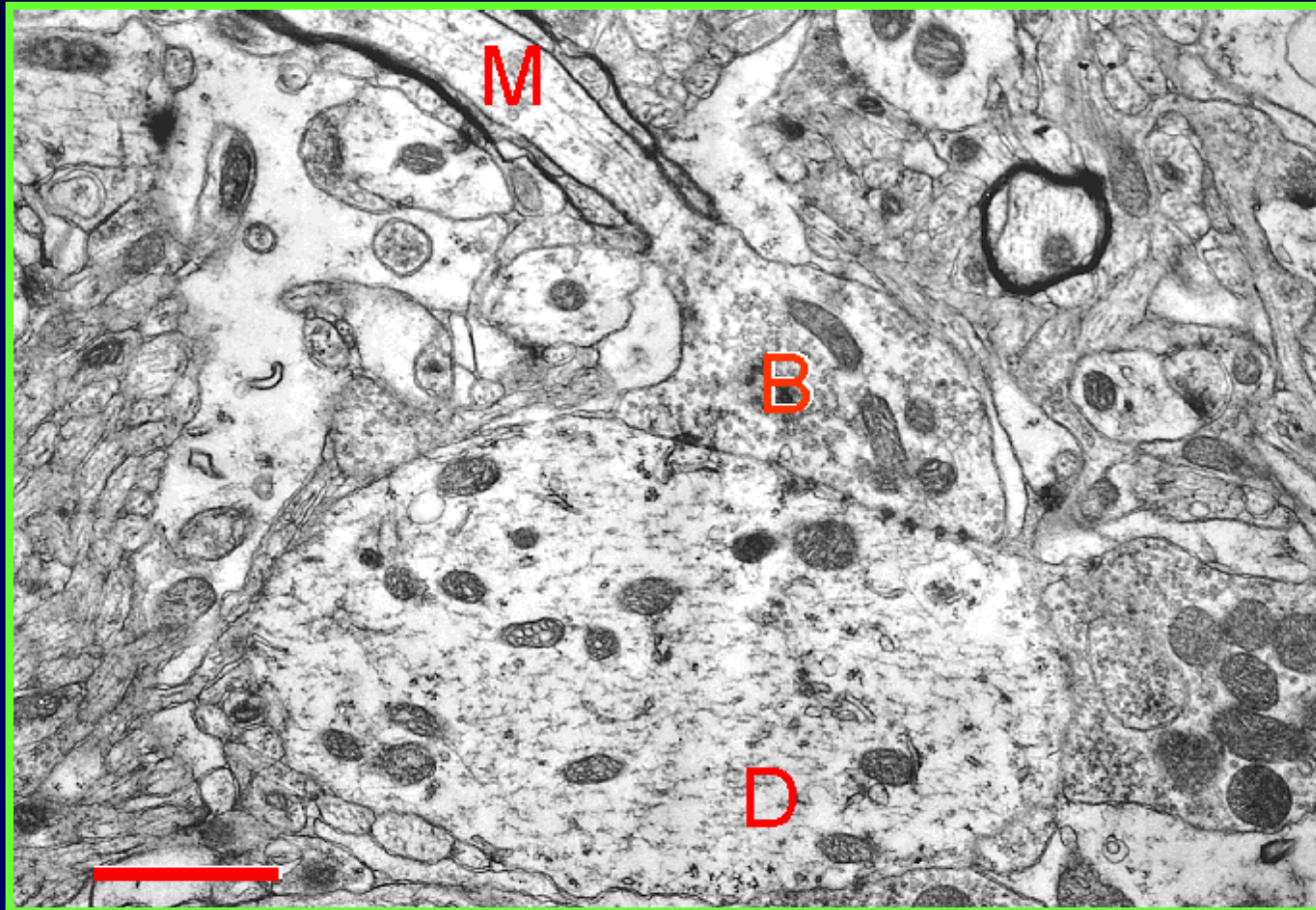

Ultraestructura neuronal

Axó

Segment distal

- * NO $\exists$ mielina
- * Vesícules sinàptiques
- * Vesíc. recobertes (endocitosi: reciclatge)
- * Ramificacions (botons presinàptics)
- * *Zones actives* --> exocitosi de vesíc.

Ultraestructura neuronal

Sinapsi

* Unió funcional: 2 neurones / 1 neur.: 1 cèl·l. musc.

Químiques

- Element presinàptic (vesíc.)

- Element postsinàptic

- Fenedura

* Tipus

- Axodendrítica

- Axosomàt.

- Axoaxò.

- Dendrodendrít.

- Somatodendrít.

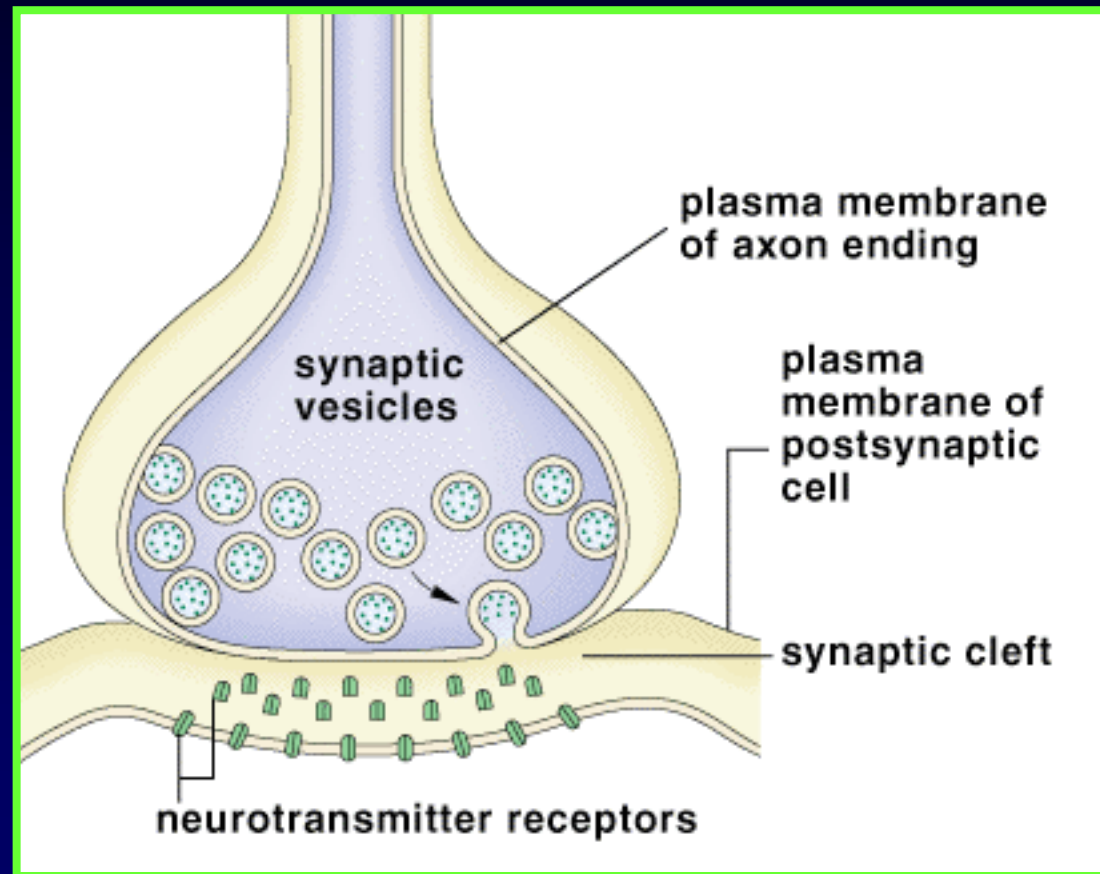
- Somatoaxò.

- Dendrosomàt.

- Somatosomàt.

Elèctriques

* Unions en GAP.

Ultraestructura neuronal

Sinapsi

* Unió funcional: 2 neurones/1 neur.: 1 cèl·l. musc.

Químiques

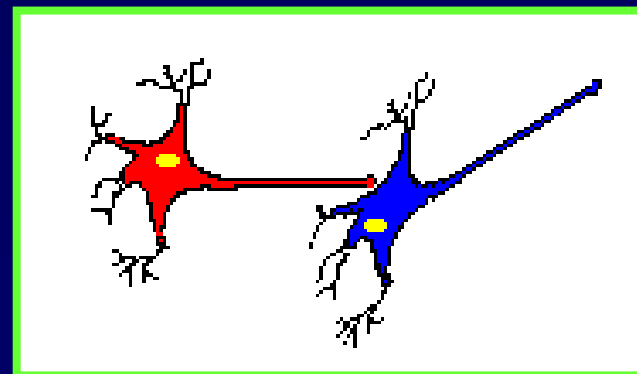
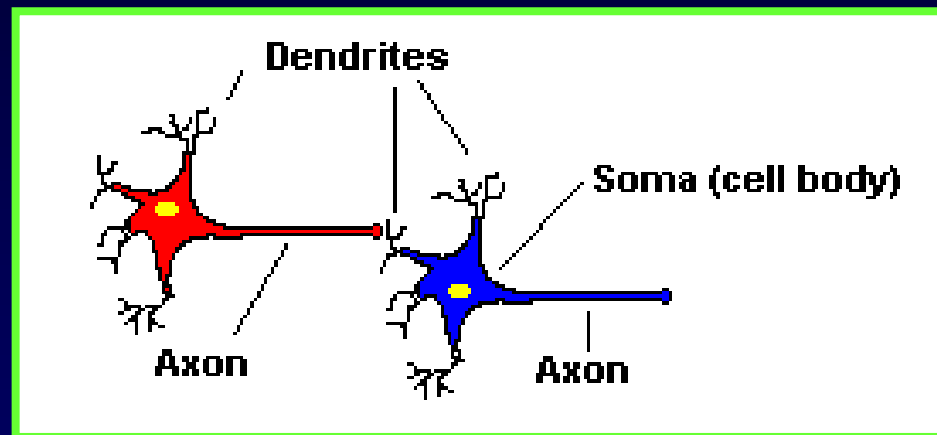
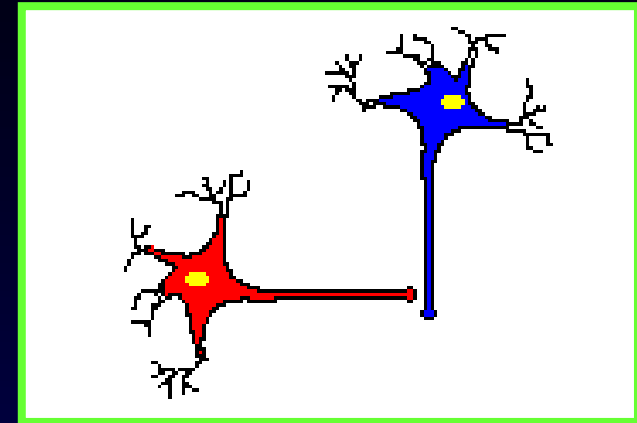
- Element presinàptic (vesíc.)
- Element postsinàptic
- Fenedura

* Tipus

- Axodendrítica
- Axosomàt.
- Axoaxò.
- Dendrodendrít.
- Somatodendrít.
- Somatoaxò.
- Dendrosomàt.
- Somatosomàt.

Elèctriques

* Unions en GAP

Ultraestructura neuronal

Sinapsi

* Unió funcional: 2 neurones / 1 neur.: 1 cèl·l. musc.

Químiques

- Element presinàptic (vesíc.)
- Element postsinàptic
- Fenedura

* Tipus

- Axodendrítica
- Axosomàt.
- Axoaxò.
- Dendrodendrít.
- Somatodendrít.
- Somatoaxò.
- Dendrosomàt.
- Somatosomàt.

Elèctriques

* Unions en GAP

Ultraestructura neuronal

Contactes sinàptics

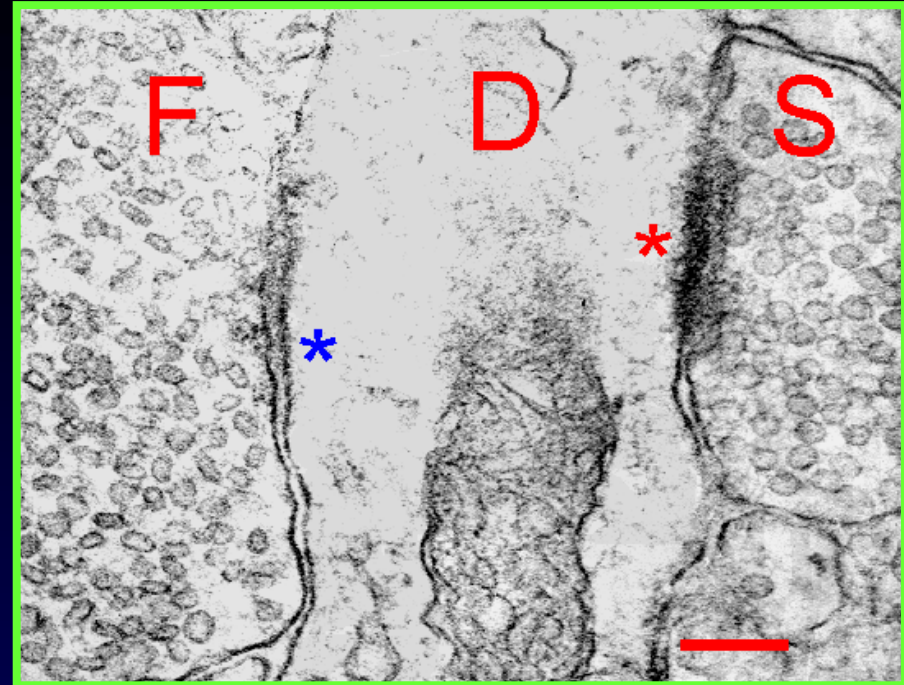
Per morfologia:

* Tipus 1 --> asimètriques:
densitat en elt. postsinàptic

Axoespinosa

* Tipus 2 --> simètriques:
No dens. sinàpt.

Axosomàt.

Vesícules sinàptiques

a) Centre clar

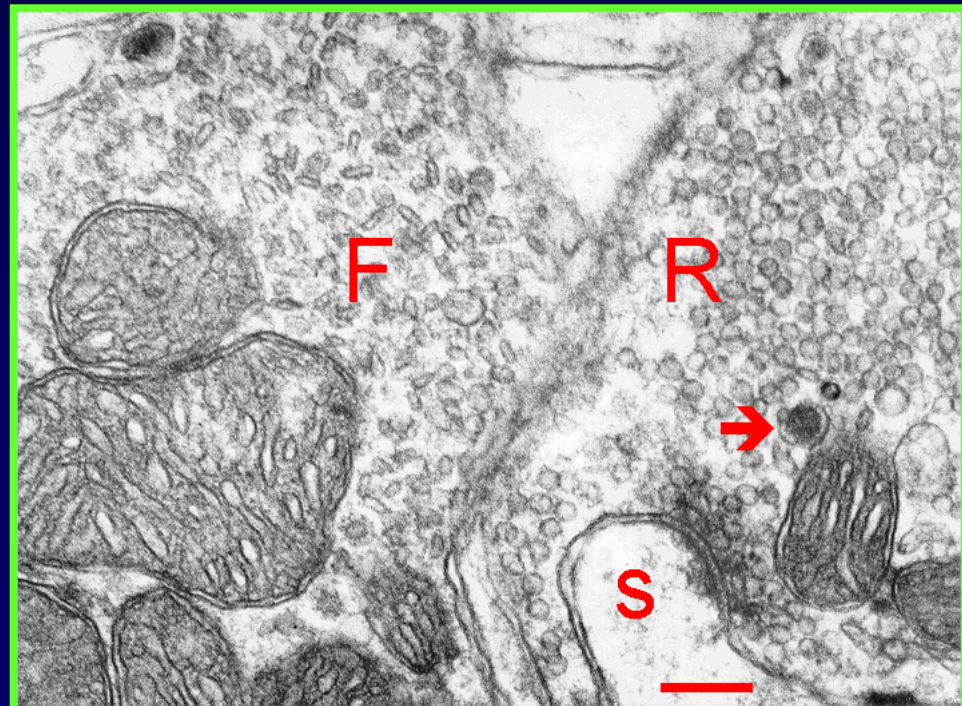
* Esfèriques grans (ACh, Glu) +

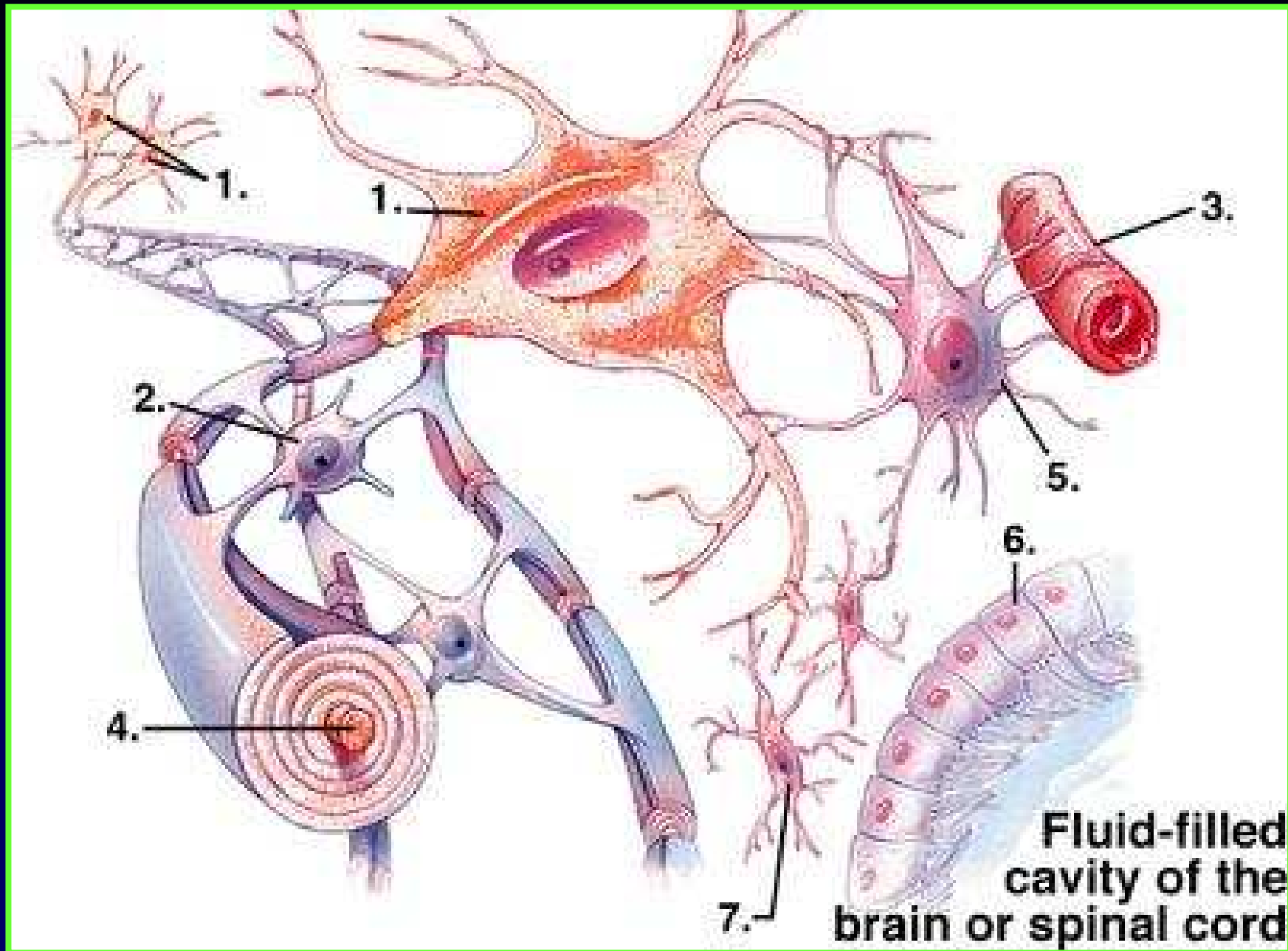
* Esfèriques menudes (GABA, Gly) -

* Ovals

b) Granulars

* Nucli dens (pèpt. i catecolamines)

Astròglia

- Cèl·l. = astròcits
- Cèl·l. estrellades
- Moltes ramificacions
- Peus perivasculars
- MGLS

* Astròcits fibrosos

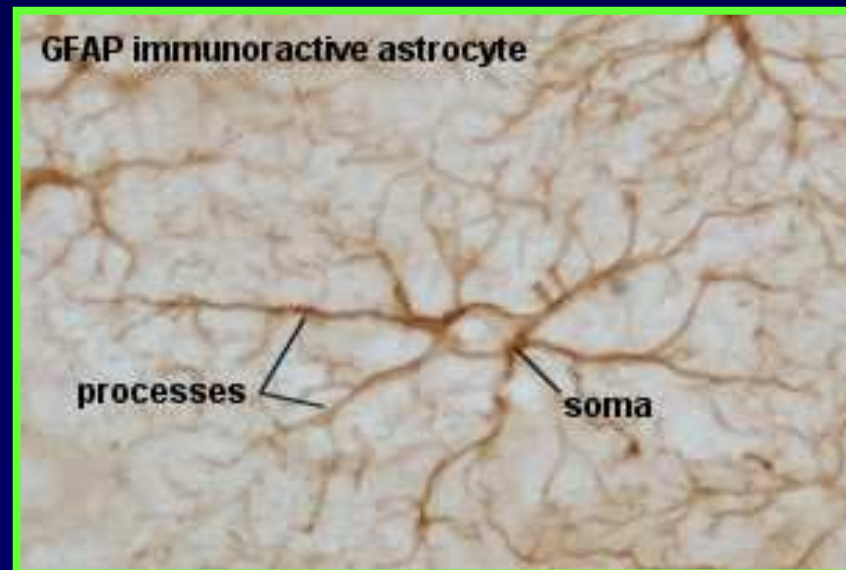
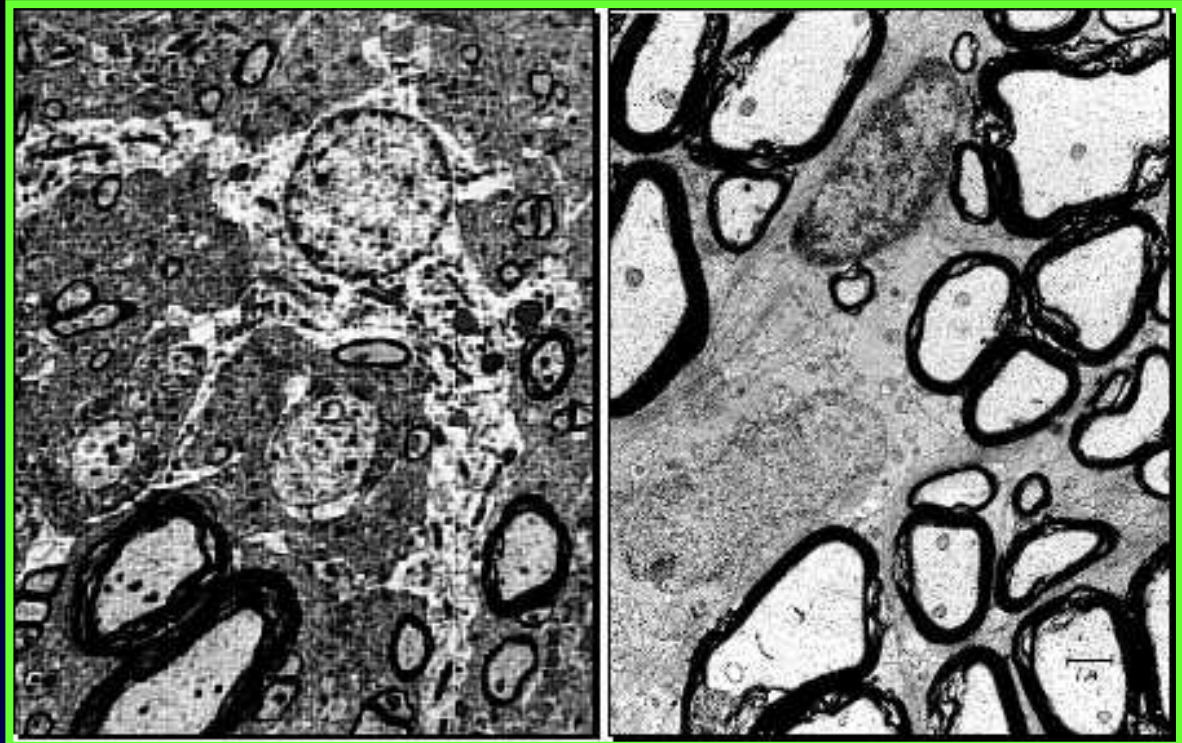
--> Substància blanca
Branques llargues rectes
i llises

* Astròcits protoplasmàtics

--> Substància grisa
Prolongacions radials
+ abundants
+ curtes
+ gruixudes

* Marcadors

GFAP
S100
Glutamina-sintasa

Transformació de glia radial en diferents tipus de formes astrocitàries

Ultraestructura d'astròcits

Nucli

- Irregular
- Cromat. ± laxa, ↓ grànuls perifèrics
- Nuclèol no patent
- Cisterna perinucl. dilatada

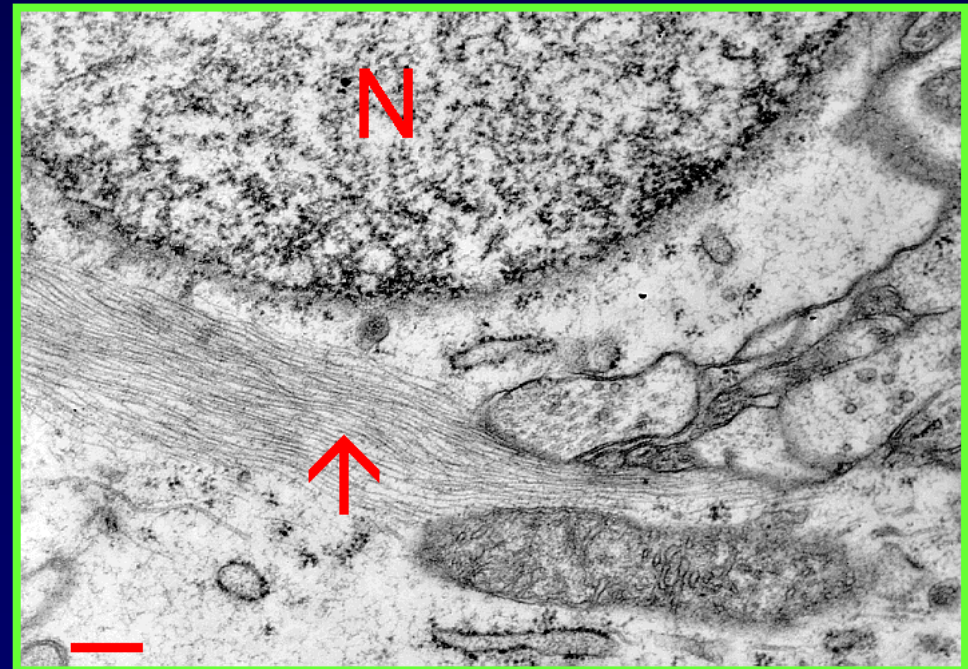
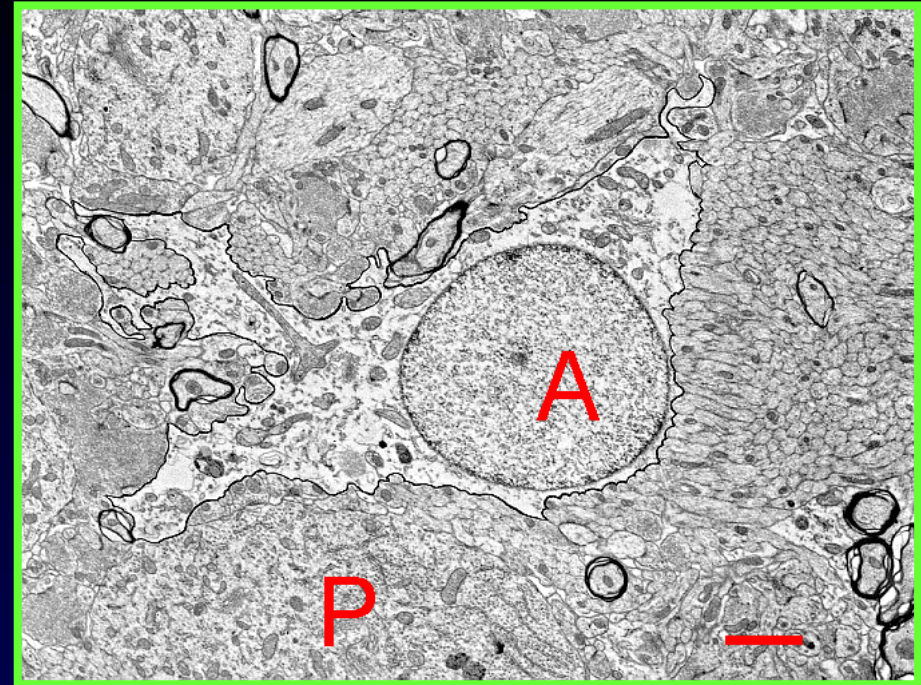
Citoplasma

* Soma

- Matriu clara
- ↓ RE
- ↓ Golgi
- Grans mitoc.
- Glicogen ↑ ↑
- Feixos de filam. interm.
- = Filaments glials (GFAP)

* Ramificacions

- Filaments glials
- Mitoc.
- Glicogen
- Peus perivasc.
- MGLS
- Revest. somes i dendr.

Ultraestructura d'astròcits

Nucli

- Irregular
- Cromat. ± laxa, ↓ grànuls perifèrics
- Nuclèol no patent
- Cisterna perinucl. dilatada

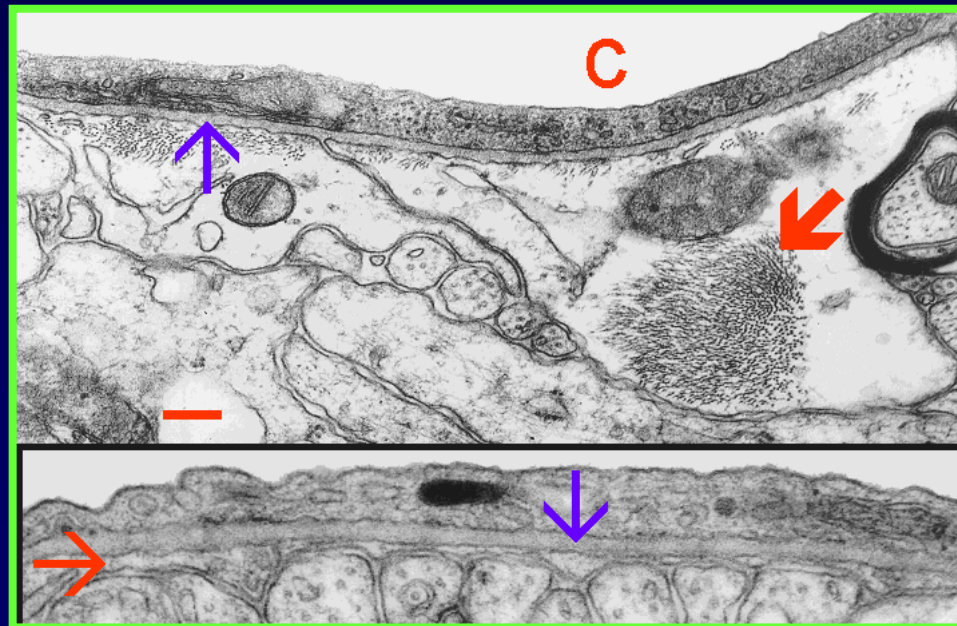
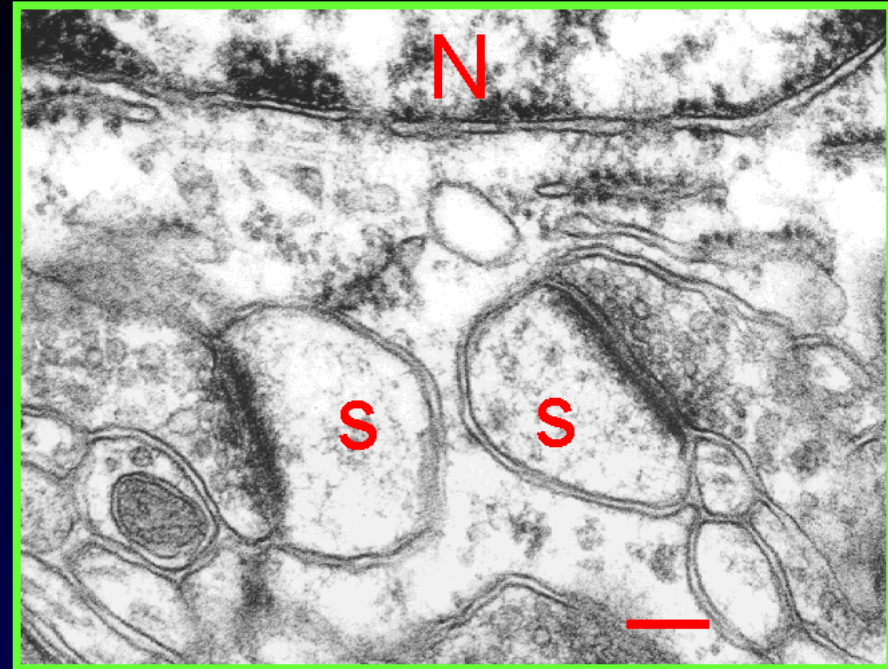
Citoplasma

* Soma

- Matriu clara
- ↓ RE
- ↓ Golgi
- Grans mitoc.
- Glicogen ↑ ↑
- Feixos de filam. interm.
- = Filaments gials (GFAP)

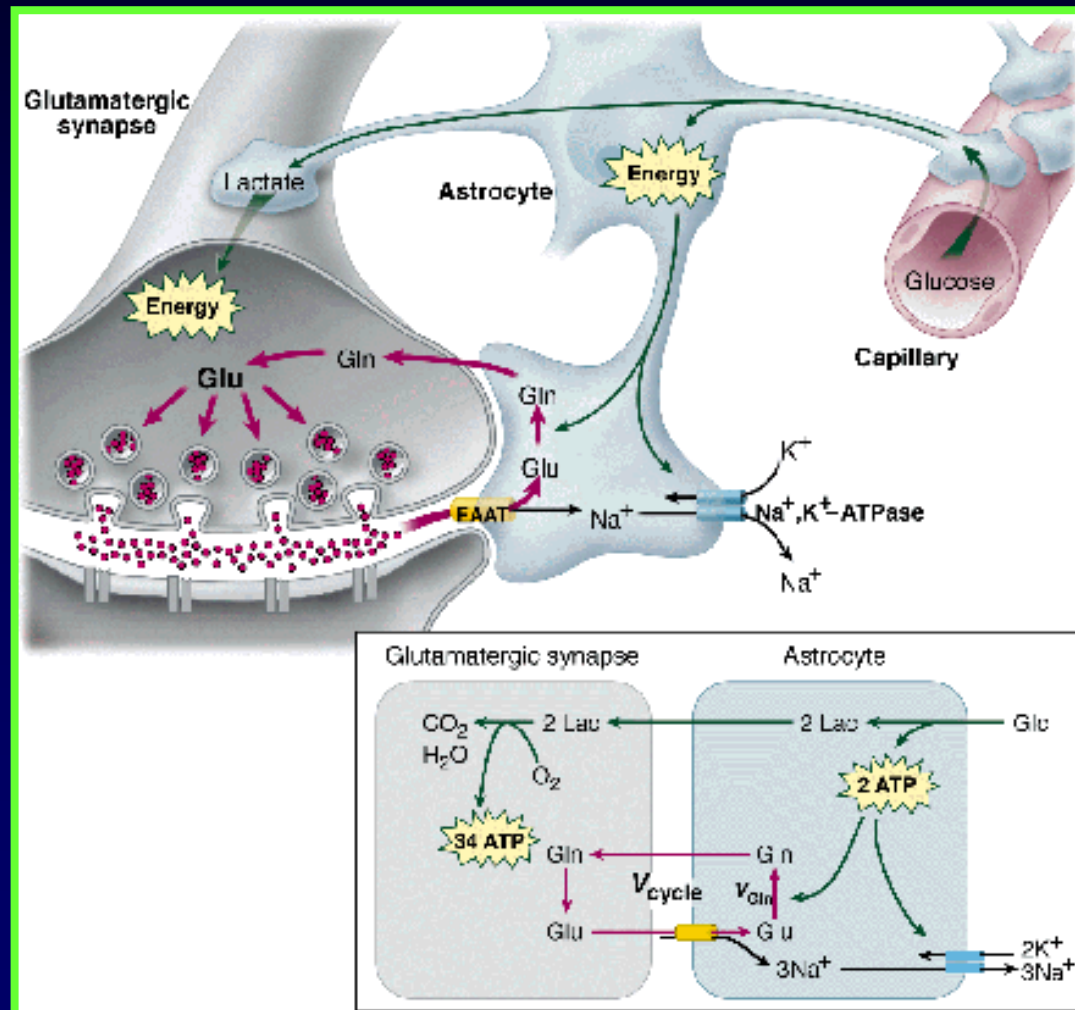
* Ramificacions

- Filaments gials
- Mitoc.
- Glicogen
- Peus perivasc.
- MGLS
- Revest. somes i dendr.

Funcions d'astròcits

- Suport estructural: citosq. ↑ (glia rad.)
- Reparació i neteja
- Aïllament d'elements mesodèrmics
- Recobriment de superf. no recept.
- Metabolisme de neurotransm.
- Homeòstasi del K

Funcions d'astròcits

- Suport estructural: citosq. ↑ (glia rad.)
- Reparació i neteja
- Aïllament d'elements mesodèrmics
- Recobriment de superf. no recept.
- Metabolisme de neurotransm.
- Homeòstasi del K

New roles for astrocytes: The nightlife of an 'astrocyte'. La vida loca!

Philip J. Horner¹ and Theo D. Palmer²

¹University of Washington, Department of Neurosurgery, Harborview R&T Building, 325 Ninth Ave – Box 359655, Seattle, WA 98104, USA

²Stanford University, Department of Neurosurgery, MSLS P309, Mail Code 5487, 1201 Welch Road, Stanford, CA 94305-5487, USA

Micròglia

- Cèl·l. d'origen mesodèrmic
- SMF
- Soma fusiforme o estrellat
- 1 o + ramif. amb branques secundàries
- Nucli irregular
- Cromatina en grànuls
- Poc de citopl.

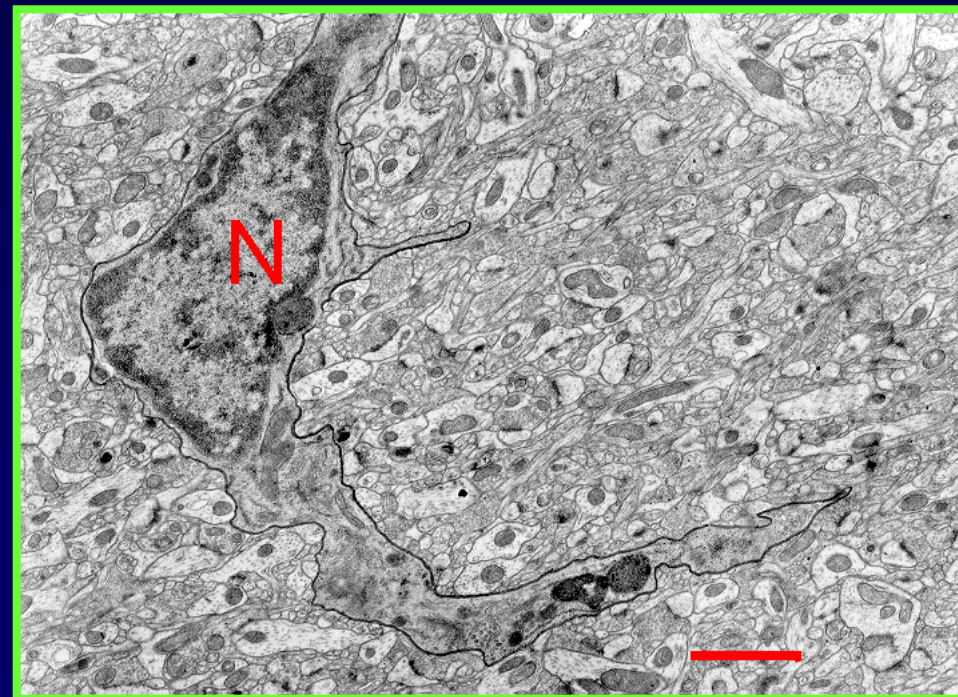
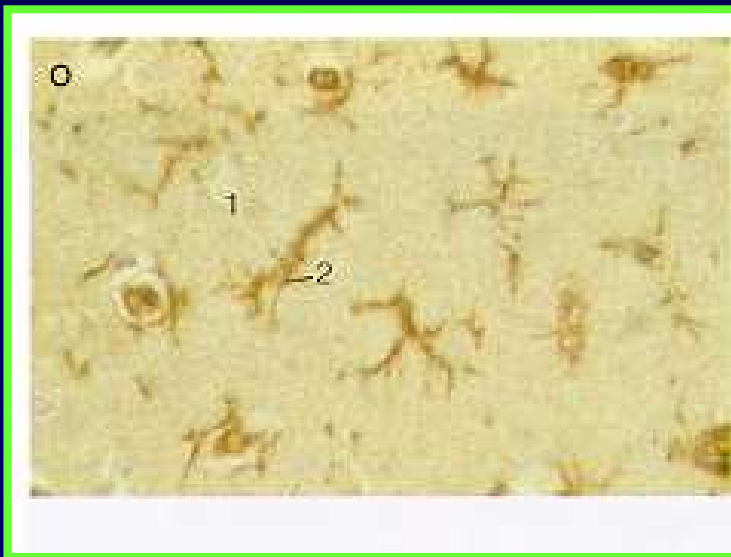
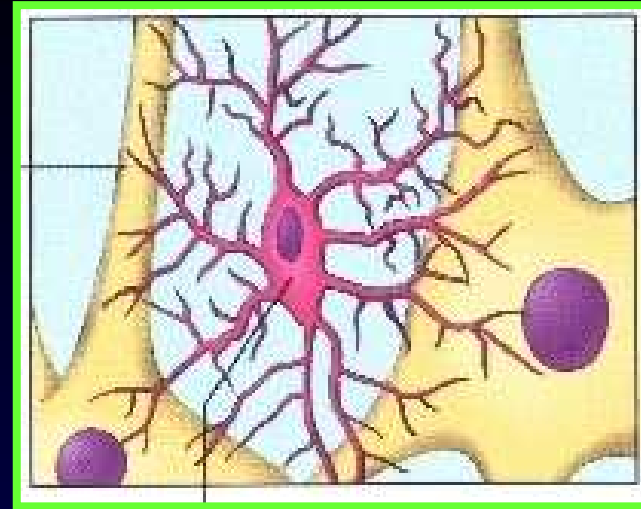
* Marcadors

NDPasa

Marcadors de macròfags

Lectines

* Funció

Micròglia

- Cèl·l. d'origen mesodèrmic
- SMF
- Soma fusiforme o estrellat
- 1 o + ramif. amb branques secundàries
- Nucli irregular
- Cromatina en grànuls
- Poc de citopl.

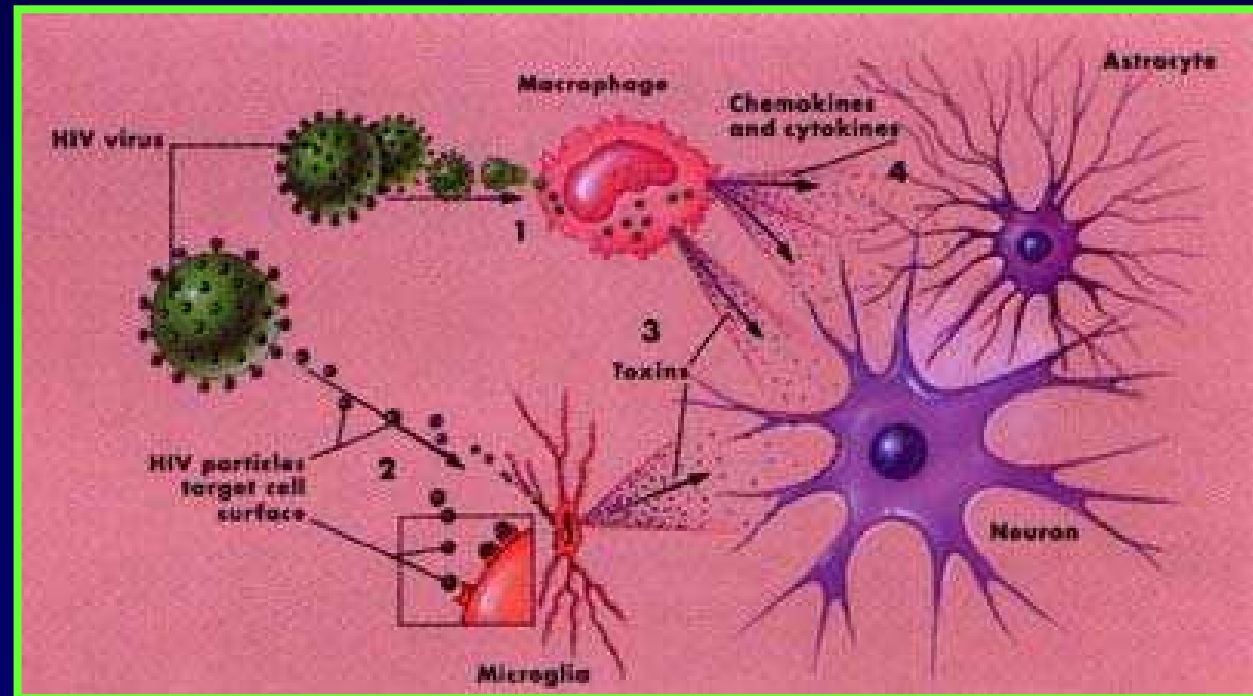
* Marcadors

NDPasa

Marcadors de macròfags

Lectines

* Funció

Oligodendròglia

- * Formació de beines de mielina
- * Clars --> mitjans --> foscos
- Cos cel·lular esfèric o poligonal
- Ramificacions curtes
- Nucli ↓
- ↓ citoplasm.

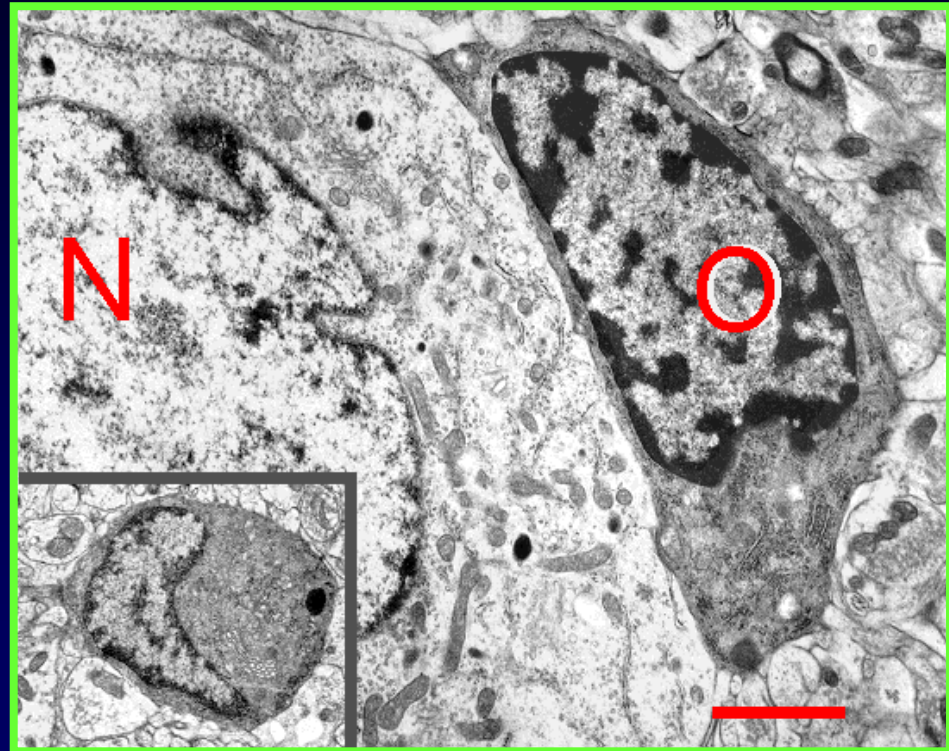
* C. DE SCHWAN --> SNP

* Marcadors

CNP

(*Cyclic nucleotide diphosphatase*)

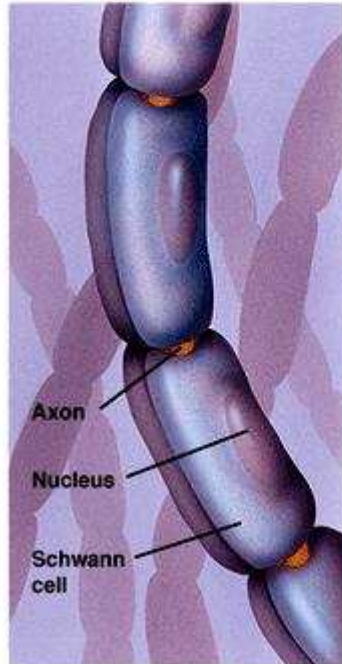
MBP

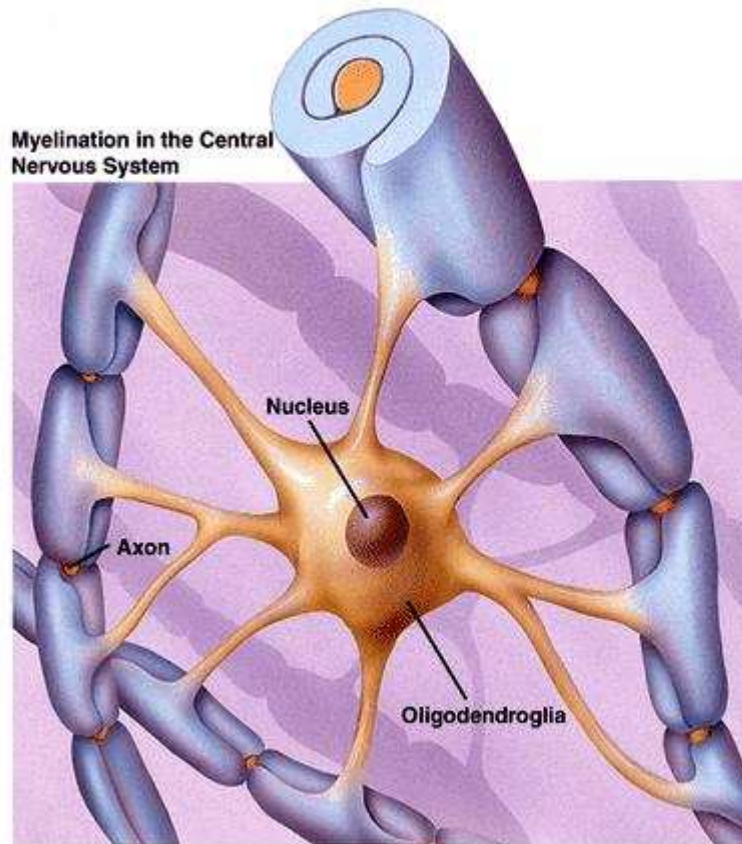
Oligodendroglia

► Myelination of PNS and CNS Axons

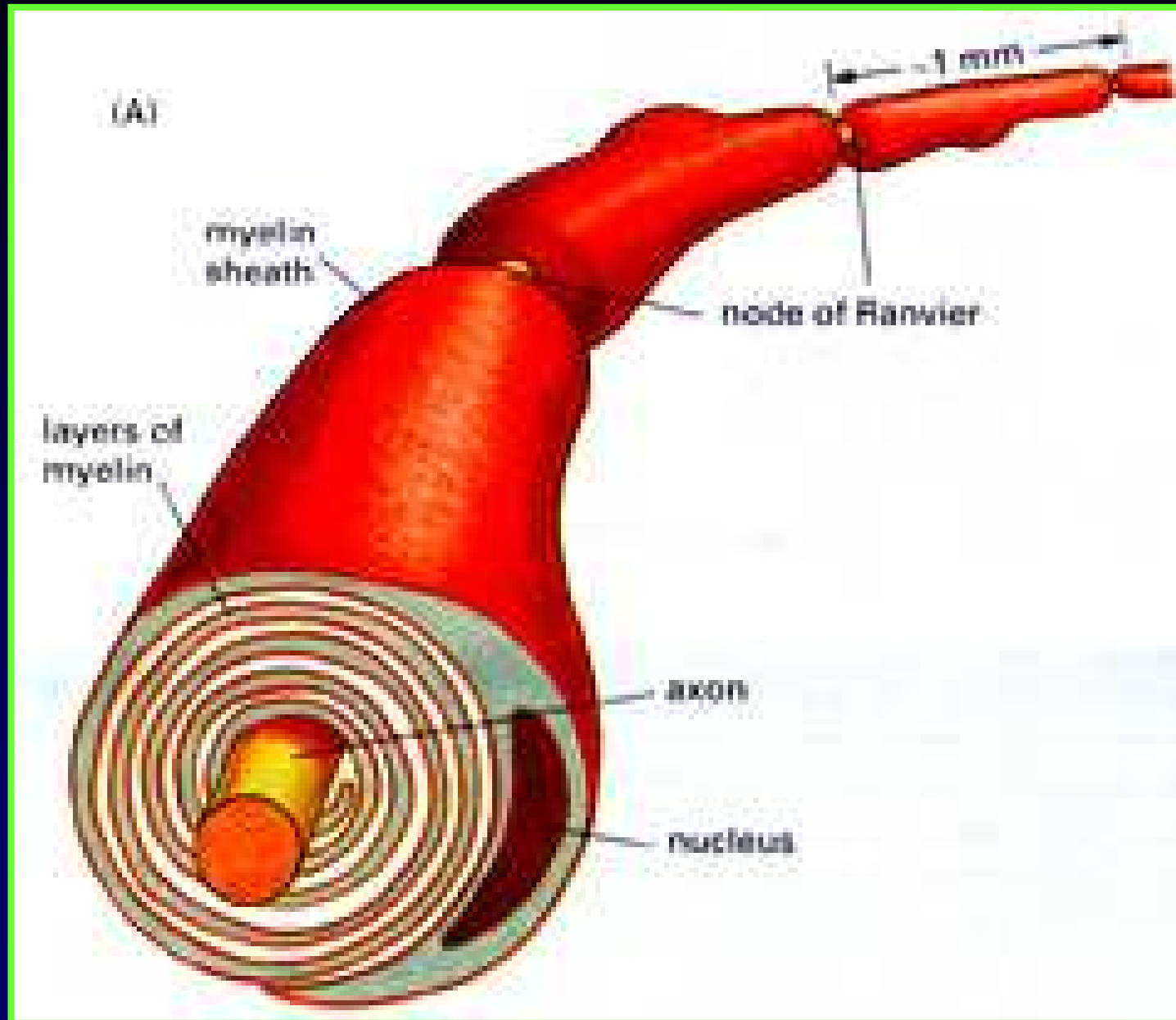
Myelination in the Peripheral Nervous System

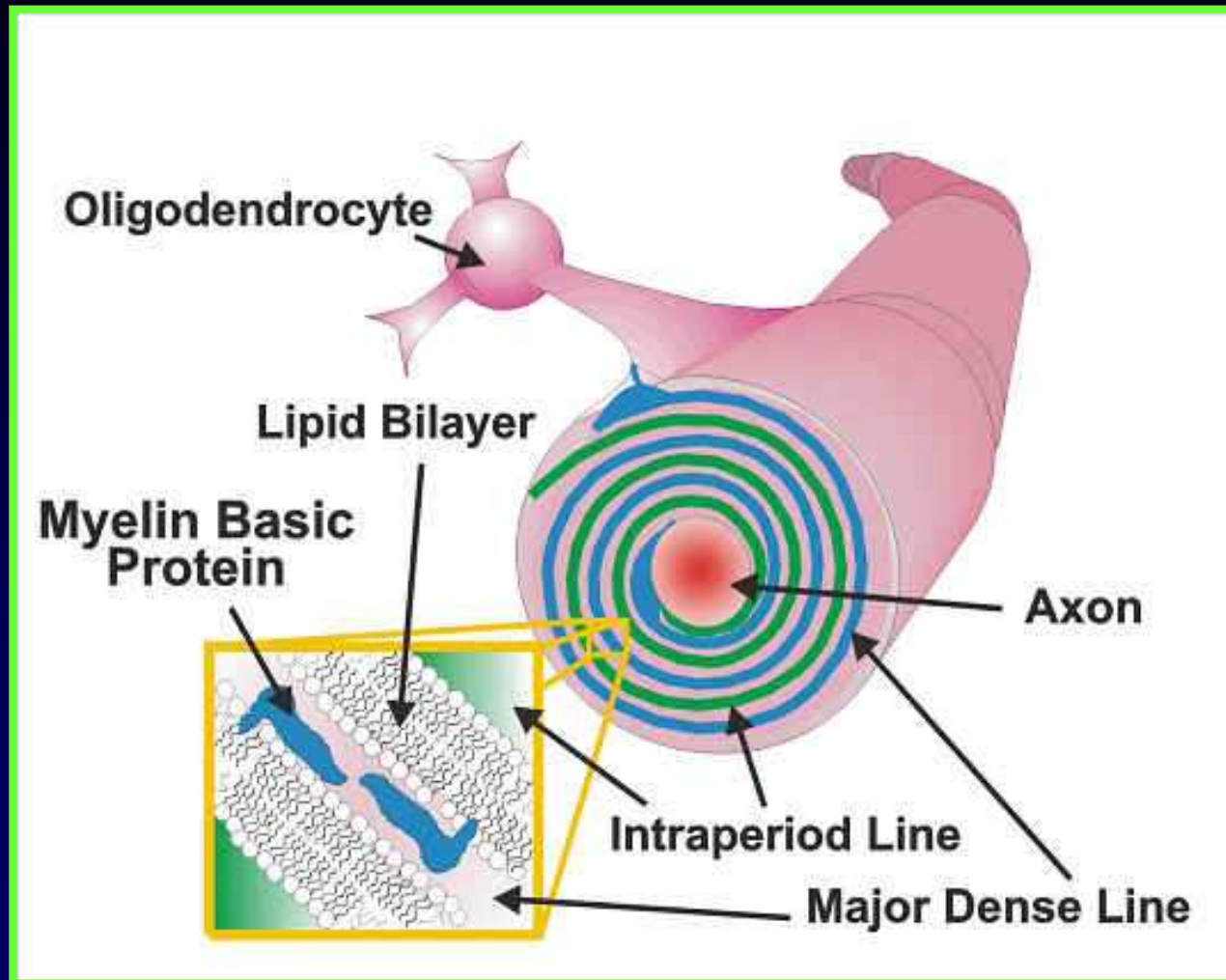
Myelination in the Central Nervous System

Oligodendròglia

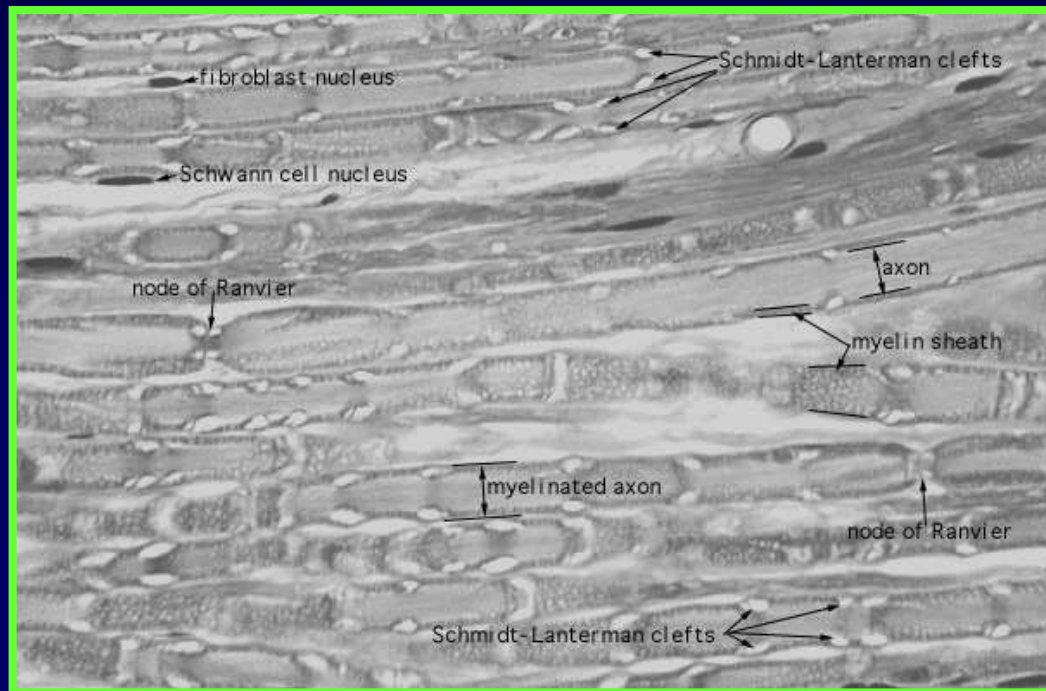
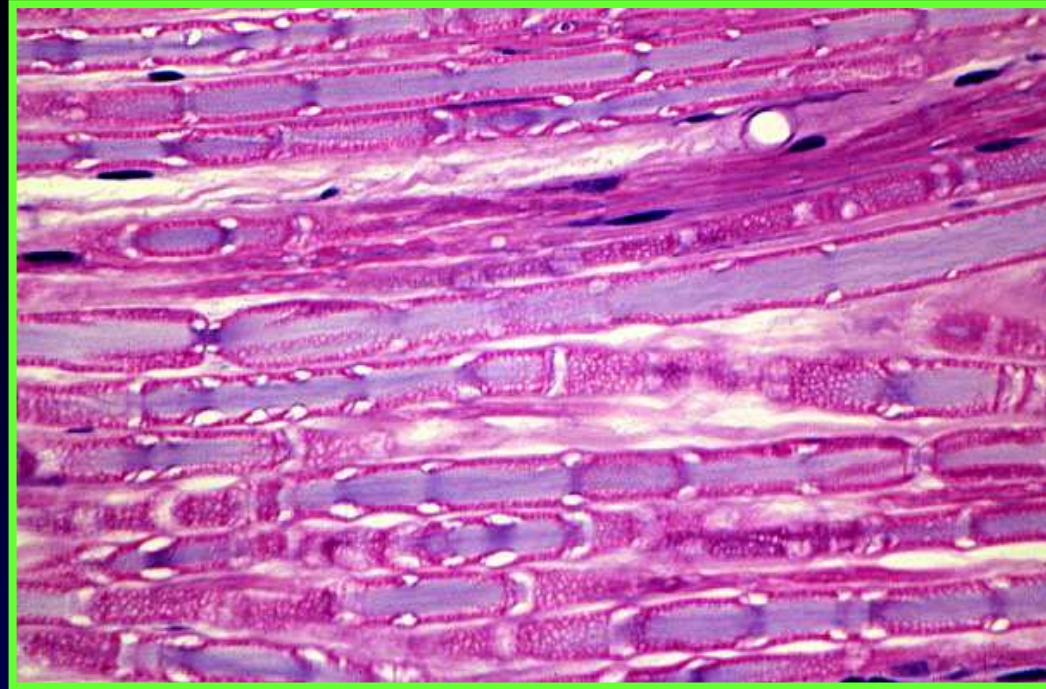
Oligodendròglia

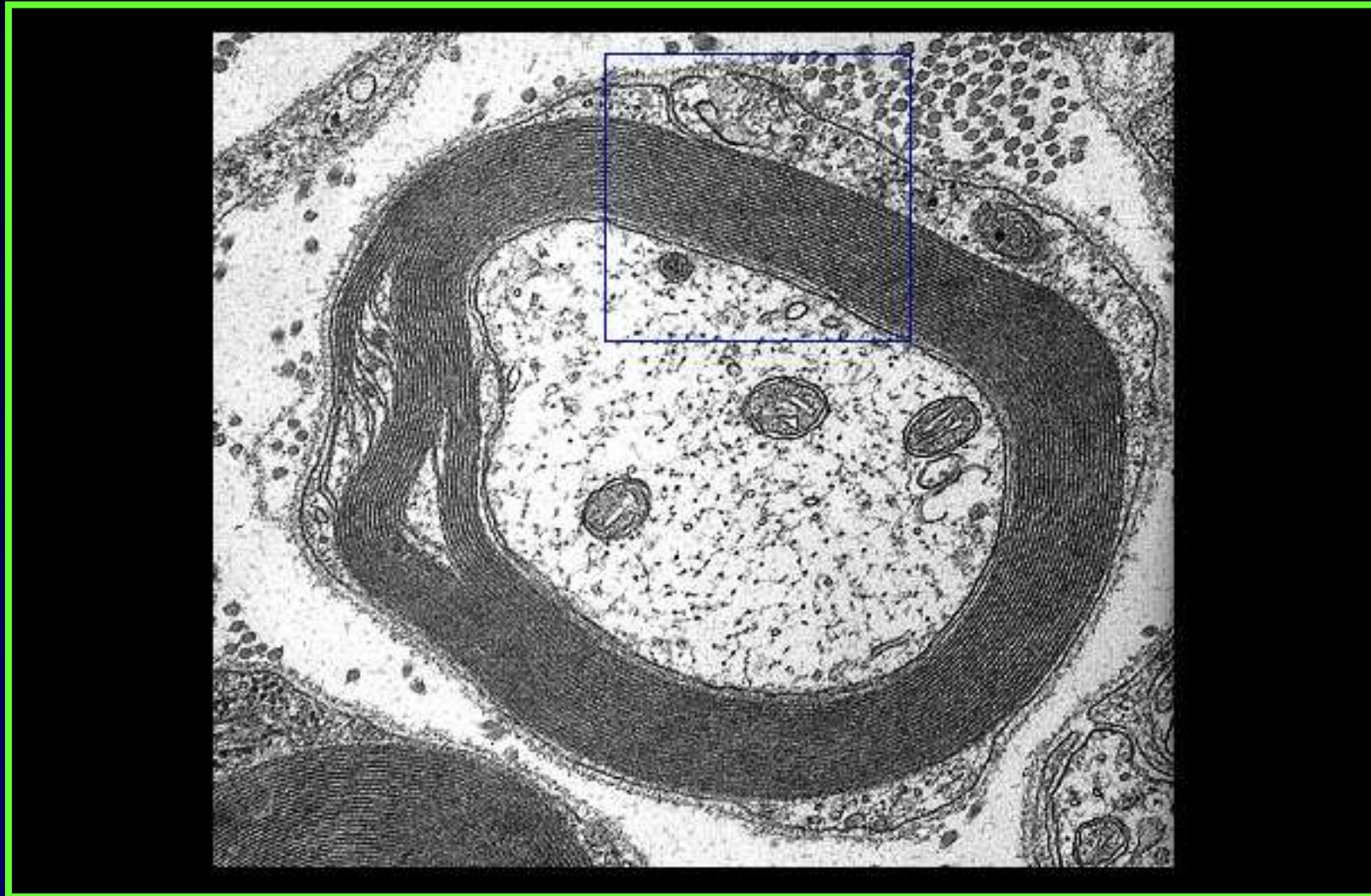
Ishiyama, B.

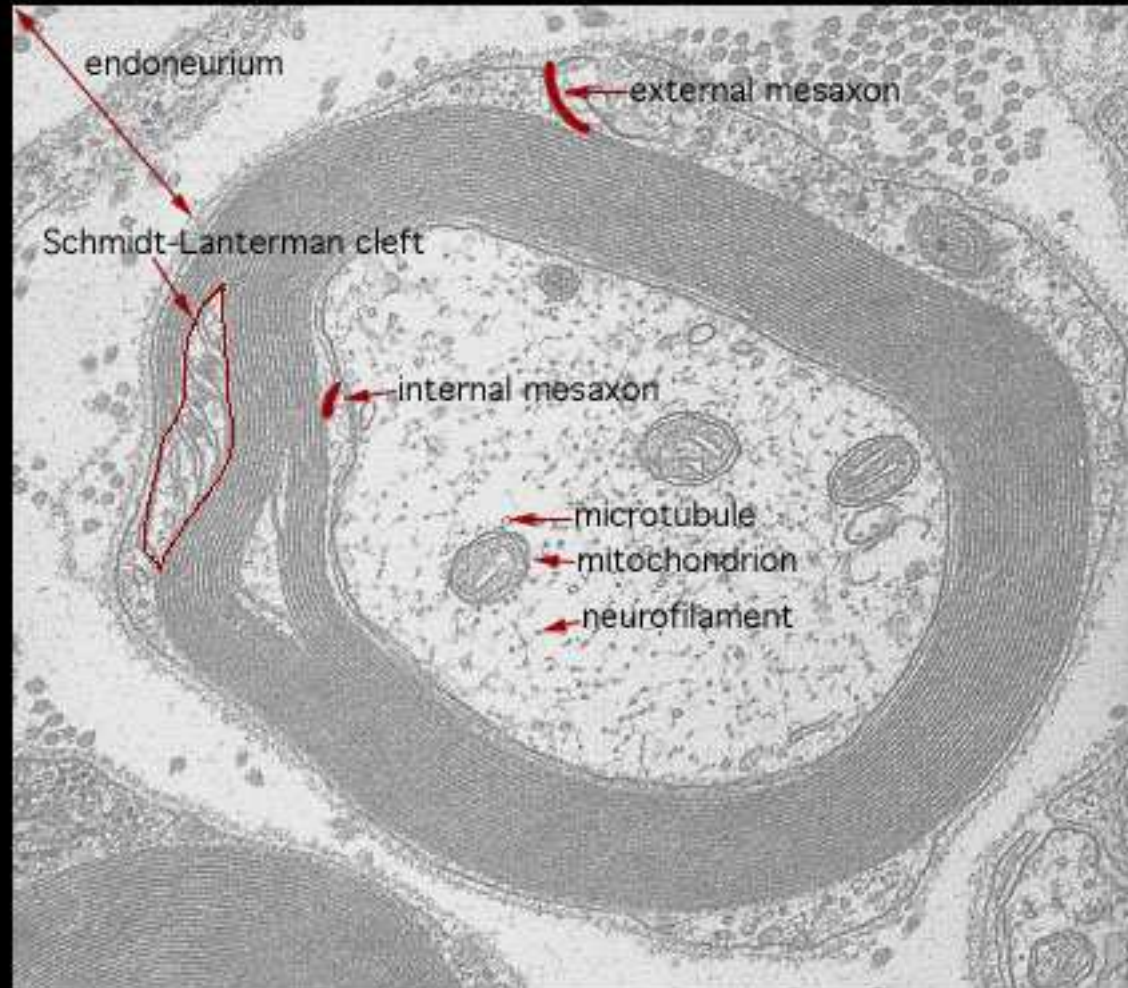
Oligodendròglia

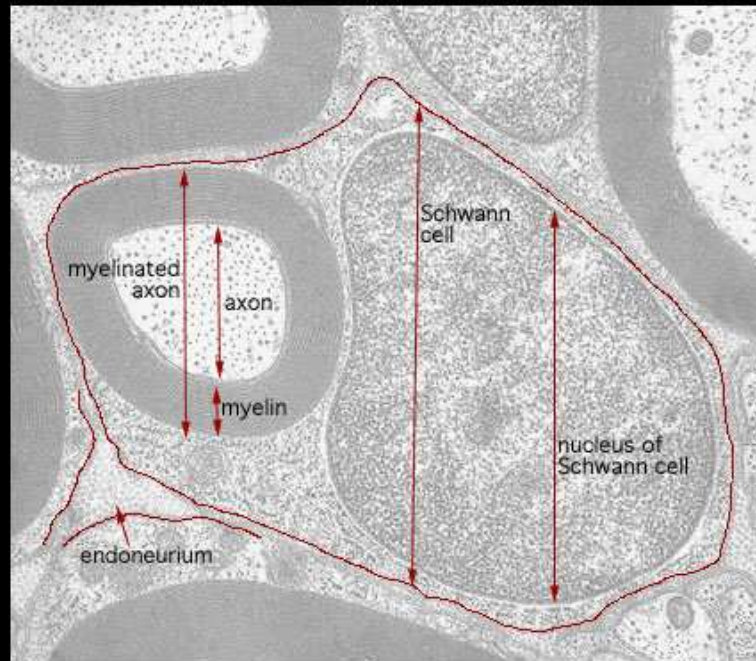
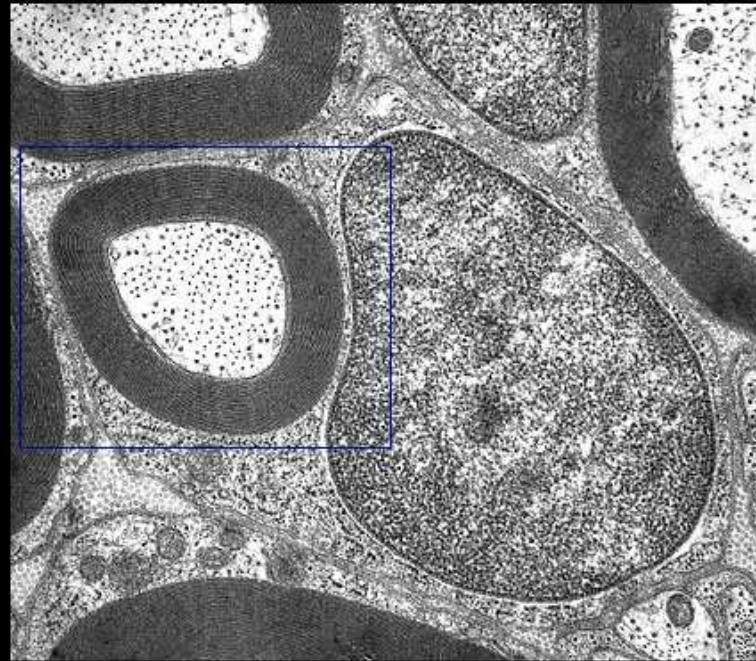
Oligodendròglia

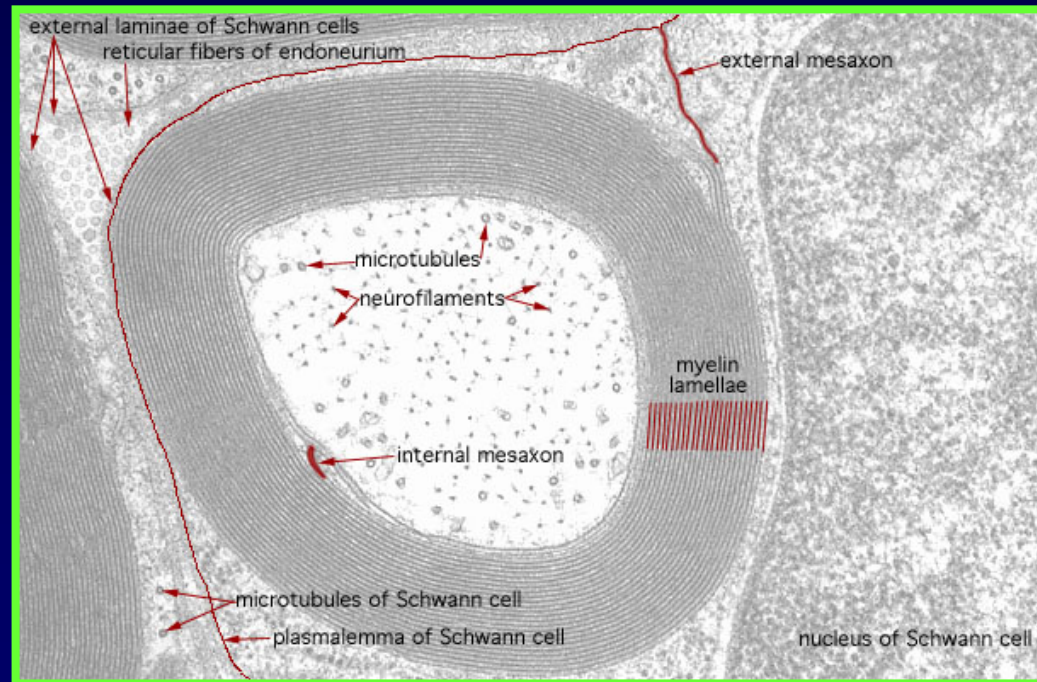
Oligodendròglia

Oligodendròglia

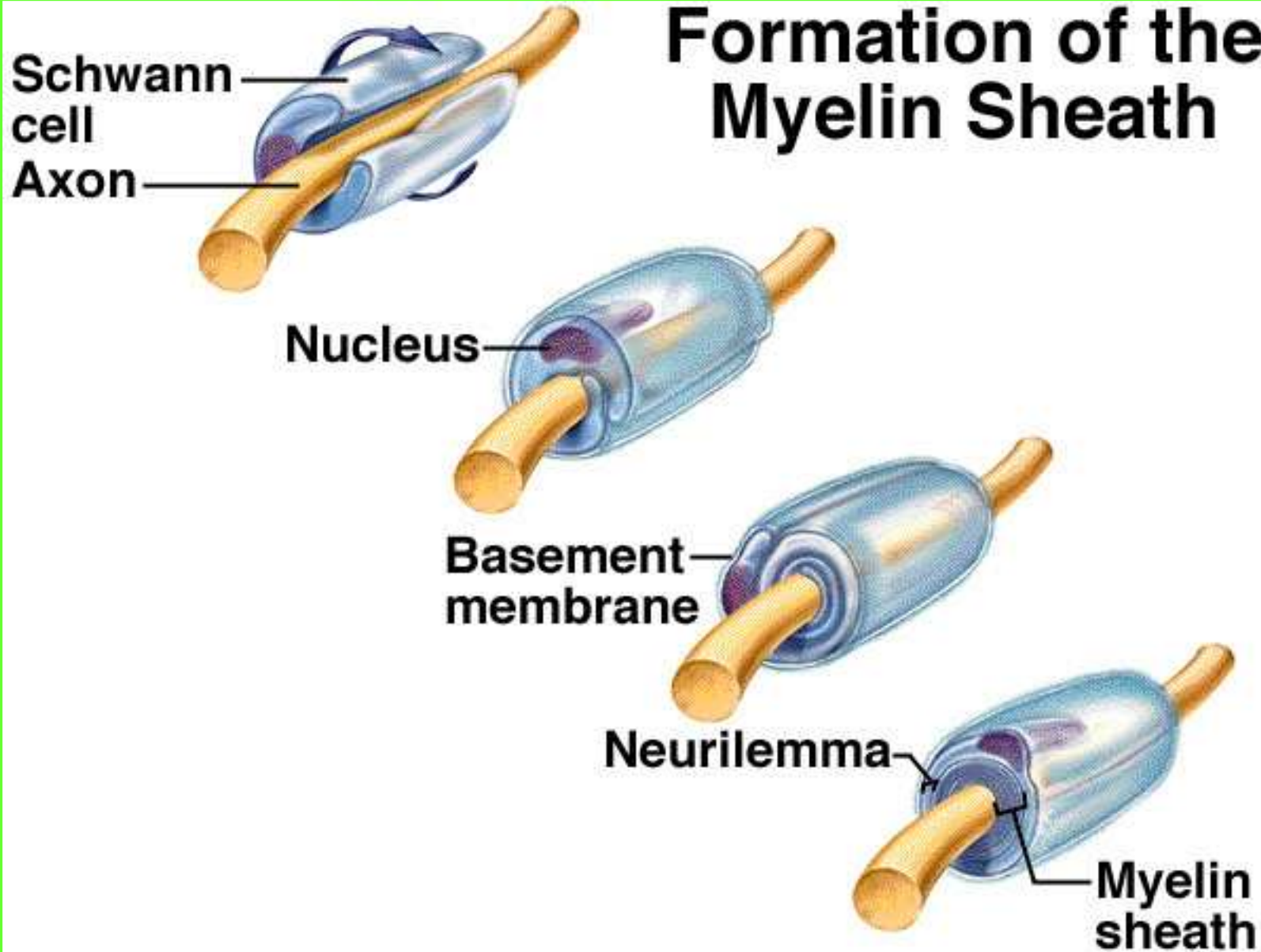

Oligodendròglia

Oligodendròglia

Formation of the Myelin Sheath

Oligodendròglia

► Formation of Myelin

